

NKÚ V ROCE 2014

40

kontrolních
akcí

269

kontrolovaných
osob

504

podání
od občanů

7

podnětů
od vlády
a parlamentu

9

trestních
oznámení

58

oznámení
o porušení
rozpočtové
kázně

1 128 799 480 Kč

objem finančních prostředků v oznámeních o porušení
rozpočtové kázně

UDÁLOSTI ROKU 2014

NOVELA ÚSTAVY

V PRŮBĚHU ROKU 2014 POKROČIL LEGISLATIVNÍ PROCES UPRAVUJÍCÍ PRÁVNÍ RÁMEC KONTROLNÍ PŮSOBNOSTI NKÚ. V POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ BYL PROJEDNÁN NÁVRH NOVELY ÚSTAVY, KTERÝM SE ROZŠÍŘUJÍ KONTROLNÍ PRAVOMOCI NKÚ NA KONTROLU VŠECH VEŘEJNÝCH PROSTŘEDKŮ, VČETNĚ KONTROLY OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ OVLÁDANÝCH STÁTEM A ÚZEMNĚ SAMOSTATNÝMI CELKY. NÁVRH BYL SCHVÁLEN 125 ZE 136 PŘÍTOMNÝCH POSLANCŮ A NYNÍ ČEKÁ NA SVÉ PROJEDNÁNÍ V SENÁTU.

NOVELA ZÁKONA Č. 166/1993 SB., O NEJVYŠším KONTROLNÍM ÚŘADU

VLÁDA V ČERVENCI ROKU 2014 PŘEDLOŽILA POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ DÍLČÍ NOVELU ZÁKONA O NKÚ. CÍLEM TĚTO NOVELY JE PROMÍTNOUT DO ZÁKONA AKTUÁLNÍ TRENDY ZPRACOVÁVÁNÍ INFORMACÍ V KONTROLE, ELEKTRONIZACI AGENDY ORGÁNŮ VEŘEJNÉ SPRÁVY, MOŽNOST DÁLKOVÉHO PŘÍSTUPU K VÝSLEDKŮM ČINNOSTI NKÚ APOD. DALŠÍM DŮVODEM JE TAKÉ REAKCE NA ZMĚNU TERMINOLOGIE V SOUVISLOSTI SE ZMĚNOU JINÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ, NAPŘ. NOVÉHO OBČANSKÉHO ZÁKONÍKU, ZÁKONÍKU PRÁCE NEBO ZÁKONA O STÁTNÍM ZASTUPITELSTVÍ. NÁVRH NOVELY ZÁKONA O NKÚ BYL PROJEDNÁN V POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ V ŘÍJNU ROKU 2014.

NOVÉ KOMUNIKAČNÍ KANÁLY NA WEBU

PRO ZJEDNODUŠENÍ KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ ZPROVOZNIL NKÚ NA SVÝCH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH NOVÉ APLIKACE „AKTUÁLNÍ KONTROLY“ A „NAPIŠTE NÁM“. TY UMOŽŇUJÍ POSÍLAT I ANONYMNĚ PODNĚTY A INFORMACE VZTAHUJÍCÍ SE K PRÁVĚ REALIZOVANÝM I K PLÁNOVANÝM KONTROLÁM. INFORMACE LZE ZADAT DO JEDNODUCHÉHO WEBOVÉHO FORMULÁŘE, KTERÝ UMOŽŇUJE PŘILOŽENÍ SOUVISEJÍCÍCH DOKUMENTŮ.

KLIKACÍ ROZPOČET

NKÚ CHCE JÍT PŘÍKLADEM OSTATNÍM VEŘEJNÝM INSTITUCÍM. Z TOHOTO DŮVODU S MINIMÁLNÍMI NÁKLADY VYTVOŘIL A NA WEBOVÉ STRÁNKY UMÍSTIL APLIKACI KLIKACÍ ROZPOČET. V TĚTO APLIKACI JE ZOBRAZOVÁN ROZPOČET KAPITOLY NKÚ A JEHO AKTUÁLNÍ ČERPÁNÍ. ÚDAJE JSOU AKTUALIZOVÁNY S TÝDENNÍ PERIODICITOU. ZÁROVEŇ JSOU V TĚTO ČÁSTI WEBU UMÍSTĚNY ODKAZY NA PŘEHLED VEŘEJNÝCH ZAKÁZEK ZADANÝCH NKÚ A NA ZÁVĚREČNÉ ÚČTY KAPITOLY NKÚ.

UDÁLOSTI ROKU 2014

NÁVŠTĚVA PREZIDENTA REPUBLIKY MILOŠE ZEMANA

V listopadu roku 2014 navštívil NKÚ prezident republiky Miloš Zeman. Jednalo se o historicky první návštěvu hlavy státu na NKÚ. Prezident NKÚ představil prezidentovi Zemanovi práci úřadu i ty, kteří za ní stojí. Poté prezident Zeman debatoval se zaměstnanci.

Prezident Zeman při své návštěvě ocenil činnost NKÚ a vyjádřil mu svou podporu: „Veřejnost má právo vědět, jak se hospodaří s jejími penězi. Podporuji rozšíření kontrolní působnosti NKÚ na nakládání se všemi veřejnými prostředky,“ zdůraznil prezident Zeman.

NÁVŠTĚVA PŘEDSEDY POSLANECKÉ SNĚMOVNY JANA HAMÁČKA

V roce 2014 navštívil NKÚ také předseda Poslanecké sněmovny Jan Hamáček. Při návštěvě byly diskutovány otázky spolupráce obou institucí, využití výsledků kontrol NKÚ v činnosti Poslanecké sněmovny a v neposlední řadě se hovořilo o postupu dokončení legislativního procesu rozšíření kontrolní působnosti NKÚ.

Jan Hamáček ocenil, v jaké kondici NKÚ v současné době je. „Poslanecká sněmovna má v NKÚ spolehlivého, profesionálního partnera, který funguje jako vhodná zpětná vazba,“ sdělil předseda Poslanecké sněmovny a dodal: „Rád bych NKÚ slíbil, že budu apelovat na vládu, aby brzy předložila prováděcí zákon, který souvisí s novelou Ústavy, aby NKÚ mohl začít kontrolovat všechny veřejné prostředky včetně samosprávy.“

VZNIK NOVÝCH ÚTVARŮ

V průběhu roku 2014 byl připravován vznik nových útvarů v rámci kontrolní sekce. K 1. 1. 2015 bylo vytvořeno nové oddělení analýz a vznikl nový odbor zaměřený na audit výkonnosti a audit informačních systémů.

Dosavadní praxe nezajišťovala propojení informací z různých informačních systémů veřejné správy využívaných jednotlivými specializovanými odbory. Nově zřízené oddělení analýz bude koordinovat analytickou činnost NKÚ a jeho úkolem bude kontinuálně monitorovat a vyhodnocovat údaje o hospodaření s veřejnými prostředky a také identifikovat strategická témata pro plán kontrolní činnosti. Dalším přínosem bude i postupná centralizace činností správy a využívání přístupu k informačním systémům veřejné správy a s tím spojený rozvoj nových analytických nástrojů. Postupně nastavováním parametrů pro sledování dat z databází bude možné data porovnávat a směřovat kontroly do oblastí s největšími riziky.

Organizační změnou vytvořil NKÚ rovněž podmínky pro prosazování auditu výkonnosti do širšího spektra kontrolovaných problematik, než tomu bylo doposud. Nový odbor posílí oblasti kontrol typu audit výkonnosti zaměřené na dosažení efektivnosti, účelnosti a hospodárnosti vynakládání veřejných prostředků. Kapacity odboru rovněž umožňují rozšířit portfolio kontrol typu audit výkonnosti věnovaných informačním systémům veřejné správy.

Obsah

Úvodní slovo prezidenta NKÚ	9
I. Postavení a působnost NKÚ	10
1. Základní informace o postavení a působnosti NKÚ	10
2. Kolegium NKÚ	11
3. Vedení NKÚ	13
II. Zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2014.....	14
1. Plán kontrolní činnosti na rok 2014	14
2. Výsledky kontrolní činnosti v roce 2014	16
2.1 Příjmy státního rozpočtu	18
2.2 Dotační politika státu	20
2.3 Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu a s ostatními finančními prostředky.....	25
2.4 Významné programy a akce.....	36
2.5 Finanční prostředky ze zahraničí	41
2.6 Kontrola závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu a dalších údajů pro monitorování a řízení veřejných financí	48
2.7 Stanoviska k návrhu státního závěrečného účtu a ke zprávě o průběžném plnění státního rozpočtu	52
2.8 Projednávání kontrolních závěrů v Parlamentu ČR a vládě ČR a dopady kontrolní činnosti NKÚ	53
2.9 Součinnost s orgány činnými v trestním řízení	56
III. Finanční zhodnocení kontrolní činnosti.....	58
1. Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí	58
2. Plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád	58
IV. Zhodnocení ostatní činnosti.....	59
1. Stanoviska k návrhům právních předpisů	59
2. Mezinárodní spolupráce	60
3. Činnosti NKÚ ve vztahu k veřejnosti	64
3.1 Publikační činnost	64
3.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	65
3.3 Podání občanů	65
4. Hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2014	67
4.1 Plnění závazných ukazatelů kapitoly NKÚ	67
4.2 Nároky z nespotřebovaných výdajů	68
4.3 Výdaje na financování programů reprodukce majetku	68
4.4 Informace o vnějších kontrolách v NKÚ	68
4.5 Povinný audit	68
5. Interní audit	69
5.1 Externí hodnocení interního auditu NKÚ	69
6. Personální zajištění činnosti NKÚ	69
7. Organizační schéma NKÚ	73
Závěr	74

Přílohy:

Příloha č. 1:	Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2014.....	79
Příloha č. 2:	Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2014	85
Příloha č. 3:	Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2014 projednán kontrolním výborem PS PČR	90
Příloha č. 4:	Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2014 projednán vládou ČR	92
Příloha č. 5:	Seznam použitých zkratk	95

Úvodní slovo prezidenta NKÚ

Vážení čtenáři,

Nejvyšší kontrolní úřad v roce 2014 zkontroloval prostředky a majetek za 156 miliard Kč. Zjištěné nedostatky jsme shrnuli ve 40 kontrolních závěrech, které jsme předložili vládě, parlamentu a veřejnosti. V devíti případech, kdy zjištěné skutečnosti nasvědčovaly tomu, že byl spáchán trestný čin, jsme podali trestní oznámení a spolupracovali jsme s orgány činnými v trestním řízení.

Uvědomujeme si, že naše úloha nekončí nalezením a popisem nedostatků. Veřejnost oprávněně očekává, že stav, který popisujeme, se změní k lepšímu. Naším nástrojem pro naplnění tohoto očekávání je, že těm, kteří jsou zodpovědní za řešení nalezených problémů, tedy vládě, předložíme přesně ty informace, které přispějí ke zlepšení. Těm, kteří jsou zodpovědní za kontrolu vlády, tedy parlamentu (především opozici) a veřejnosti (především médiím), pak přesně ty informace, které jim umožní jejich kontrolní roli plnit.

Na hledání a rozvoj takových nástrojů jsme se v uplynulém roce soustředili. Výsledkem je nová podoba kontrolních závěrů, která příjemcům informací usnadní další práci. Ke kvalitnějšímu zacílení našich kontrol bude přispívat nově zřízené analytické oddělení, kde budeme propojovat a analyzovat informace z otevřených zdrojů, informačních systémů státní správy a dalších databází. Cílem je detekovat nejrizikovější, a tedy pro kontrolu nejvhodnější oblasti.

Spolupracujeme s akademickou obcí na vývoji nástrojů ke zpracování a vyhodnocování ohromného množství dat, ke kterým má NKÚ přístup. Všechny zmíněné i mnoho nezmiňovaných aktivit otevírají dveře ke zcela novému způsobu kontroly. Kontrolor by měl nesrovnalosti odhalit u svého pracovního počítače a u kontrolovaného subjektu už jen ověřit skutečný stav věcí.

Rád říkám, že rok 2014 byl rokem úsporným. Díky racionálnímu přístupu například k provozním výdajům za služby, zahraniční cestovné, školení či pohonné hmoty jsme ze schváleného půlmiliardového rozpočtu ušetřili téměř 65 milionů korun. Zároveň jsme jediná parlamentní rozpočtová kapitola, která nepožadovala finanční injekci ze všeobecné pokladní správy v době, kdy se rozhodnutím vlády zvýšily platy zaměstnanců ve státní správě, a tedy i našich zaměstnanců. Nezbytné prostředky jsme našli ve vlastních zdrojích.

Úspěšný byl rok 2014 i na poli mezinárodní spolupráce. Mimořádně cennou zkušeností byla účast na kongresu EUROSAI v nizozemském Haagu, kde ústředním tématem byly inovace – ať už v kontrole, či při sdělování jejích výsledků veřejnosti. NKÚ také v Praze uspořádal tři významné akce s mezinárodní účastí zaměřené na kontrolu příjmů státního rozpočtu, problematiku veřejných zakázek, komunikaci a PR.

V neposlední řadě byl rok 2014 ve znamení velké naděje. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválila novelu Ústavy, která má umožnit rozšíření působnosti NKÚ na kontrolu skutečně všech veřejných prostředků. Legislativní proces ještě není ani zdaleka u konce, ale věřím, že tentokrát bude úspěšně dokončen a NKÚ bude moci plnit svoji úlohu tak, jako většina našich evropských kolegů.

Ti, kteří se toho bojí, by si neměli klást otázku, jaký bude život s kontrolou NKÚ. Měli by si položit otázku, jak by svět vypadal bez kontroly.

**Miloslav Kala,
prezident NKÚ**

I. Postavení a působnost NKÚ

1. Základní informace o postavení a působnosti NKÚ

Existence Nejvyššího kontrolního úřadu /NKÚ/ vychází přímo z Ústavy České republiky, která zaručuje jeho nezávislost na moci zákonodárné, výkonné i soudní. NKÚ tím představuje jeden z nezastupitelných prvků parlamentní demokracie.

Podrobnější úprava postavení, působnosti, organizační struktury a činnosti NKÚ je obsažena v zákoně č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Podle tohoto zákona NKÚ prověřuje zejména hospodaření se státním majetkem a s finančními prostředky vybíranými na základě zákona ve prospěch právnických osob, plnění příjmových a výdajových položek státního rozpočtu a také hospodaření s prostředky poskytnutými České republice ze zahraničí.

Zákonnými orgány NKÚ jsou prezident a viceprezident, Kolegium, senáty a Kárná komora. V zájmu zajištění objektivitu při posuzování kontrolovaných skutečností a v zásadních otázkách týkajících se kontrolní působnosti NKÚ rozhodují jeho kolektivní orgány – Kolegium a senáty NKÚ.

Nezávislost NKÚ zaručuje, že při plánování, přípravě a provádění kontrolní činnosti není ovlivňován mocí zákonodárnou, výkonnou ani soudní. Kromě nezávislosti institucionální má NKÚ i přiměřenou finanční nezávislost. Určujícím orgánem v této oblasti je Poslanecká sněmovna, která schvaluje státní rozpočet, jehož součástí je i rozpočtová kapitola *Nejvyšší kontrolní úřad*.

Kontrolní činnost provádí NKÚ na základě svého plánu kontrolní činnosti. Plán kontrolní činnosti po schválení Kolegiem NKÚ předkládá prezident NKÚ k informaci Parlamentu ČR a vládě ČR a zveřejňuje jej ve *Věstníku NKÚ*. Výsledkem kontrolní činnosti jsou kontrolní závěry, které shrnují a vyhodnocují skutečnosti zjištěné při kontrole. Kontrolní závěry jsou schvalovány Kolegiem nebo příslušnými senáty NKÚ.

V rámci vymezené působnosti provádí NKÚ kontrolu v souladu se svými kontrolními standardy, které vycházejí z mezinárodních standardů nejvyšších kontrolních institucí. NKÚ provádí kontrolu souladu s právními předpisy, která zahrnuje kontrolu legality a kontrolu typu finanční audit, a dále audit výkonnosti.

Kontrolou legality NKÚ prověřuje, zda jsou kontrolované činnosti v souladu s právními předpisy, a přezkoumává věcnou a formální správnost kontrolovaných činností v rozsahu potřebném pro dosažení cílů kontroly.

Kontrolou typu finanční audit NKÚ prověřuje, zda účetní závěrky kontrolovaných osob podávají věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví v souladu s právními předpisy. Tento typ kontrol je nástrojem pro ověřování správnosti informací uvedených v závěrečných účtech kapitol státního rozpočtu, které NKÚ využívá při formulování stanoviska ke státnímu závěrečnému účtu.

Při kontrole typu audit výkonnosti NKÚ posuzuje účelnost, hospodárnost a efektivnost použití prostředků státního rozpočtu, majetku státu nebo jiných finančních prostředků, které NKÚ kontroluje v souladu se svou působností.

2. Kolegium NKÚ

Kolegium NKÚ tvoří prezident, viceprezident a členové NKÚ. Kolegium NKÚ schvaluje plán kontrolní činnosti, kontrolní závěry, návrh rozpočtu NKÚ předkládaný Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, závěrečný účet rozpočtové kapitoly NKÚ a účetní závěrku NKÚ sestavenou k rozvahovému dni. Kolegium NKÚ dále schvaluje výroční zprávu, jednací řády Kolegia a senátů NKÚ, organizační řád a jeho změny a kárný řád. Rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o námitkách proti kontrolnímu protokolu a o námitkách podjatosti.

Členové Kolegia NKÚ (zleva): JUDr. Ing. Jiří Kalivoda, Ing. Rudolf Kufa, Ing. Hana Hykšová, Ing. Pavel Hrnčíř, RNDr. Hana Pýchová, Ing. Josef Kubíček, Ing. Miloslav Kala, RNDr. Petr Neuvirt, Mgr. Zdeňka Horníková, Ing. Daniel Reisiegel, MPA, Mgr. Zdeňka Profeldová, Ing. Jan Vedral, JUDr. Eliška Kadaňová, Ing. Karel Sehoř, Ing. Jaromíra Steidlová, Ing. Jiří Adámek, Ing. Antonín Macháček.

Členové NKÚ vykonávají kontrolní činnost a vypracovávají kontrolní závěry. Řídí průběh kontrolní akce od pověření výkonem kontroly až po schválení kontrolního závěru. V následujícím přehledu jsou modře vyznačeny ukončené kontrolní akce /KA/, jejichž kontrolní závěr /KZ/ byl publikován v roce 2014, zeleně jsou vyznačeny neukončené akce.¹

V roce 2014 skončil výkon funkce člena NKÚ MVDr. Rudolfa Němečkovi a Ing. Zdeňku Brandtovi z důvodu dosažení věkové hranice stanovené zákonem. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR /PS PČR/ v uplynulém roce zvolila členy NKÚ Ing. Hanu Hykšovou, Ing. Josefa Kubíčka a RNDr. Hanu Pýchovou.

¹ V textu výroční zprávy jsou jednotlivé kontrolní akce označeny číslem, pod kterým jsou uvedeny v plánu kontrolní činnosti na příslušný rok. Texty kontrolních závěrů publikovaných v roce 2014 lze nalézt v jednotlivých částkách *Věstníku NKÚ* nebo v elektronické verzi výroční zprávy po kliknutí na modře zvýrazněné číslo dané kontrolní akce.

Tabulka č. 1: Přehled kontrolních akcí prováděných v roce 2014

Jméno člena NKÚ	Členem od	Počet KA, které člen řídil do konce roku 2014	Přehled KA, které člen řídil v roce 2014	
			Ukončené	Neukončené
Ing. Jiří Adámek	25. 4. 2001	34	13/27 13/33 14/05	14/21 14/30
Ing. Zdeněk Brandt ²	3. 5. 2002	32	13/17 13/36 13/40	–
Ing. Pavel Hrnčíř	11. 12. 2009	11	13/32 14/04* 14/07	14/36
Ing. Hana Hykšová	13. 2. 2014	1	14/39*	14/40
JUDr. Eliška Kadaňová	4. 6. 1998	38	13/22 14/08*	–
JUDr. Ing. Jiří Kalivoda	17. 9. 1993	56	13/16 13/25	14/11 14/24 14/33
Ing. Josef Kubíček	10. 6. 2014	0	–	14/41
Ing. Rudolf Kufa	15. 9. 2009	10	13/26 14/02 14/10 14/13*	14/35
Ing. Antonín Macháček	9. 12. 2005	22	13/20 13/31 14/01	14/22 14/28 14/31
RNDr. Petr Neuvirt	21. 12. 2010	13	13/21 13/30 13/37 14/06 14/09 14/16*	14/15 14/23
MVDr. Rudolf Němeček ³	17. 9. 1993	48	13/13	–
Mgr. Zdeňka Profeldová	18. 4. 2002	37	13/23 13/35	14/14 14/17 14/34
RNDr. Hana Pýchová	24. 10. 2014	0	–	–
Ing. Daniel Reisingel, MPA	30. 4. 2010	11	13/18 13/19 13/39	14/20 14/25 14/26
Ing. Karel Sehoř	15. 9. 2009	10	13/24 14/03	14/27 14/32
Ing. Jaromíra Steidlová	16. 11. 2006	16	13/38	14/19 14/37
Ing. Jan Vedral	25. 4. 2001	38	13/07 13/28 13/29 13/34	14/12 14/18 14/29 14/38

* Kontrolní závěr bude publikován v částce 1/2015 *Věstníku NKÚ*.

² Ing. Zdeňku Brandtovi dne 6. srpna 2014 skončil výkon funkce člena NKÚ dosažením věkové hranice stanovené zákonem.

³ MVDr. Rudolfu Němečkovi dne 25. března 2014 skončil výkon funkce člena NKÚ dosažením věkové hranice stanovené zákonem.

3. Vedení NKÚ

Vedení NKÚ tvoří zaměstnanci přímo podřízení prezidentovi – jedná se o vrchního ředitele kontrolní sekce, vrchního ředitele správní sekce, ředitele kanceláře prezidenta, tajemníka Kolegia, ředitele odboru bezpečnostního a ředitele odboru interního auditu.

Zleva: Ing. Ladislava Slancová, ředitelka odboru interního auditu; Ing. Stanislav Koucký, vrchní ředitel kontrolní sekce; JUDr. Alena Fidlerová, tajemnice Kolegia NKÚ; Ing. Miloslav Kala, prezident NKÚ; Mgr. Zdeňka Horníková, viceprezidentka NKÚ; Mgr. Jana Ermlová, ředitelka odboru bezpečnostního; PhDr. Radek Haubert, vrchní ředitel správní sekce; Ing. Zuzana Čandová, ředitelka kanceláře prezidenta

II. Zhodnocení kontrolní činnosti za rok 2014

1. Plán kontrolní činnosti na rok 2014

Základním dokumentem pro výkon nezávislé kontroly NKÚ je plán kontrolní činnosti, který je v souladu se zákonem sestavován a schvalován na každý rozpočtový rok⁴. Hlavním úkolem při jeho sestavování je naplnit zákonnou působnost NKÚ a v maximální možné míře také zajistit očekávané přínosy jednotlivých kontrolních akcí.

V roce 2014 byla schválena nová **strategie NKÚ na období let 2014–2017**. Základními strategickými cíli, které si pro toto období NKÚ vytyčil, je přispívat ke zlepšování stavu veřejných financí a hospodaření s majetkem státu a zvyšovat efektivnost kontrolní činnosti. Tyto cíle byly sledovány i při přípravě plánu na rok 2014.

Plán kontrolní činnosti /PKČ/ na rok 2014 přijalo Kolegium NKÚ na svém zasedání dne 14. 10. 2013. Celkem bylo schváleno 38 kontrolních akcí. V průběhu roku 2014 byl plán kontrolní činnosti doplněn o tři kontrolní akce na celkový počet **41 akcí**. V souladu se strategií byl plán kontrolní činnosti zaměřen na problémové oblasti, které byly vyhodnoceny jako aktuální, společensky i finančně důležité a ve kterých byla identifikována významná rizika v hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu.

K problémovým oblastem, na které byl plán prioritně zacílen, patří především:

- **Plnění příjmů a výdajů SR**

V této oblasti byl plán orientován zejména na oblast efektivity správy vybraných druhů příjmů SR a dopad legislativních úprav v příslušných oblastech, tj. na témata, která jsou pro NKÚ dlouhodobě klíčová. Jednalo se o kontroly správy daně z přidané hodnoty /DPH/ a správy spotřebních daní z lihu a tabáku a příjmů z prodeje kontrolních pásek na značení lihovin a tabákových nálepek. Jedna kontrolní akce byla zacílena i na oblast rozpočtování v kapitole *Všeobecná pokladní správa*, zejména potom na postupy při převádění peněžních prostředků prostřednictvím rozpočtových opatření do jiných kapitol státního rozpočtu a rovněž na související problematiku nespotebovaných výdajů vykazovaných organizačními složkami státu /OSS/.

- **Hospodaření vybraných organizací**

V rámci kontroly hospodaření vybraných organizací bylo strategickým cílem zaměřit se na vybrané náklady zejména s ohledem na jejich účelnost a hospodárnost. Schválené kontrolní akce byly zaměřeny na hospodaření vybraných organizačních složek státu, příspěvkových organizací, státních podniků a jednoho státního fondu. NKÚ se soustředil na rizikové oblasti hospodaření, které souvisí např. s využíváním externích služeb, s nájmy a pronájmy majetku a nakládáním s nepotřebným majetkem. Samostatná kontrolní akce byla věnována oblasti poradenských projektů v rámci vládní strategie *Smart Administration* a dalších aktivit vedoucích k modernizaci, zefektivnění a vyšší transparentnosti veřejné správy.

- **Vynakládání finančních prostředků na ICT**

Výsledky kontrol v oblasti informačních a komunikačních technologií v předchozích letech potvrdily vysokou rizikovost související s účelností a hospodárností vynaložených peněžních prostředků. Z tohoto důvodu byla kontrola v oblasti pořizování ICT jednou z priorit i pro rok 2014. PKČ zahrnul např. kontrolu prostředků vynakládaných na výstavbu, provoz a využívání datových center. Další KA byly zaměřeny na ICT v kapitole MŽP a kontrolu registru územní identifikace, adres a nemovitostí /RÚIAN/, která systémově navazuje na kontrolu základních registrů.

⁴ V souladu s ustanoveními § 13 a § 17 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

- **Hospodaření s prostředky vybíranými na základě zákona**

NKÚ dlouhodobě sleduje hospodaření s prostředky vybíranými zdravotními pojišťovnami. V PKČ pro rok 2014 se NKÚ rozhodl kontrolu prostředků vybíraných na základě zákona realizovat u Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky, která je druhou největší zdravotní pojišťovnou v ČR.

- **Čerpání finančních prostředků z fondů EU**

Rovněž oblast čerpání prostředků EU byla opakovaně vyhodnocena jako riziková, jak např. vyplynulo z doposud provedených kontrol programů a projektů financovaných z EU nebo z neuspokojivého stavu čerpání prostředků. Jako riziková byla kromě toho vyhodnocena také transparentnost systému poskytování dotací a zajištění udržitelnosti projektů. Kontrolní akce byly zaměřeny na systém poskytování, čerpání a užití peněžních prostředků např. u operačních programů *Praha – Konkurenceschopnost*, *Vzdělávání pro konkurenceschopnost* a u *Programu rozvoje venkova*. V oblasti prostředků poskytovaných z *Fondu solidarity EU* byla do PKČ zařazena i kontrola prostředků poskytnutých ČR v souvislosti s katastrofálními povodněmi.

- **Významné investiční programy státu a dotační tituly**

V oblasti financování významných programů a akcí státu byla řada kontrolních akcí cílena na prověření systémové podpory v oblastech dopravní infrastruktury, infrastruktury pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem, na obnovu a rozvoj materiálně technické základny Hasičského záchranného sboru ČR a na vybrané programy v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí /MPSV/. V případě financování významných akcí dopravní infrastruktury byla do PKČ zařazena např. kontrola peněžních prostředků určených na výstavbu trasy A pražského metra, na modernizaci vodních cest a podporu multimodální přepravy a na opravy a údržbu celostátních a regionálních drah.

Oblast dotační politiky státu pokryly kontrolní akce zaměřené na výdaje státu na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů energie, podporu kulturních aktivit a podporu aktivit v rámci všeobecné sportovní činnosti.

- **Významné změny v účetnictví a výkaznictví**

Ve vazbě na nové účetní předpisy v rámci reformy účetnictví státu byly kontrolní akce u vybraných kontrolovaných osob zaměřeny na ověření spolehlivosti účetních závěrek a finančních výkazů, které jsou předkládány jako podklad pro sestavení závěrečných účtů kapitol SR. Poprvé bylo cílem jedné KA také prověření vedení účetnictví Ministerstva financí /MF/ jako celku. Další KA byly speciálně zaměřeny na oblast účtování o peněžních prostředcích SR, z rozpočtu EU a o jiných prostředcích přijatých ze zahraničí a na oblast vykazovaných údajů důchodového pojištění a správy prostředků zvláštního účtu rezervy pro důchodovou reformu.

Kontrolní akce zařazené do PKČ vycházely v převážné míře z podnětů vzniklých z vlastní monitorovací a analytické činnosti NKÚ. Využity však byly i podněty, které NKÚ v minulých letech obdržel od Parlamentu nebo vlády ČR. Bylo tomu tak u kontrolních akcí zaměřených na vynakládání prostředků na ekonomické, technické a právní poradenství nebo na prověření zvláštního účtu rezervy pro důchodovou reformu.

V průběhu roku 2014 NKÚ obdržel od kontrolního výboru Poslanecké sněmovny a od Senátu Parlamentu ČR celkem sedm podnětů, z nichž šest zcela nebo částečně využil při přípravě plánů kontrolní činnosti na následující roky. V případech, kdy podnět ke kontrole nebo jeho část NKÚ nevyužil, bylo již v dané oblasti např. zahájeno šetření Policie ČR nebo NKÚ již provedl kontrolu. NKÚ byl však limitován i svou zákonnou působností, když např. nemohl využít podnět ke kontrole hospodaření obchodních společností s majetkovou účastí státu.

Přehled kontrolních akcí zařazených do PKČ na rok 2014 a jejich časové harmonogramy jsou uvedeny v příloze č. 1. Jednotlivé kontrolní akce byly v souladu s časovým plánem zahajovány postupně

v průběhu roku 2014. V závislosti na termínu zahájení a délce kontrolních akcí jsou plánovány termíny ukončení, tj. schválení kontrolních závěrů kontrolních akcí, v roce 2014 a 2015.

Jak již bylo uvedeno, při přípravě návrhů kontrolních akcí, sestavování a schvalování plánu kontrolní činnosti je kladen důraz na správné zacílení a načasování kontrol a vysokou přidanou hodnotu potenciálních výsledků kontrolní činnosti. NKÚ v návaznosti na novou strategii schválil v závěru roku 2014 opatření a organizační změny, jejichž účelem je posílení analytické a kontrolní činnosti. Dalším cílem bylo také posílení auditu výkonnosti, tj. kontrol účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti. Od roku 2015 jsou tak nově zřízeny útvary analýz, metodiky a realizace auditu výkonnosti a auditu informačních systémů. Svou činnost také zahájila pracovní skupina pro detekci rizik neehospodárnosti ve veřejném sektoru. Pracovní skupina definuje zdroje dat, které jsou využívány pro identifikaci rizik, a formuluje požadavky na výstupy analytické činnosti a jejich efektivní využití v rámci přípravy a realizace kontrolní činnosti. Výsledky realizovaných opatření zajistí další zefektivnění systému průběžné monitorovací a analytické činnosti a vývoje nových nástrojů pro identifikaci neehospodárností při nakládání s veřejnými prostředky a majetkem státu v následujícím období.

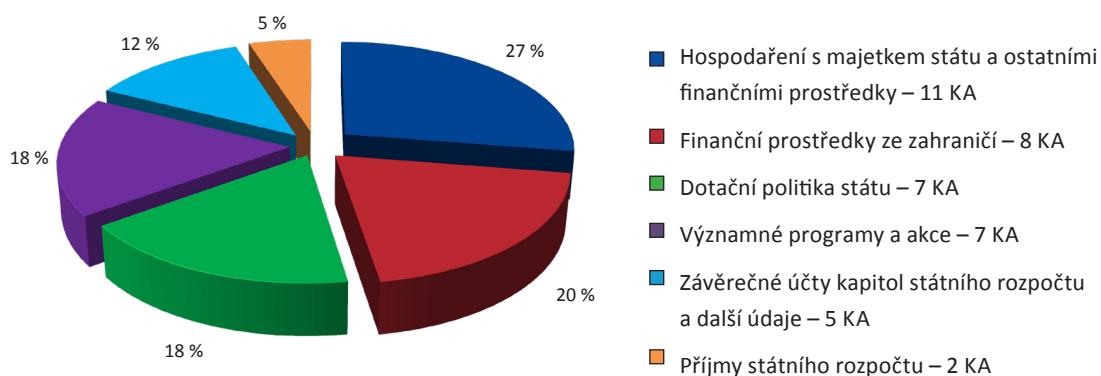
2. Výsledky kontrolní činnosti v roce 2014

Zhodnocení výsledků kontrolní činnosti v této kapitole vychází z výsledků 40 kontrolních akcí, které byly v roce 2014 ukončeny schválením kontrolního závěru Kolegiem NKÚ. Z tohoto počtu bylo 27 akcí zahájeno podle plánu kontrolní činnosti v roce 2013 a 13 akcí v roce 2014.

V rámci ukončených kontrolních akcí byla kontrola provedena u 269 kontrolovaných osob. Jedná se o jeden z důležitých ukazatelů výkonnosti NKÚ. Z hlediska počtu ukončených kontrolních akcí se ve srovnání s předchozími lety podařilo udržet jejich vysoký počet, a to navzdory skutečnosti, že v roce 2014 byla řídicí kontrolní kapacita ovlivněna ukončením výkonu mandátu členů NKÚ a volbou tří nových členů.

Přehled kontrolních akcí ukončených v roce 2014 je uveden v příloze č. 2. Strukturu kontrolních akcí podle jejich převažujícího zaměření znázorňuje graf č. 1. Z grafu vyplývá, že největší pozornost věnoval NKÚ kontrole hospodaření s majetkem státu, z dalších oblastí byly zastoupeny významně také kontroly finančních prostředků poskytnutých ČR ze zahraničí, dotační politiky státu a významných programů a akcí.

Graf č. 1: Zaměření kontrolních akcí, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2014

Tím podstatnějším jsou však výsledky kontrolních akcí a dopady, které kontrolní akce přinesly nebo přinesou v budoucnu. NKÚ opět ukázal na nejzávažnější problémy v hospodaření státu, kdy nejsou respektovány základní principy vyplývající z povinností příslušných orgánů a osob včetně jejich

odpovědnosti za účelný, hospodárný a efektivní výkon svěřených činností. NKÚ formuloval i řadu doporučení systémového charakteru. Jak NKÚ vyhodnotil, výjimkou nebyly ani případy porušování právních předpisů. Některé kontrolované osoby například neplnily určené úkoly nejhospodárnějším způsobem nebo prostředky nepoužívaly ke krytí nezbytných potřeb, čímž porušovaly rozpočtová pravidla⁵. V řadě případů mimo jiné také nechránily majetek před ztrátou či snížením jeho hodnoty. Tím porušovaly zákon o majetku státu⁶. Některé kontrolované osoby také v rozporu se zákonem o finanční kontrole⁷ nezajistily funkční vnitřní kontrolní systém, v důsledku čehož např. došlo ke ztrátám majetku nebo pro stát nevýhodnému nakládání s majetkem. Nedodržování těchto základních pravidel a zásad bylo nalézáno jak v běžné činnosti řady kontrolovaných osob, tak i v jejich dlouhodobé činnosti při realizaci některých politik státu. Chybějící koncepce, změny strategií, špatná koordinace činností nebo nedostatečný přehled o reálném stavu a budoucím směřování jsou příčinami neefektivity státu v některých oblastech v dlouhodobém horizontu.

Výsledky kontrolních akcí ale nasvědčují i tomu, že mnoho negativních zjištění se dlouhodobě opakuje, nebo se dokonce v některých případech problémy v důsledku nesprávné činnosti dále prohlubují. Ukazuje se, že největší problém nespočívá v tom, že by chyběla pravidla, ale především v porušování těchto pravidel, v nevyvozování odpovědnosti konkrétních osob a v nefunkčních kontrolních a řídicích systémech. Tomu odpovídá i značný objem finančních prostředků uvedených v oznámeních o porušení rozpočtové kázně, která NKÚ zaslal příslušným správcům daně. V několika případech vykazovalo jednání některých osob také znaky nasvědčující spáchání trestného činu a NKÚ je oznamoval orgánům činným v trestním řízení.

Následující příklady vyplývající z vyhodnocení kontrolních akcí za rok 2014 dokládají nejzávažnější nedostatky, které měly významný vliv na hospodaření státu:

- **ztráta příjmů veřejných rozpočtů v důsledku neefektivního systému správy odvodů z loterií a nefunkčního státního dozoru;**
- **nekonceptnost a závažné chyby v řízení a kontrole při poskytování podpory ve vybraných politikách státu;**
- **neúčelné a nehospodárné výdaje na nákup materiálu a služeb;**
- **neúčelné a nehospodárné nakládání s majetkem;**
- **omezování vlivu konkurenčního prostředí při zadávání zakázek státem;**
- **nevyužívání potenciálu projektů elektronizace veřejné správy;**
- **porušování základních principů financování významných investičních programů a akcí státu;**
- **neefektivní systém implementace prostředků poskytnutých ČR ze zahraničí a ztráty významného objemu peněžních prostředků;**
- **nespolehlivost vykazovaných údajů státu pro monitoring a řízení veřejných financí.**

Uvedené příklady z roku 2014 při porovnání s předchozími lety dokládají, že v hospodaření státu stále přetrvávaly některé závažné systémové nedostatky obdobného charakteru. Právě tyto nedostatky, které NKÚ zveřejňuje jako nezávislý kontrolní orgán, vytvářejí mapu kritických míst ve fungování státu jakožto hospodáře s veřejnými prostředky a jsou veřejností pozorně vnímány. Jsou důležitou informační databází pro orgány vlády a parlamentu k zajištění nápravy věcí. Je potřeba zdůraznit, že efektivita fungování veřejné správy ovlivňuje zásadním způsobem ekonomiku státu. Nejedná se tak o nic menšího, než je konkurenceschopnost České republiky i její postavení ve světě. Podrobněji jsou výsledky kontrolní činnosti shrnuty v následujících částech výroční zprávy.

5 Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

6 Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

7 Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

2.1 Příjmy státního rozpočtu

Oblast příjmů státního rozpočtu je dlouhodobě prioritní oblastí kontrolní činnosti NKÚ. V roce 2014 byly ukončeny dvě kontrolní akce, které byly zaměřeny na:

- správu peněžitých plnění ukládaných správními úřady a předávaných k vymáhání celním orgánům v rámci dělené správy (KA č. **13/26**);
- příjmy státního rozpočtu související s provozováním loterií a jiných podobných her (KA č. **13/35**).

Hlavní problémové oblasti, na které NKÚ soustřeďuje svou trvalou pozornost, souvisí především s otázkami, zda systém správy zajišťuje hospodárný a efektivní výběr příjmů státního rozpočtu, jaké jsou dopady legislativních úprav v příslušných oblastech a zda je zaveden účinný systém kontroly, který by eliminoval možné mezery a pochybení ve výběru příjmů a zabraňoval podvodům. NKÚ se přitom snaží ukazovat na rezervy, které v systému správy a výběru příjmů existují.

V roce 2014 musel NKÚ opět konstatovat, že úspěšnost výběru příjmů státu ovlivňovaly některé faktory neefektivity a nefunkčnosti správy a vymáhání příjmů, v důsledku čehož došlo i k nevhodným výdajům a ztrátě významné části příjmů. Zjištěny byly zejména tyto skutečnosti:

SPRÁVA PENĚŽITÝCH PLNĚNÍ V RÁMCI DĚLENÉ SPRÁVY

- Při KA č. **13/26** NKÚ prověřil postup celních orgánů při vybírání a vymáhání peněžitých plnění, která jsou příjmem státního rozpočtu a byla uložena jinými správními úřady (Česká obchodní inspekce, Státní veterinární správa a obce), a zkontroloval rovněž postup vybraných správních úřadů v rámci dělené správy. Celkovou efektivitu dělené správy negativně ovlivňovalo předávání peněžitých plnění k vymáhání se značným zpožděním. NKÚ zjistil, že do 30 dnů od uložení platební povinnosti nebyla ukladateli peněžitá plnění předána celním úřadům v 73 % z kontrolovaného vzorku případů. Výjimkou však nebyla ani zpoždění jeden či dva roky. V této souvislosti NKÚ upozornil na nedostatečnost právní úpravy podmínek výkonu dělené správy v daňovém řádu.

Problematické bylo také vymáhání nedoplatků. Při kontrole 134 případů vymáhání nedoplatků došel NKÚ k závěru, že celní úřady neprovedly v 36 % případů v hodnotě **5,1 mil. Kč** veškeré přiměřené úkony. Např. jeden celní úřad u právnické osoby s dluhem téměř **1 mil. Kč** zjistil nemovitý majetek v katastru nemovitostí, ale o zřízení zástavního práva rozhodl až za další dva roky. Efektivní výkon dělené správy významně narušovalo předávání peněžitých plnění obcemi, které často žádaly o vymáhání nedobytných nedoplatků nebo nedoplatků zanedbatelné hodnoty v řádu stovek korun. Kontrolované obce rovněž neinformovaly celní úřady o krocích, které samy učinily k vybrání nebo vymožení daňových nedoplatků. Dalším problémem byly nedoplatky evidované za cizími státními příslušníky, které byly obtížně vymahatelné. Na tuto skutečnost poukázala již KA č. **03/16**⁸. GŘC neupravilo postup celních úřadů při vymáhání nedoplatků za cizími státními příslušníky žádnou metodickou instrukcí. GŘC také nesledovalo a nevyhodnocovalo nákladovost systému dělené správy.

PŘÍJMY Z LOTERIÍ

- V rámci KA č. **13/35** zaměřené na příjmy státu z loterií a jiných podobných her /dále jen „loterie“/ NKÚ vyhodnotil, že systém správy a kontroly odvodů z loterií je neefektivní, neúčinný a administrativně náročný a vykazuje řadu zásadních nedostatků. MF, které je za tuto oblast ze

⁸ KA č. 03/16 – Příjmy státního rozpočtu plynoucí z pokut ukládaných, vybíraných a vymáhaných správními orgány, KZ byl zveřejněn v části 1/2004 Věstníku NKÚ.

zákona odpovědné, zejména nevytvořilo funkční systém státního dozoru a nezajistilo orgánům finanční správy podmínky nutné pro správné, úplné a včasné zjištění a vyměření odvodů. Nedostatečná právní úprava neodrážela změny v oblasti podnikání souvisejícího s provozováním loterií. Např. v důsledku absence právní úpravy v oblasti internetového provozování loterií řada subjektů provozuje loterie na internetu a neodvádí žádné odvody a poplatky do veřejných rozpočtů. Ztráta veřejných rozpočtů v těchto případech činí podle propočtu NKÚ cca **600 mil. Kč** ročně. O nesprávnosti nastaveného systému správy a kontroly odvodů z loterií dále svědčilo, že i na malém kontrolním vzorku zjistil NKÚ rozdíly mezi evidencí o povolených herních přístrojích a zařízeních a údaji z odvodových přiznání ve významné výši **68 mil. Kč**.

Další ztráta příjmů veřejných rozpočtů, kterou jen na kontrolním vzorku NKÚ vyčíslil na dalších **7,6 mil. Kč**, byla důsledkem postupu MF, jež do konce roku 2013 nejednotně povolovalo a zpoplatňovalo provozování elektromechanických rulet. MF také vynaložilo **29 mil. Kč** na informační systém, který nepodával orgánům státního dozoru dostatečné podklady pro výkon kontroly a ani správcům daně pro ověření odvodových povinností. Nehospodárné byly výdaje MF ve výši **3,9 mil. Kč** na zpracování různých studií, analýz a na poradenskou činnost externích dodavatelů, přestože MF disponovalo odborně způsobilými zaměstnanci a je garantem pro tvorbu a implementaci zákona o loteriích. Porovnáním způsobu a výše zpoplatnění hazardních her s některými členskými státy EU identifikoval NKÚ prostor pro možné změny v ČR.

Jak NKÚ upozorňoval již v kontrolních závěrech z předchozích kontrolních akcí⁹, ve svých předchozích výročních zprávách nebo stanoviscích ke státnímu závěrečnému účtu, neefektivní výběr a správa některých příjmů státu je přetrvávajícím problémem. NKÚ ve *Stanovisku ke Zprávě o plnění státního rozpočtu ČR za 1. pololetí 2014* upozornil na další růst nedoplatků na DPH ve výši 2 mld. Kč a na nízkou efektivnost nastaveného systému výběru daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti. Celkově dosáhly ke konci června 2014 daňové nedoplatky výše 209 mld. Kč. Ve srovnání se stavem na konci roku 2013 daňové pohledávky poklesly o více než 15 mld. Kč, ale tento pokles byl způsoben především jejich odepisováním. Nejvíce se na daňových nedoplatcích podílí nedoplatky na DPH. K tomu je nutno dodat, že ve výběru DPH na tom není ČR dobře ani ve srovnání s ostatními zeměmi EU. Např. odhadovaná výše mezery¹⁰ u DPH podle Evropské komise činila v roce 2011 v ČR 28 %, na rozdíl od průměrné úrovně v zemích EU, kde se pohybuje kolem 18 %.

Nepříznivá situace je zapříčiněna zejména nedostatečnou právní úpravou i jejími častými změnami, možností účelového zakládání podvodných společností, neúplností nebo chybnými informacemi potřebnými ke kontrole i nedostatečným personálním obsazením vymáhacích složek správců příjmů. Efektivita správy příjmů je zásadně negativně ovlivňována neschopností udržet dlouhodobé koncepce zdanění přesahující volební období. Administrativní náročnost této správy se nadále zvyšuje.

Na podporu správy příjmů byla zavedena řada informačních systémů, na jejichž pořízení a provoz byly vynaloženy vysoké náklady. Tyto systémy se mnohdy obsahově překrývají a jejich funkce jsou omezené. Roztříštěnost informačních systémů, které nemají ani základní společnou platformu, neumožňuje jejich slučování nebo propojování a využívání údajů různými správci daně a v konečném důsledku ani sloučení nebo propojení činností veřejné správy.

Oblast sledování a prověřování stavu veřejných financí zahrnuje také dlouhodobé monitorování dopadů výsledků kontrolní a další činnosti NKÚ. Je potěšující, že NKÚ v roce 2014 mohl zaznamenat některá opatření nebo záměry, které by mohly napomoci zlepšit správu veřejných příjmů. Konečný výsledek však bude zřejmý až v delším časovém horizontu a bude záviset na mnoha faktorech. Lze uvést příklady některých pozitivních kroků:

9 KA č. 13/15 – *Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně*, KZ byl zveřejněn v částce 4/2013 *Věstníku NKÚ*.

10 Mezerou DPH je rozdíl mezi skutečně vybranou DPH a teoretickou výší daně, tj. za předpokladu, že všechny daňové subjekty splnily své daňové povinnosti.

- Nedostatky a doporučení NKÚ z KA č. **13/35** byly zohledněny při zpracování návrhů nových zákonů upravujících problematiku provozování hazardních her a jejich zdanění v ČR, které MF již vytvořilo. NKÚ v rámci připomínkového řízení k těmto zákonům zaznamenal, že MF připravuje technické řešení centrálního monitorovacího systému, který bude využíván pro dálkový, nepřetržitý a zabezpečený výkon státního dozoru a pro správu odvodů.
- V KA č. **12/01**¹¹ týkající se příjmů státního rozpočtu plynoucích z pokut ukládaných územními finančními orgány podle zákona o účetnictví a z pokut ukládaných soudy v souvislosti s vedením sbírky listin NKÚ doporučil mj. jednoznačně vymezit kompetence finančních orgánů a rejstříkových soudů k pravidelné a soustavné kontrole zveřejňování účetních závěrek nebo výročních zpráv. V návaznosti na nedostatky zjištěné v této kontrolní akci byla v příslušném zákoně¹² s účinností od 1. 1. 2014 stanovena sankce za nepředložení listin do sbírky listin ve výši 100 000 Kč. Dále za určitých podmínek může rejstříkový soud zahájit řízení o zrušení zapsané osoby, a to i bez návrhu.
- Při KA č. **12/09**¹³ NKÚ zkontroloval peněžní prostředky vynaložené v souvislosti s budováním informačního systému Státní pokladny a mj. konstatoval, že MF při uzavírání smluvních dodatků k provozu Státní pokladny porušilo zákon o veřejných zakázkách¹⁴. V návaznosti na výsledky této KA podal NKÚ oznámení správci daně pro porušení rozpočtové kázně. Podle informací z veřejných zdrojů resort na základě provedené daňové kontroly obdržel platební výměr za porušení rozpočtové kázně ve výši **227 mil. Kč**.
- V KA č. **13/02**¹⁵ zaměřené na daňové nedoplatky spravované finančními úřady NKÚ konstatoval nedostatečnou efektivitu vymáhání těchto nedoplatků. K zefektivnění vymáhání a zlepšení stavu v oblasti správy daňových nedoplatků zřídilo MF specializované útvary, které se ve spolupráci s Ministerstvem vnitra /MV/ budou podílet na předcházení vzniku daňových úniků a nedoplatků. Toto opatření bylo podpořeno i kontrolním výborem PS PČR.

Snaha o zefektivnění kontrolní činnosti v oblasti příjmů státního rozpočtu vedla NKÚ v roce 2014 rovněž k uspořádání mezinárodního semináře zaměřeného na kontrolu příjmů státního rozpočtu a problematiku boje proti daňovým únikům a podvodům. Seminář se konal za účasti zástupců 22 zahraničních nejvyšších kontrolních institucí /SAI/ a Evropského účetního dvora a byl využit k výměně zkušeností, sdílení dobré praxe a k identifikaci možností provádění paralelních kontrol SAI.

2.2 Dotační politika státu

V roce 2014 NKÚ dokončil sedm kontrolních akcí, které prověřily poskytování, čerpání a použití peněžních prostředků určených:

- k provozování pojištění vývozních úvěrových rizik (KA č. **13/18**),
- k financování resortních sportovních center (KA č. **13/23**),
- na podporu sociálních služeb celostátního či nadregionálního charakteru (KA č. **13/25**),
- na podporu zemědělských produktů a potravin na tuzemském trhu (KA č. **13/36**),
- na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů (KA č. **14/06**),
- na podporu sportu (KA č. **14/04**),
- na podporu kulturních aktivit (KA č. **14/10**).

¹¹ KA č. 12/01 – Příjmy státního rozpočtu plynoucí z pokut ukládaných územními finančními orgány podle zákona o účetnictví, včetně prověření daňových řízení, a z pokut ukládaných soudy v souvislosti s vedením sbírky listin, KZ byl zveřejněn v částce 1/2013 Věstníku NKÚ.

¹² Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob.

¹³ KA č. 12/09 – Peněžní prostředky vynaložené v souvislosti s budováním informačního systému Státní pokladny, KZ byl zveřejněn v částce 1/2013 Věstníku NKÚ.

¹⁴ Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

¹⁵ KA č. 13/02 – Daňové nedoplatky spravované finančními úřady, KZ byl zveřejněn v částce 1/2014 Věstníku NKÚ.

Stát se svými intervencemi snaží usměrňovat a rozvíjet oblasti, které považuje za společensky důležité a potřebné. V této části výdajů, na kterou NKÚ zaměřil svoji kontrolní činnost, hrály nezanedbatelnou roli finanční prostředky určené na státní podpory zasahující do oblasti podnikání, ať už se jednalo o podporu exportu, či výroby energie z obnovitelných zdrojů apod. Pro stát je důležité, aby odpovědné orgány státní správy zajistily, že tyto finančně náročné podpory budou prováděny podle vhodné koncepce a s ohledem na zásady účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti s pozitivním dopadem na státní rozpočet.

Výsledky kontrolních akcí ukončených v roce 2014 ukazují, že stav v této oblasti byl naprosto opačný. Hrozivým příkladem nehospodárnosti a neefektivnosti je provozní podpora výroby energie z obnovitelných zdrojů za cenu neúměrného zatížení celé ekonomiky, kdy je do roku 2030 třeba počítat s celkovými náklady ve výši překračující bilion korun. Kontrolní závěry NKÚ upozorňují i na další miliardové částky, které organizační složky státu a ostatní státní instituce vynakládají, aniž by si ověřovaly, zda jsou tyto podpory potřebné, smysluplné a mají-li vůbec požadovaný dopad. Uvedený stav dokládají i následující příklady:

KOMUNIKAČNÍ KAMPANĚ ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ A POTRAVIN

- Při KA č. **13/36** zaměřené na komunikační kampaně na podporu značek *Klasa*, *Regionální potravina* a *Vína z Moravy, vína z Čech* NKÚ zjistil, že v letech 2008 až 2013 vynaložily Ministerstvo zemědělství /MZe/, Státní zemědělský intervenční fond /SZIF/ a Vinařský fond /VF/ na tyto kampaně celkem **1,5 mld. Kč**, z toho MZe poskytlo **1,4 mld. Kč** formou dotací a zbytek hradily SZIF a VF ze svých prostředků. Za zásadní nedostatek považuje NKÚ skutečnost, že MZe, SZIF a VF stanovily u většiny komunikačních kampaní nekonkrétní cíle a ve většině případů k těmto cílům nestanovily žádné výchozí ani cílové hodnoty, kterých chtěly komunikačními kampaněmi na podporu výše uvedených značek dosáhnout. Zmíněné organizace ostatně ani nezjišťovaly, jak velký a zda vůbec měly komunikační kampaně vliv na naplňování stanovených cílů a jaký byl jejich přínos a dopad. Proto nelze vyhodnotit, zda byla podpora potravin v souvislosti s kontrolovanými značkami smysluplná. Přitom v posledních třech letech (2011–2013) šlo na podporu těchto značek **750 mil. Kč** a jen za podporu značek *Klasa* a *Regionální potravina* zaplatily MZe a SZIF ročně průměrně **215 mil. Kč**. Jestli a nakolik ale kampaně naplnily požadované cíle, není ani u jedné z těchto značek zřejmé.

DOTACE POSKYTNUTÉ EGAP

- Při KA č. **13/18** NKÚ prověřil postupy Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., /EGAP/ při nárokování a použití prostředků státního rozpočtu poskytnutých k provozování pojištění vývozních úvěrových rizik. NKÚ zjistil, že EGAP návrhy požadované výše pojistné kapacity pro roky 2011, 2012 a 2013 nepočítávala, ale odhadovala ji na základě výhledů vývoje pojistné angažovanosti a odhadů vycházejících z veškeré poptávky po pojištění. EGAP také svůj propočet dotace potřebné pro doplnění pojistných fondů pro rok 2012 ve výši **770 mil. Kč** nadhodnotila o **46 mil. Kč** a propočet pro rok 2013 ve výši **735 mil. Kč** nadhodnotila o **30 mil. Kč**. Výpočet EGAP v obou letech dále zaokrouhlila na **1 mld. Kč**, čímž ze státního rozpočtu požadovala za oba roky o **571 mil. Kč** více. Jelikož MF neověřilo správnost návrhů EGAP, zahrnuje do návrhů předmětných státních rozpočtů částky o cca 40 % vyšší. MF v kontrolovaném období u EGAP neprovedlo žádnou veřejnosprávní kontrolu.

V roce 2011 a 2012 žádala EGAP o uvolnění dotace, i když stav pojistných fondů a rezerv EGAP byl v roce 2011 o téměř **2 mld. Kč** a v roce 2012 o **5 mld. Kč** vyšší, než byla jejich minimální výše potřebná k zajištění bezpečného provozu exportní pojišťovny. EGAP tedy měla v té době

dostatek vlastních prostředků a své pojistné fondy nepotřebovala doplňovat prostředky ze SR. Přestože EGAP v žádostech neuvedla a nedoložila všechny vyhláškou¹⁶ požadované údaje, MF si doplnění chybějících údajů a dokladů nevyžádalo a požadované částky vždy ve výši **1 mld. Kč** ze SR poskytlo. Kontrola u EGAP byla významně limitována rozsahem působnosti NKÚ, v důsledku čehož NKÚ nemohl prověřit všechny skutečnosti, které souvisely s použitím prostředků ze státního rozpočtu, jako např. dodržení pojistných podmínek u obchodních případů.

PODPORA VÝROBY ENERGIE Z OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ

- KA č. **14/06** byla zaměřena na poskytování peněžních prostředků v letech 2011 až 2013 na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů /OZE/. NKÚ zjistil, že podpora výroby energie z OZE byla nehospodárná a neefektivní. Indikativní cíl byl sice dosažen, avšak za cenu neúměrného zatížení ekonomiky, když většina provozní podpory je hrazena odběrateli elektrické energie. Základní příčinou nehospodárnosti bylo uplatnění principu plošné podpory¹⁷ – podporována byla i výroba energie z nejdražších OZE, zejména fotovoltaické elektrárny /FVE/. Např. v roce 2013 tato podpora činila 66 % nákladů na provozní podporu výroby energie ze všech OZE. Přitom FVE vyrobily v tomto roce pouze cca 22 % elektřiny produkované z OZE. Nežádoucí vývoj byl způsoben především neúměrně vysokou provozní podporou FVE dokončených do 31. 12. 2010. Vyvolaný solární boom nevycházel z koncepcí, záměrů nebo plánů podložených analýzami, ale byl výsledkem nesprávně nastavených podmínek v zákoně o podpoře výroby elektřiny z OZE a neprovedení jejich včasné novelizace. Regulované výkupní ceny elektřiny z OZE tak budou vypláceny ve stejné výši po dobu 20 nebo i 30 let bez ohledu na to, že skutečně dosahovaná návratnost investic je výrazně nižší než zákonem stanovený limit 15 let. V resortu Ministerstva průmyslu a obchodu /MPO/ nebyly investiční podpory poskytovány účelně, neboť i v době usměrňování nárůstu fotovoltaiky byly tyto zdroje podporovány.

V období 2007–2013 MPO, Ministerstvo životního prostředí /MŽP/ a MZe schválily investiční podpory ve formě dotací na projekty v oblasti OZE ve výši téměř **8 mld. Kč**, dále byly investice podpořeny úvěry (457 mil. Kč) a zárukami (4,3 mld. Kč). Energetický regulační úřad vyčíslil náklady na provozní podporu výroby elektřiny z OZE za rok 2013 na více než **44 mld. Kč**. NKÚ upozorňuje na to, že tato částka bude mít každoročně rostoucí trend a bude vyplácena podle druhu OZE po dobu 20 nebo 30 let. Proto je třeba počítat s celkovými náklady na provozní podporu výroby energie z OZE ve výši překračující **bilion korun**. Výše daňové podpory není sledována, celkovou podporu tak nelze dle vyjádření MPO vyčíslit ani odhadnout.

Fungování a rozvoj mnohých oblastí naší společnosti by nebyly možné bez podpory státu. NKÚ se v roce 2014 zaměřil také na kontrolu dotací určených do oblasti sportu, kultury či sociální sféry. Aby byly tyto podpory účelné a efektivní, je nutné jejich bezchybné zacílení do potřebných oblastí, stejně jako jejich rozdělování na základě jasně a správně stanovených zásad a podmínek. Důležité je i to, aby ústřední orgány státní správy při rozhodování o dotacích a při jejich sledování pracovaly s informacemi o skutečných nákladech a zdrojích financování podporované oblasti a aby pro dotační programy stanovily měřitelné cíle a vyhodnocovaly efekty podpory. Výsledky kontrolní činnosti NKÚ však dokládají, že některé kontrolované osoby uvedené požadavky neplnily.

Stálým problémem také zůstává systémové selhávání ministerstev v procesu přidělování dotací. Jedná se mj. o netransparentní způsoby rozhodování o poskytnutí dotace, vytváření nerovných podmínek pro žadatele, poskytování dotací ze státního rozpočtu v rozporu se schválenou dokumentací atd. Tyto problémy dokládají následující příklady:

¹⁶ Vyhláška č. 278/1998 Sb., k provedení zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 60/1998 Sb.

¹⁷ Plošná podpora výroby energie z OZE byla kritizována již v KA č. 08/38 – *Peněžní prostředky určené na programy podpor výroby energie z obnovitelných zdrojů energie a úspor energie*, KZ byl zveřejněn v částce 3/2009 *Věstníku NKÚ*.

DOTACE NA SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- Při KA č. **13/25** zaměřené na sociální služby celostátního či nadregionálního charakteru NKÚ zjistil, že MPSV ani za sedm let od nabytí účinnosti zákona o sociálních službách¹⁸, který ukládá povinnost zpracovávat střednědobý národní plán rozvoje sociálních služeb, tento národní plán nevypracovalo. Významným nedostatkem systému dotačního řízení bylo, že MPSV ve fázi vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace ani ve fázi monitoringu nepracovalo s rozpočtem nákladů a zdrojů financování příslušné sociální služby. Přitom poskytlo v letech 2011 a 2012 na sociální služby dotace ve výši **518 mil. Kč**. MPSV nemělo v systému dotačního řízení zabudovanou zpětnou informační vazbu o skutečných nákladech a zdrojích financování dotované sociální služby. Jedná se o důležitý článek systému, neboť poskytuje informace mj. o míře spolehlivosti údajů obsažených v žádostech o poskytnutí dotace. Tyto informace jsou potřebné zejména v procesu hodnocení a schvalování těchto žádostí.

DOTACE RESORTNÍM SPORTOVNÍM CENTRŮM

- KA č. **13/23** byla zaměřena na peněžní prostředky SR určené k financování resortních sportovních center /RSC/, a to Vysokoškolského sportovního centra Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy /MŠMT/, Centra sportu MV a Armádního sportovního centra Ministerstva obrany /MO/, která dlouhodobě připravují sportovce k reprezentaci státu. V letech 2011 a 2012 bylo na běžné a investiční výdaje všech tří RSC vynaloženo z kapitoly MŠMT téměř **800 mil. Kč**. Poskytování prostředků na běžné výdaje se řídilo *Zásadami činnosti resortních sportovních center*, které zpracovalo MŠMT a schválilo je i MO a MV. NKÚ zjistil, že MŠMT nepřesně a nejasně formulovalo tyto zásady, což umožnilo MO z přidělených prostředků financovat své dvě příspěvkové organizace, tj. sportovní kluby, které nereprezentují stát. MŠMT navíc tuto praxi tolerovalo. NKÚ proto doporučil MŠMT tyto zásady aktualizovat a formulačně zpřesnit.

MŠMT zareagovalo např. přijetím opatření, podle nichž má připravit aktualizaci zásad činnosti RSC, vypracovat návrh věcného záměru zákona o podpoře sportu a také aktualizovat metodické pokyny pro vyhlášenou „státní podporu sportu“ pro období 2015 až 2018.

DOTACE NA SPORTOVNÍ ČINNOST

- V rámci KA č. **14/04** NKÚ prověřil poskytování, čerpání a použití peněžních prostředků státního rozpočtu vynakládaných na výdajový okruh *Všeobecná sportovní činnost*, ze kterého byly financovány programy na podporu sportu. MŠMT v letech 2011–2013 poskytlo z tohoto výdajového okruhu podporu v úhrnné výši více než **3 mld. Kč**. Přitom MŠMT, jako navrhovatel a koordinátor uskutečňování vládou schválené koncepce státní politiky ve sportu a též jako poskytovatel dotací pro oblast sportu, neznalo celkovou výši peněžní podpory sportu ze státního rozpočtu a dalších zdrojů. Vzhledem k tomu, že MŠMT nemělo k dispozici základní údaje pro hodnocení financování celé oblasti podpory sportu, nemohlo plnohodnotně plnit funkci koordinátora státní podpory sportu v ČR a tuto roli fakticky plnilo pouze formálně.

Pro kontrolované programy MŠMT nestanovilo žádné měřitelné cíle a v podstatě se dostalo do role, kdy pouze přerozdělovalo státním rozpočtem určené peněžní prostředky bez jakéhokoli vyhodnocení dosažených efektů programů. MŠMT se v mnoha případech dopouštělo systémových pochybení při rozhodování o poskytnutí dotací, když např. rozhodlo o rozdělení peněžních prostředků v roce 2012

18 Zákon č. 313/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

v celkové výši **800 mil. Kč** bez opětovného vyhlášení programu nebo opětovného podání žádostí o poskytnutí dotací. Ve třech případech porušilo rozpočtová pravidla, neboť bez žádostí o dotaci rozhodlo o poskytnutí prostředků ve výši **10 mil. Kč**, což NKÚ hodnotil jako porušení rozpočtové kázně. MŠMT také poskytlo dotaci ve výši **4,5 mil. Kč** jednomu příjemci, který nesplňoval stanovené podmínky programu a neprovozoval sportovní činnost. Podle NKÚ existovalo podezření na zneužití celé dotace.

DOTACE NA KULTURNÍ AKTIVITY

- Při KA č. **14/10** NKÚ odhalil, že Ministerstvo kultury /MK/ neprovádělo hodnocení podpor vynaložených v rámci kulturních aktivit a na program podpory významných a mimořádných kulturních akcí. MK při poskytování dotací v této oblasti v letech 2011 až 2013 své věcně příslušné odbory metodicky nevedlo, takže poskytování dotací bylo nesystematické a nejednotné. MK nemělo o žadatelích a příjemcích dotací ze své rozpočtové kapitoly centrální, přehledné a správné informace. Pro výběr projektů k podpoře MK v některých případech nestanovilo kritéria, a pokud ano, nebyla většinou měřitelná a porovnatelná. Proces výběru tudíž nebyl transparentní a MK tak vytvářelo pro žadatele nerovné podmínky. Poskytlo tak například dotaci dvěma příjemcům, kteří doručili žádost o dotaci až po stanoveném termínu. MK také v rozhodnutích o poskytnutí dotace nestanovilo příjemcům stejné podmínky pro její čerpání, takže stejná skutečnost byla někdy klasifikována jako porušení podmínek rozhodnutí a jindy byla v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace.

NKÚ se při svých kontrolních akcích v oblasti dotací zaměřoval též na poskytovatele a příjemce dotací z hlediska plnění zákonných podmínek, za kterých jsou peněžní prostředky státu poskytovány a čerpány. Výsledky kontrol prokázaly zejména nedodržování účelového určení dotace, úhrady prostředků nad rámec uzavřených smluv nebo nedodržování postupů definovaných zákonem o veřejných zakázkách. Neméně důležitou zákonnou podmínkou je i veřejnosprávní kontrola poskytovatelů u příjemců dotací, která je dlouhodobě opomíjena. Nedůsledné provádění veřejnosprávní kontroly zakládá mj. riziko zneužití dotací na straně příjemců, ať už formou porušení podmínek rozhodnutí, nebo nedodržení právních předpisů. V kontrolních akcích ukončených v roce 2014 bylo zjištěno např.:

DOTACE NA SOCIÁLNÍ SLUŽBY

- Při KA č. **13/25** NKÚ zjistil, že MPSV nevykonávalo řádně veřejnosprávní kontrolu u příjemců dotací. V letech 2011 až 2012 rozhodlo o poskytnutí dotací 184 příjemcům. V kontrolovaném období však MPSV podrobilo kontrole pouze tři příjemce dotací. NKÚ např. zjistil, že jeden z příjemců uhradil z poskytnuté dotace i náklady stanovené MPSV jako neuznatelné pro financování z podpory, čímž porušil rozpočtovou kázeň. NKÚ tuto skutečnost oznámil příslušnému správci daně, který vyměřil tomuto příjemci odvod do státního rozpočtu ve výši **202 tis. Kč**.

KOMUNIKAČNÍ KAMPANĚ ZEMĚDĚLSKÝCH PRODUKTŮ A POTRAVIN

- V rámci KA č. **13/36** NKÚ zjistil, že SZIF u veřejných zakázek na komunikační kampaně pro značku *Klasa* na období let 2009–2011 a MZe u zakázek na podporu značky *Regionální potravina* na období let 2010–2011 nepostupovaly při hodnocení nabídek a soutěžních návrhů uchazečů transparentně. Hodnotící komise MZe například hodnotila v rámci kvalitativních dílčích

hodnotících kritérií prvky, které nebyly specifikovány v zadávací dokumentaci. Dále Vinařský fond, přestože byl v pozici veřejného zadavatele, realizoval komunikační kampaň na podporu značky *Vína z Moravy, vína z Čech* na období let 2006–2009 bez zadávacího řízení, čímž porušil zákon o veřejných zakázkách. VF v těchto letech za kampaně uhradil téměř **198 mil. Kč**, z toho **43 mil. Kč** bez uzavřených písemných smluv. NKÚ také odhalil, že SZIF u několika desítek akcí na podporu značky *Klasa* uhradil v letech 2009–2013 faktury v celkové výši přesahující **96 mil. Kč** za činnosti, které nebyly ukončeny nebo vůbec neproběhly, případně byly nad rámec uzavřených smluv, či vůbec nebyly předmětem dané veřejné zakázky. SZIF tak například ve čtyřech případech uhradil agentuře provize ve výši **1,8 mil. Kč**, které nebyly součástí ceny vítězného soutěžního návrhu agentury ani součástí smlouvy. V jednom z těchto případů SZIF uhradil dokonce provizi agentuře a také odměnu subdodavateli v celkové výši **841 tis. Kč**, ačkoliv dle smlouvy neměla být hrazena provize ani odměna. Dále SZIF proplatil tři novinářské exkurze za celkem **171 tis. Kč**, jejichž program se značky *Klasa* týkal jen zčásti. Součástí exkurze v mlékárně byla například i návštěva lázní a indická masáž. Na základě zjištěných skutečností vyhodnocených jako porušení rozpočtové kázně zaslal NKÚ oznámení příslušným správcům daně ve významné výši **565 mil. Kč**.

DOTACE NA SPORTOVNÍ ČINNOST

- Při KA č. **14/04** NKÚ vyhodnotil provádění veřejnosprávní kontroly ze strany MŠMT u příjemců dotací jako nedostatečné. Kontrolou NKÚ u 19 příjemců dotací bylo u 11 z nich zjištěno nedodržení účelového určení dotace, podmínek jejího použití nebo dalších povinností stanovených v rozhodnutí o poskytnutí dotace. V těchto případech NKÚ hodnotil vynaložení prostředků SR jako porušení rozpočtové kázně v úhrnné výši přesahující **15 mil. Kč** a podal oznámení příslušným správcům daně.

DOTACE NA KULTURNÍ AKTIVITY

- Při KA č. **14/10** kontrolou u příjemců dotací NKÚ zjistil, že někteří příjemci porušovali stanovené podmínky rozhodnutí a nedodržovali právní předpisy související s poskytnutými dotacemi. Například dva příjemci nedodrželi účel poskytnuté dotace, když jeden z příjemců uhradil z dotace DPH ve výši **12 tis. Kč** a druhý financoval udílení věcných a finančních ocenění v hodnotě **10 tis. Kč**. Další z příjemců v rozporu s rozhodnutím o poskytnutí dotace převedl finanční prostředky z dotace na spolupořadatele projektu ve výši **581 tis. Kč**. Celkově NKÚ u příjemců dotací odhalil nedostatky ve výši téměř **16 mil. Kč**. V souvislosti se skutečnostmi, které NKÚ vyhodnotil jako porušení rozpočtové kázně, oznámil osm případů příslušným správcům daně.

2.3 Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu a s ostatními finančními prostředky

2.3.1 Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu

Hospodaření státu je jednou z prioritních oblastí kontrolní činnosti NKÚ. V roce 2014 bylo v oblasti kontroly hospodaření s majetkem a finančními prostředky státu dokončeno deset kontrolních akcí, které byly zaměřeny na:

- hospodaření vybraných organizačních složek státu a příspěvkových organizací (v KA č. **13/07** u MŽP, **13/20** u příspěvkových organizací MŠMT, **13/31** u Ministerstva zdravotnictví /MZd/, **13/33** u Ministerstva dopravy /MD/ a jeho vybraných organizačních složek státu /OSS/, **14/01** u MK);

- hospodaření státního podniku Řízení letového provozu (KA č. **13/16**);
- kontrolu úhrad nákladů z činnosti u Českého statistického úřadu /ČSÚ/, Českého telekomunikačního úřadu /ČTÚ/ a Generálního ředitelství cel /GŘC/ (KA č. **13/34**) a na využívání nemovitého majetku u vybraných ministerstev (KA č. **13/40**);
- realizaci vybraných projektů v oblasti zefektivnění veřejné správy (v KA č. **13/24** projekt *Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek /NIPEZ/* a nákupy přes e-tržiště, v KA č. **14/02** základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí /RÚIAN/).

Ústředním a přetrvávajícím požadavkem je potřeba zefektivnit fungování státu a celkově modernizovat veřejnou správu včetně zlepšení její výkonnosti. NKÚ se proto systematicky zaměřuje na kontrolu projektů, jejichž prostřednictvím mělo být dosaženo zefektivnění a vyšší transparentnosti veřejné správy včetně snížení výdajů na chod administrativy nebo dosažení jiných finančních i nefinančních úspor.

V roce 2013 v rámci projektu elektronizace veřejné správy NKÚ zkontroloval projekty datových schránek, dva základní registry a projekt centrálního nákupu. V roce 2014 pak tematicky navázal kontrolami dalšího základního registru, informačního systému Centrální registr administrativních budov /CRAB/, a části národní infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek, kterou tvoří e-tržiště. Na tyto kontrolované projekty bylo v kontrolovaném období vynaloženo 5,7 mld. Kč. Průřezová zjištění z kontrol těchto projektů dokládají nedosažení předpokládaného potenciálu zefektivnění a úspor, přičemž problematické bylo i naplnění celkových záměrů těchto projektů. Ačkoli by vyšší míra elektronizace měla přispět ke zlepšení kvality dat a informací, kontrolami byly zjištěny nedostatky ve spolehlivosti údajů obsažených v řadě informačních systémů, základní registry a e-tržiště nevyjímaje. Nedostatky v činnosti orgánů zodpovědných za tyto projekty dokumentují následující kontrolní zjištění:

PROJEKT NIPEZ A NÁKUP PROSTŘEDNICTVÍM E-TRŽIŠŤ

- KA č. **13/24** zaměřená na projekt *Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek* a nákupy vybraných komodit prostřednictvím e-tržišť tematicky navazovala na KA č. **12/29**¹⁹, která prověřila projekt centrálního nákupu. NKÚ při kontrole projektu NIPEZ zjistil, že Ministerstvo pro místní rozvoj /MMR/ ve vládou schválených pravidlech sice stanovilo povinnost zadávat vybrané veřejné zakázky přes e-tržiště ve výši 100 % pro ústřední orgány státní správy a ve výši 50 % pro jejich podřízené organizace, ale nestanovilo kontrolní a sankční mechanismus pro kontrolu dodržování této povinnosti. Paradoxem bylo, že samo MMR v rozporu s touto povinností realizovalo některé nákupy mimo e-tržiště. Dále si MMR pro hodnocení projektu nevhodně zvolilo monitorovací indikátor, jenž má podle NKÚ minimální vypovídací schopnost o efektivnosti a účelnosti vynaložených prostředků a nenavazuje na hlavní cíl projektu, kterým je dosažení úspor. MMR úspory ani další cíle v prvním roce provozu e-tržišť nehodnotilo. Navíc systém e-tržišť umožňoval zadávání chybných hodnot, což může mít vliv na správnost statistického vyhodnocení i na transparentnost uveřejňovaných informací. MMR zaplatilo za veřejné zakázky na vybudování e-tržišť **37 mil. Kč** a za první rok provozu více než **22 mil. Kč**. MMR odhadovalo, že zavedením e-tržišť bude v první etapě ročně uspořeno **1,2 mld. Kč**. Dle výpočtu NKÚ však bylo dosaženo úspory pouze **320 mil. Kč**, což představovalo 27 % z plánovaného cíle. Podle NKÚ má negativní vliv na efektivnost e-tržišť a dopad na plánované úspory mimo jiné zanedbatelný počet případů využití e-aukcí, se kterými byly spojovány nejvyšší očekávané úspory.

V průběhu kontroly vláda schválila usnesení ze dne 18. prosince 2013 č. 981, kterým byla nařízena povinnost zadávat od 1. ledna 2014 veřejné zakázky v souladu s pravidly v rozsahu 100 % finančního objemu u povinných komodit u organizací podřízených ústředním orgánům

¹⁹ KA č. 12/29 – Peněžní prostředky vynakládané na nákup vybraných komodit v resortu Ministerstva vnitra v návaznosti na projekt centrálního nákupu, KZ byl zveřejněn v částce 4/2013 Věstníku NKÚ.

státní správy oproti původnímu limitu 50 %. Avšak na další doporučení NKÚ týkající se neopodstatněného navyšování cen za výkony provozovatelů, sledování a vyhodnocování úspor a ostatních cílů nebo chybějících sankčních a kontrolních mechanismů MMR reagovalo dle NKÚ nedostatečně.

UŽÍVÁNÍ NEMOVITOSTÍ A PROJEKT CRAB

- V rámci KA č. **13/40** zaměřené na realizaci projektu *Centrální registr administrativních budov* NKÚ zjistil, že Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových /ÚZSVM/ na jeho realizaci vynaložil více než **254 mil. Kč** a že za jeho provoz v roce 2013 uhradil více než **62 mil. Kč**, přičemž hlavní cíle projektu CRAB nebyly do doby ukončení kontroly naplněny a jeho fungování nebylo možno považovat za spolehlivé. Ke stanovenému termínu 1. 7. 2013 nebyl systém CRAB naplněn všemi daty. Podle NKÚ tak vynaložení finančních prostředků státu nelze považovat za hospodárné a efektivní. Očekávané snižování nákladů na správu a pronájem majetku státu nebylo dosud prokázáno ani kvantifikováno. ÚZSVM dokonce ani neznal celkový počet budov, které by měly být v systému zaevidovány. NKÚ v této kontrolní akci též poukázal na legislativní nedostatek spočívající v tom, že do doby ukončení kontroly NKÚ nebyl přijat obecně závazný právní předpis, který by upravoval povinnost státních institucí doplňovat údaje do CRAB a stejně tak působnost ÚZSVM jako správce systému pro evidenci administrativních budov v majetku ČR.

V návaznosti na zjištěné nedostatky bylo usnesením vlády ze dne 9. června 2014 č. 435 opětovně uloženo členům vlády a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy zabezpečit nejpozději do 30. června 2014 naplnění CRAB.

REGISTR ÚZEMNÍ IDENTIFIKACE, ADRES A NEMOVITOSTÍ

- Při KA č. **14/02** NKÚ poukázal na to, že Český úřad zeměměřický a katastrální /ČÚZK/ vynaložil v souvislosti s přípravou a realizací základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí od roku 2001 do dubna 2014 celkem **750 mil. Kč**. Dále vynaložil **75 mil. Kč** na jeho provoz. Peněžní prostředky ČÚZK čerpal jak ze státního rozpočtu, tak z prostředků Evropské unie. ČÚZK zahájil provoz RÚIAN společně s ostatními základními registry dne 1. 7. 2012. K tomuto termínu neplnily ostatní základní registry některé předpokládané funkcionality, které měly být v provozu. Na tuto skutečnost poukázal NKÚ již v roce 2013 při KA č. **13/12**²⁰. RÚIAN byl v plánovaném rozsahu dokončen až rok po zahájení provozu. NKÚ dále poukázal na chyby ve zdrojových datech vzniklé při prvotním naplnění registru jinými editory. Tyto chyby jsou rizikem pro správnost a úplnost dat uložených v RÚIAN. Sdílená technologická infrastruktura RÚIAN se souvisejícími agendovými informačními systémy je řešena odlišně a umístěna odděleně od ostatních základních registrů. V případě předpokládaného sjednocení technologické infrastruktury RÚIAN s ostatními základními registry vznikne riziko nových výdajů souvisejících s touto změnou.

Jak již bylo uvedeno ve výroční zprávě za rok 2013, z hlediska podmínek financování ze zdrojů EU je také třeba zajistit udržitelnost projektů základních registrů po dobu pěti let, tedy do roku 2018. V případě RÚIAN nebylo v době kontroly NKÚ finanční krytí jeho provozu po dobu udržitelnosti projektu zajištěno. NKÚ proto upozorňuje na stále existující riziko vrácení dotace nebo její poměrné části.

20 KA č. 13/12 – Peněžní prostředky vynakládané na přípravu, realizaci a provoz systémů základních registrů, KZ byl zveřejněn v částce 4/2013 Věstníku NKÚ.

Nadále nejrizikovější oblastí hospodaření státu zůstávají veřejné zakázky, a to i přes veškeré snahy státu dosahovat elektronizací zadávání veřejných zakázek vyšší transparentnosti a vyšší hodnoty za peníze. Právě proto se zadávání veřejných zakázek v určité míře věnuje zhruba polovina kontrolních akcí NKÚ. Nesprávné postupy a nedodržování pravidel při zadávání veřejných zakázek spolu s nerespektováním ekonomických principů, které NKÚ opakovaně odhaluje, dlouhodobě zatěžují státní finance.

Stejně tak i v roce 2014 zjištěné nedostatky dokládaly, že některé kontrolované osoby zadávaly veřejné zakázky nesprávně buď formou jednacího řízení bez uveřejnění, nebo s využitím výjimky ze zákona přímo konkrétnímu dodavateli. Další kontrolní zjištění NKÚ se nejčastěji týkala neoprávněného dělení veřejných zakázek či nesprávného zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, čímž státní organizace obcházely stanovené finanční limity a nevyužívaly možnosti dosáhnout nižší ceny zakázky v konkurenčním prostředí. V oblasti ICT kontrolované osoby zadávaly zakázky postupy vedoucími k dlouhodobé závislosti na jednom dodavateli, což může mít negativní dopad na hospodárnost navazujících veřejných zakázek a vytváří vztah technologické závislosti na vybraném dodavateli a jím zvoleném způsobu řešení.

PROJEKT NIPEZ A NÁKUP PROSTŘEDNICTVÍM E-TRŽIŠŤ

- V rámci KA č. **13/24** NKÚ zjistil, že MMR jako garant projektu NIPEZ při přípravě modulu e-tržišť v několika případech neplnilo své úkoly nejhospodárnějším způsobem. Např. když neoprávněně rozdělilo veřejnou zakázku na dvě veřejné zakázky malého rozsahu, jejichž celková hodnota činila **2,2 mil. Kč**. MMR také v koncesním řízení v rozporu s právními předpisy dvakrát navýšilo jednotkové ceny za základní služby, za které platilo jednotlivým provozovatelům, aniž by k tomu bylo písemně vyzváno provozovateli e-tržišť. NKÚ kontrolním výpočtem zjistil, že MMR mohlo dosáhnout za první rok provozu snížení výdajů o **1,5 mil. Kč**. Podle NKÚ navýšení jednotkových cen za služby představuje riziko nevhodnosti ve zbývajícím období platnosti koncesních smluv.

HOSPODAŘENÍ V RESORTU MD

- V rámci KA č. **13/33** při kontrole nákladů na ostatní služby v resortu dopravy NKÚ zjistil, že MD uzavřelo s jednou fyzickou osobou postupně pět smluv na poradenské služby v oblasti kosmických aktivit se stejným předmětem plnění. První zakázku s plněním **1,7 mil. Kč** zadalo MD v jednacím řízení bez uveřejnění a další čtyři ve výši **4,2 mil. Kč** pak jako zakázky malého rozsahu. Obdobně chybný postup zvolilo i Ředitelství vodních cest /ŘVČ/, když zakázku na právní služby za **3,8 mil. Kč** rozdělilo do dvou zakázek malého rozsahu, které zadalo jedinému poskytovateli. Také Ústav pro civilní letectví zadal nesprávně postupem pro veřejné zakázky malého rozsahu v roce 2007 veřejnou zakázku na recepční službu a ostrahu objektu s předpokládanou hodnotou **7 mil. Kč** a v roce 2011 dvě veřejné zakázky z oblasti ICT s předpokládanými hodnotami **3,4 mil. Kč** a **4,3 mil. Kč**. Státní plavební správa rozdělila nesprávně veřejnou zakázku na dodávky z oblasti ICT v předpokládané hodnotě **3,4 mil. Kč** do pěti veřejných zakázek, které zadala jako veřejné zakázky malého rozsahu.

PROVOZNÍ NÁKLADY VYBRANÝCH ÚŘADŮ

- Při KA č. **13/34** NKÚ shledal, že GŘC v letech 2010 a 2011 zadávalo veřejné zakázky na dodávky kancelářského papíru jako zakázky malého rozsahu, přestože hodnota pořízeného materiálu **6,4 mil. Kč** přesáhla finanční limit stanovený zákonem. Tento postup mohl podstatně ovlivnit výběr nevhodnější nabídky.

UŽÍVÁNÍ NEMOVITOSTÍ A PROJEKT CRAB

- Při KA č. **13/40** NKÚ zjistil, že ÚZSVM při pořizování informačního systému CRAB neposuzoval jiné způsoby jeho zřízení (např. možnost vytvoření zcela nového systému) než jako nadstavbu současného *Informačního systému majetku státu /ISMS/*. ÚZSVM si musel být vědom skutečnosti, že s ohledem na vymezení autorských práv má právo provést realizaci CRAB pouze původní dodavatel ISMS. ÚZSVM ani neproověřil, zda je realizované řešení z hlediska použití veřejných prostředků nejehospodárnější, a na základě tří veřejných zakázek zadaných v jednacím řízení bez uveřejnění uhradil dle uzavřených smluv dodavateli tohoto systému celkem **181 mil. Kč**. V této souvislosti NKÚ upozornil, že uvedený postup může mít při dlouhodobé závislosti na jednom dodavateli negativní dopad na hospodárnost použití peněžních prostředků při realizaci obdobných nebo navazujících veřejných zakázek.

REGISTR ÚZEMNÍ IDENTIFIKACE, ADRES A NEMOVITOSTÍ

- V rámci KA č. **14/02** NKÚ zjistil, že ČÚZK zadal veřejnou zakázku na informační systémy RÚIAN, agendový informační systém a na realizaci nové a měněné funkcionality stávajícího informačního systému katastru nemovitostí (implementace RÚIAN) s celkovými náklady přesahujícími **420 mil. Kč**. Cenu v uzavřené smlouvě nečlenil podle jednotlivých informačních systémů a nespécifikoval ani konkrétní úpravy, které se týkaly nové a měněné funkcionality. Zadáním RÚIAN a jeho agendových informačních systémů stejnému dodavateli, který zajišťoval pro ČÚZK již informační systém katastru nemovitostí, došlo ke zvýšení závislosti na vybraném dodavateli a jeho technologiích, což představuje pro RÚIAN závažné provozní riziko. ČÚZK v některých případech také porušil zákon o veřejných zakázkách, např. když zvýhodnil oproti ostatním uchazečům dosavadního poskytovatele služeb datového centra.

Mezi dlouhodobě rizikové patří oblast právních, poradenských a konzultačních služeb, a proto jejich kontrola náleží spolu s ostatními službami mezi priority NKÚ. Jedná se o nemalé částky, například v roce 2013 bylo na tento druh výdajů vynaloženo v rámci státního rozpočtu více než 20 mld. Kč. NKÚ v této oblasti každoročně odhaluje u řady kontrolovaných osob nehospodárné použití peněžních prostředků. Setrvalý stav dokládají příklady kontrolních zjištění z této, ale i z minulých výročních zpráv. Například ve výroční zprávě NKÚ za rok 2013 byl uveden strmý nárůst výdajů na tyto služby v kontrolovaném období v řádu desítek milionů korun u Generálního ředitelství Ředitelství silnic a dálnic ČR /ŘSD/²¹ nebo u MŽP, MPO a MMR²².

NKÚ i v roce 2014 zjistil, že některé kontrolované osoby platily za činnosti, které by měly vykonávat jejich odborné útvary, případně prováděly neprůkazné úhrady služeb. Kromě toho vynakládaly i milionové částky za projekty, které nikdy nerealizovaly. Že se situace v této oblasti příliš nezměnila, dokládají i následující zjištění:

HOSPODAŘENÍ MŽP

- Při KA č. **13/07** NKÚ zjistil, že náklady MŽP na konzultační, poradenské a právní služby v letech 2010–2012 činily celkem **106 mil. Kč** a meziročně významně rostly, v roce 2012 dosáhly v přepočtu na jednoho zaměstnance již částky **83 447 Kč**. MŽP platilo externistům za služby, které mohlo

²¹ KA č. 12/31 – *Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušná hospodařit státní příspěvková organizace Ředitelství silnic a dálnic ČR*, KZ byl zveřejněn v částce 3/2013 *Věstníku NKÚ*.

²² KA č. 12/32 – *Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti u vybraných ministerstev*, KZ byl zveřejněn v částce 3/2013 *Věstníku NKÚ*.

zajišťovat vlastními zaměstnanci, případně provádělo úhrady za služby, které nedoložilo žádnými doklady potvrzujícími splnění předmětu objednávek. Např. v letech 2011 a 2012 zaplatilo dvěma externím poradcům **848 tis. Kč** za mediální služby, přestože tyto činnosti mohlo pokrýt 25 vlastními zaměstnanci, nebo zaplatilo externí společnosti **240 tis. Kč** za právní služby, jejichž hodinové sazby se pohybovaly od **5 879 Kč** do **12 747 Kč**, přičemž nedoložilo žádné dokumenty o splnění předmětu objednávky.

PROVOZNÍ NÁKLADY VYBRANÝCH ÚŘADŮ

- V rámci KA č. **13/34** NKÚ shledal, že ČTÚ v roce 2012 vynaložil na konzultační, poradenské a právní služby o téměř **35 mil. Kč** více než v roce 2010, což je nárůst o 471 %. Tento nárůst vznikl především v důsledku úhrad konzultačních služeb v souvislosti s realizací projektů spolufinancovaných z prostředků EU. Oproti tomu ČSÚ v roce 2012 vynaložil na tyto služby o **2,8 mil. Kč** méně než v roce 2010 (pokles o 57 %), a to především v důsledku zřízení oddělení veřejných zakázek. Do té doby administraci veřejných zakázek zajišťoval pouze externími dodavateli.

HOSPODAŘENÍ MZD

- Při KA č. **13/31** NKÚ zjistil, že MZd uhradilo obchodní společnosti více než **2,1 mil. Kč** za projektové řízení projektu ICT resortu zdravotnictví, který se nikdy nerealizoval, a v souvislosti s tím uhradilo advokátní kanceláři více než **1,1 mil. Kč** za služby spočívající v právní analýze a v rozvázání smlouvy s dodavatelem.

HOSPODAŘENÍ MK

- V KA č. **14/01** NKÚ zjistil, že MK nepostupovalo nejehospodárnějším způsobem, když uhradilo nejméně **2 mil. Kč** za služby, které mohlo zajišťovat vlastními zaměstnanci, případně provádělo úhrady za služby, které nedoložilo žádnými doklady o splnění předmětu objednávek. Externí firmy tak zajišťovaly např. administrativní práce za **120 tis. Kč**, provádění inventarizací hmotného majetku za **274 tis. Kč**, zpracovávaly ale i návrh implementace státní kulturní politiky (včetně informací o plnění této politiky) za **362 tis. Kč** nebo návrh věcného záměru památkového zákona za **497 tis. Kč**.

NKÚ se také zaměřil na vyhodnocení čerpání peněžních prostředků u vybraných položek na úhradu nákladů, ve kterých spatřuje možné rezervy pro dosažení úspor. Náklady z činnosti správců kapitol státního rozpočtu v roce 2013 přesahovaly 207 mld. Kč²³. NKÚ zde spatřuje značný potenciál významných úspor prostředků státního rozpočtu, ale i prostor pro zlepšení účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti vynakládání peněžních prostředků. To je důvod, proč se NKÚ oblastí vybraných nákladů z činnosti dlouhodobě zabývá. Výsledky kontrolní činnosti v roce 2014 prokázaly, že některé kontrolované osoby zbytečně vynakládaly nepřiměřeně vysoké částky na různé společenské akce nebo realizovaly např. finančně nevýhodné nájmy osobních automobilů. Rostl také počet dohod s vlastními zaměstnanci na práce, které odpovídaly jejich pracovní náplni.

23 Vyjma kapitoly *Bezpečnostní informační služba*, jejíž výkazy jsou v režimu utajení, a proto tyto údaje nejsou započítány do celkové částky.

HOSPODAŘENÍ MŽP

- Při KA č. **13/07** NKÚ zjistil, že se MŽP nechovalo hospodárným způsobem, neboť prostředky, kterými disponovalo, nepoužilo ke krytí nezbytných potřeb. Nakoupilo např. 73 kusů foto-rámečků v celkové částce **113 tis. Kč**, přičemž cena za jeden rámeček se pohybovala v rozmezí od **592 Kč** do **14 760 Kč**. Navíc MŽP tento majetek téměř nevyužívalo. Dále v roce 2010 uhradilo i dvě společenské akce (*Koncert pro povodně* a vánoční besídky pro děti) za téměř **4 mil. Kč**. U první akce nevyplývala její souvislost s plněním funkcí a úkolů MŽP v rámci jeho působnosti a v případě druhé akce nebyl ve smlouvách ani na fakturách uveden položkový rozpis nákladů.

V kontrastu ke snižování stavu zaměstnanců v pracovním poměru výrazně vzrostl v letech 2010 až 2012 počet dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, a to z 64 na 177, prostřednictvím nichž MŽP zajišťovalo významný rozsah svých činností. V některých případech se jednalo o běžné administrativní činnosti standardní náročnosti, které MŽP mohlo zabezpečovat vlastními zaměstnanci. Náklady na takto zajišťované činnosti se mezi roky 2011 a 2012 téměř zdvojnásobily a v roce 2012 dosáhly částky **9,3 mil. Kč**, což je nárůst o více než 90 %.

HOSPODAŘENÍ V RESORTU MD

- V rámci KA č. **13/33** zaměřené na vybrané náklady z činnosti v resortu dopravy zjistil NKÚ vysoké náklady na pořizování reklamních a dárkových předmětů a na pohoštění nebo neprůkazné úhrady služeb. Na základě finančního zhodnocení zjištěných nedostatků bylo možné usuzovat, že v kontrolovaných položkách nákladů z činnosti při nezapočítání mzdových nákladů existoval potenciál k dosažení úspor ve výši minimálně 6 %. Ve finančním vyjádření to za kontrolované období představovalo celkem cca **88 mil. Kč**. Největší rozsah nedostatků NKÚ zjistil u ŘVC téměř ve všech kontrolovaných nákladech, zejména u vyplácení mimořádných odměn a zabezpečování činností na základě dohod o provedení práce. Například u šesti ze 13 zaměstnanců ŘVC činila v roce 2012 roční výše odměn 104 % nárokové složky mzdy. Nebo ŘVC uzavřelo na dobu od 15. 11. do 30. 11. 2012 dohodu o provedení práce s odměnou **27 000 Kč** na práce, které byly shodné s pracovní náplní zaměstnankyně, se kterou v den uzavření dohody ukončilo pracovní poměr dohodou. Hodinová odměna na základě dohody byla o 214 % vyšší než hodinový plat této zaměstnankyně před ukončením pracovního poměru. Se stejnou osobou uzavřelo ŘVC další dohodu o provedení práce na dobu od 5. 12. do 31. 12. 2012 s odměnou **70 000 Kč**. Finanční zhodnocení zjištěných nedostatků ukázalo na potenciál k dosažení úspor ve výši min. 13 %.

Po ukončení kontrolní akce vyplynulo z veřejně dostupných zdrojů, že nové vedení ŘVC s řadou externích dodavatelů ukončilo smlouvy a jde nyní cestou výrazných úspor, které by měly představovat 17 % ročního rozpočtu organizace.

PROVOZNÍ NÁKLADY VYBRANÝCH ÚŘADŮ

- Při KA č. **13/34** zaměřené na úhradu nákladů z činnosti u ČSÚ, ČTÚ a GŘC zaznamenal NKÚ zvýšené čerpání peněžních prostředků především ve čtvrtém čtvrtletí kontrolovaných let, a to na nákup kancelářských potřeb, na opravy a udržování vozidel i na ostatní služby. Např. u ČSÚ představoval podíl výdajů vynaložených ve čtvrtém čtvrtletí 77 % a u GŘC 79 % celkové výše peněžních prostředků vynaložených na nákup kancelářských potřeb v kontrolovaných letech. Uvedené praxi odpovídá i to, že GŘC v kontrolovaném období porušilo rozpočtovou kázeň, neboť neoprávněně použilo peněžní prostředky ve výši **4,9 mil. Kč** na úhradu kancelářských potřeb, jejichž dodávky se uskutečnily až v následujících letech.

Dále NKÚ zjistil, že v kontrolovaném období využívaly ČSÚ a GŘC k výkonu svých činností osobní automobily, a to na základě nájemních smluv. ČSÚ vynaložil na nájem 50 osobních automobilů peněžní prostředky ve výši **19 mil. Kč**, přičemž za 1 ujetý kilometr vynaložil od **5,91 Kč/km** do **10,76 Kč/km**. GŘC zaplatilo na nájem 113 osobních automobilů peněžní prostředky ve výši **32 mil. Kč**, přičemž výše peněžních prostředků vynaložených na 1 ujetý kilometr činila **9,05 Kč/km**. Podle výpočtu NKÚ byly nájemní osobních automobilů finančně nevýhodné, neboť výdaje na 1 ujetý kilometr automobilem v majetku ČSÚ a GŘC činily **3,48 Kč/km**.

V oblasti nakládání s majetkem státu výsledky kontrolních akcí NKÚ prokazují přetrvávající závažné nedostatky v chování kontrolovaných státních organizací, které jim svěřený majetek nevyužívají účelně a hospodárně k plnění funkcí státu či nevyužívají důsledně všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku. Kontrolou nájmu a pronájmů nemovitostí odhalil NKÚ značné rozdíly ve výši nájmu, které státní instituce platily nebo za které naopak pronajímaly státní budovy. Výsledky kontrolní činnosti potvrdily, že některé státní organizace plýtvaly státními prostředky, když nehospodárně pronajímaly majetek státu nebo neúčelně pořizovaly movitý i nemovitý majetek, aniž by jej využívaly. To ukazuje na velký potenciál úspor v této části veřejných výdajů.

HOSPODAŘENÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ MŠMT

- Při KA č. **13/20** zaměřené na hospodaření vybraných příspěvkových organizací MŠMT při nakládání s majetkem zjistil NKÚ, že dvě příspěvkové organizace porušovaly zákon o majetku státu tím, že ve smlouvách o nájmu nesjednaly užívání na dobu určitou v trvání nejdéle osmi let, případně smlouvy o převodu nepotřebného majetku neobsahovaly základní náležitosti.

HOSPODAŘENÍ V RESORTU MD

- Při KA č. **13/33** NKÚ zjistil v resortu dopravy v oblasti hospodaření s dlouhodobým majetkem nejvýznamnější nedostatky u MD, které např. nedoložilo, pro jaký účel požádalo v roce 2006 MŠMT o bezúplatný převod budovy v Praze 4 včetně pozemků v ceně **16 mil. Kč**. MD převzaté nemovitosti následně pronajalo státnímu podniku. Na základě rozhodnutí správního úřadu MD odstranilo v roce 2011 budovu s náklady **1,8 mil. Kč**. Pozemky však od té doby nevyužívalo a ani nedoložilo jejich případné budoucí využití. MD také od nabytí v roce 1995 nevyužívalo dostatečně rekreační a školicí středisko Sázava, které proto v roce 1996 pronajalo soukromé společnosti. Nájem byl ukončen v březnu 2013 a od té doby MD středisko nijak nevyužívá a v současné době hrozí zhroutení části budovy.

Nedostatky byly zjištěny i u dalších organizací resortu. Např. Ústav pro odborné zjišťování příčin leteckých nehod /ÚZPLN/ si v roce 2011 pořídil běžecský trenažér za **27 tis. Kč**, což z pohledu úkolů, které má ÚZPLN plnit, nebylo účelné. Státní plavební správa v některých případech pořizovala majetek stejného charakteru, jaký předtím, ještě před skončením doby jeho životnosti, vyřadila. Vyřazený majetek v celkové zůstatkové ceně **275 tis. Kč** nebyl poškozen a byl funkční.

UŽÍVÁNÍ NEMOVITOSTÍ A PROJEKT CRAB

- V rámci KA č. **13/40** NKÚ při kontrole užívání nemovitého majetku vybranými OSS zjistil, že v roce 2013 si ministerstva najímala přes 31 tis. m² kanceláří. Ceny nájmu za administrativní prostory na hl. m. Prahy se výrazně lišily. Jednotkové ceny nájemného dle smluv uzavřených se

soukromými subjekty se pohybovaly v rozpětí od **1,7 tis. Kč/m²/rok**, které platilo MF za prostory v ulici Politických vězňů na pražském Novém Městě, až po **6,6 tis. Kč/m²/rok**, za které si MŠMT najímalo kanceláře v Karlíně. Za toto nejvyšší sjednané nájemné v roce 2013 vlivem kurzových změn MŠMT uhradilo za plochy o výměře cca 5,5 tis. m² téměř **39 mil. Kč**, navíc je nájemní vztah smlouvou ujednan až do roku 2016. Naopak MŠMT jako pronajímatel přenechávalo kancelářské prostory soukromému subjektu v lokalitě Malé Strany na Praze 1 pouze za **276 Kč/m²/rok**. Později tyto prostory pronajímalo za cenu stanovenou již na základě znaleckého posudku a tato cena byla téměř desetinásobná. MŠMT tedy uvedený majetek nevyužívalo účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností, neboť přenechávalo prostory za částku, která mohla být až o více než **130 tis. Kč** ročně vyšší.

Na základě kontroly NKÚ nové vedení MŠMT nechalo v rámci provádění auditů posoudit nájemní smlouvu na kanceláře v Karlíně a konstatovalo, že je pro MŠMT nevýhodná s potenciálním rizikem ztráty ve výši až **180 mil. Kč**.

HOSPODAŘENÍ MK

- Při KA č. **14/01** NKÚ zjistil závažné nedostatky u MK při převodu majetku Státnímu fondu kinematografie, kdy MK nezajistilo řádnou ochranu převáděného majetku a zapříčinilo tak ztrátu sedmi položek majetku v pořizovací ceně téměř **41 tis. Kč**, mj. i originálu obrazu Jana Zrzavého *Karlachovy sady* v odhadované aktuální tržní ceně **2–2,5 mil. Kč**. MK ztrátu nahlásilo policii až sedm měsíců poté, a to pouze v případě obrazu. Důvod časové prodlevy nijak nevyšvětlilo. MK také nezajistilo pronajímání majetku státu nejhospodárnějším způsobem. Ve dvou ze sedmi případů pronájmu nevyužilo smluvního ujednání o úpravě výše nájemného nebo nepřistoupilo ke zvýšení nájemného v rámci možné deregulace, čímž snížilo možný výnos z pronájmu majetku nejméně o **463 tis. Kč**. Dále MK v letech 2011 až 2013 nevhodně vynaložilo **5,9 mil. Kč** na nájem a provoz kopírovacích zařízení, aniž by před uzavřením smluvního vztahu posoudilo ekonomickou výhodnost tohoto nájmu. MK tak např. v roce 2013 mělo průměrné roční náklady na jedno najaté kopírovací zařízení ve výši téměř **33 tis. Kč**, což bylo o 109 % více oproti průměrným ročním nákladům vynaloženým na provoz obdobného kopírovacího zařízení v příslušnosti hospodaření MK.

HOSPODAŘENÍ ŘÍZENÍ LETOVÉHO PROVOZU ČR, S.P.

Na hospodaření s majetkem státu byla rovněž zaměřena kontrola státního podniku Řízení letového provozu České republiky (KA č. **13/16**). V této kontrole bylo také prověřováno plnění práv a povinností MD jako zakladatele státního podniku. Při kontrole bylo mj. zjištěno, že MD nevypracovalo koncepci letecké dopravy, přestože mu to ukládá kompetenční zákon²⁴.

NKÚ i v uplynulém roce zjistil u řady státních organizací, že neplní zákonné povinnosti, a odhalil řadu nedostatků ve vykazování majetku, v jeho evidenci, v účtování o něm i v oblasti inventarizace majetku a závazků. NKÚ byl nucen v řadě případů konstatovat, že účetnictví organizací nebylo správné, úplné a průkazné. Tyto nedostatky právě v oblasti inventarizace vedly k tomu, že některé kontrolované osoby nedohledaly majetek státu, s nímž mají právo hospodařit. Současně porušily svoji zákonnou povinnost pečovat o zachování majetku a chránit jej před ztrátou či odcizením. Tím zapříčinily ztráty na majetku státu ve statisícových hodnotách, jak uvádějí následující příklady:

HOSPODAŘENÍ V RESORTU MD

- Při KA č. **13/33** MD vyřadilo z majetku tři obrazy (originály) v zůstatkové ceně **24 tis. Kč**. Jednalo se o majetek, který ministerstvo nedohledalo v rámci inventarizace. Jeho vyřazení nedostatečně zdůvodnilo tím, že není známo, jakým způsobem byl majetek vyneseno z budovy, kdy k tomu došlo a kdo za něj odpovídá.

HOSPODAŘENÍ MK

- V rámci KA č. **14/01** NKÚ odhalil, že při provádění fyzické inventury majetku zjistilo MK v letech 2011 až 2013 inventarizační rozdíly v celkové výši **1 mil. Kč** v pořizovacích cenách. Nebyly nalezeny např. čtyři LCD monitory, jeden počítač, 9 mobilních telefonů, obraz nebo 21 notebooků, z nichž 16 v celkové pořizovací ceně **467 tis. Kč** nebylo dohledáno při inventarizaci v roce 2013. Škodní komise konstatovala, že v případě ztráty 16 notebooků MK nezajistilo řádný skladový režim v odpovídajících prostorách a neurčilo ani zaměstnance, který by byl za ICT techniku přejímanou na sklad odpovědný. Škodní komise v tomto ani v žádném jiném ze zjištěných případů nevyvodila odpovědnost za vznik škody vůči konkrétní osobě. MK tak neplnilo povinnosti stanovené zákonem o majetku ČR a současně neplnilo ani základní povinnosti dle zákona o finanční kontrole, neboť nezavedlo kontrolní systém, který by účinně minimalizoval rizika. NKÚ byl nucen konstatovat, že kontrolní systém MK je v řadě oblastí nefunkční, neboť zejména neodhalil systémové chyby v oblasti hospodaření s majetkem ani chyby v účetnictví.

V souvislosti s výše uvedenými nedostatky bude NKÚ i v roce 2015 pokračovat v systematickém prověřování všech rizikových oblastí hospodaření státu. NKÚ současně sleduje, jak vláda a kontrolované osoby přistupují k výsledkům jeho kontrolní činnosti a zda přijímají taková opatření k nápravě, která by vedla k pozitivním změnám v oblasti hospodaření státu. O pozitivních změnách vypovídají následující příklady:

- V minulé výroční zprávě NKÚ konstatoval, že MZe po ukončení kontroly nepřístupilo konstruktivně k nápravě systémových nedostatků v oblasti ICT přesahujících částku **1 mld. Kč**, které NKÚ zjistil při KA č. **12/04**²⁵. Jednalo se především o porušování zákona o veřejných zakázkách, konkrétně o zadávání veřejných zakázek nevhodně formou jednacího řízení bez uveřejnění, stanovení diskriminačních výběrových kritérií a dělení zakázek. Na tato porušení reagoval příslušný správce daně vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně ve výši přesahující **půl miliardy korun**. Z veřejně dostupných zdrojů v roce 2014 vyplynulo, že se MZe v návaznosti na výsledky kontroly podařilo v oblasti informačních technologií výrazně ušetřit. Vypsáním nové zakázky v roce 2014 na služby v oblasti informačních technologií v otevřené soutěži dosáhlo čtvrtinové ceny oproti stejným službám v minulosti s předpokládanou úsporou nákladů **300 mil. Kč** ročně.
- V roce 2013 byl schválen kontrolní závěr z KA č. **12/20**²⁶ provedené v oblasti prostředků vybíraných při nakládání s nebezpečnými odpady. V roce 2014 předložilo MŽP k připomínkám věcný záměr zákona o odpadech, kde jsou v souladu s doporučeními NKÚ navrhovány změny současného zákona. Poplatky za ukládání nebezpečných odpadů na skládku budou hrazeny i v případě, že odpad bude využíván jako technologický materiál k technickému zabezpečení skládky, a nově by měl kontrolu v oblasti poplatků vykonávat kromě krajských úřadů a České inspekce životního prostředí i Státní fond životního prostředí /SFŽP/.

²⁵ KA č. 12/04 – Hospodaření s majetkem a s peněžními prostředky státu při realizaci projektů v oblasti informačních a komunikačních technologií na Ministerstvu zemědělství, KZ byl zveřejněn v částce 1/2013 Věstníku NKÚ.

²⁶ KA č. 12/20 – Prostředky vybírané na základě zákona při nakládání s nebezpečnými odpady, KZ byl zveřejněn v částce 2/2013 Věstníku NKÚ.

- Na základě kontrol státních podniků NKÚ navrhl úpravu pravidel hospodaření státních podniků, postupu při sloučení, splynutí či rozdělení státního podniku, zvyšování a snižování kmenového jmění a stanovení povinnosti vést v účetnictví odděleně určený majetek. V souvislosti s tím Legislativní rada vlády ČR v roce 2014 připravila novelu zákona o státním podniku.

2.3.2 Hospodaření s ostatními finančními prostředky

PROSTŘEDKY VYBÍRANÉ ČPZP

V oblasti hospodaření s ostatními finančními prostředky byla v roce 2014 ukončena kontrolní akce č. **13/22** zaměřená na prostředky vybírané na základě zákona ve prospěch České průmyslové zdravotní pojišťovny /ČPZP/ a na dopady procesu sloučení zaměstnaneckých pojišťoven.

Kontrolou u ČPZP zjistil NKÚ v činnostech spojených s výběrem pojistného obdobné nedostatky jako u dříve kontrolovaných zdravotních pojišťoven²⁷. Jednalo se například o provádění kontroly plateb pojistného za poměrně dlouhé časové období, což podle NKÚ snižuje úspěšnost vymáhání dluhů z titulu pojistného. ČPZP navíc při výběru a vymáhání pojistného nevyužívala plně instituty a oprávnění dané zdravotní pojišťovně zákonem. Další problém NKÚ spatřoval v čerpání prostředků základního fondu na různé projekty, které neměly dostatečnou zákonnou oporu a které ne vždy úzce souvisely s poskytováním zdravotní péče, ať už se jednalo o hrazení projektu elektronických zdravotních knížek u dříve kontrolované Všeobecné zdravotní pojišťovny nebo o projekt *Systém integrované péče* u ČPZP:

- ČPZP v rámci tohoto projektu navýšila v rozporu se zákonem o téměř **37 mil. Kč** kapitační platby praktickým lékařům za administrativní úkony, nikoliv za hrazené zdravotní služby definované zákonem. NKÚ spatřuje též značná rizika v možnosti zdravotních pojišťoven uzavírat v rámci veřejného zdravotního pojištění jakákoli cenová ujednání bez stanovení určitých hranic či omezení nebo zvláštních podmínek. Tento postup, který platné právní předpisy připouštějí, nemá žádná transparentní pravidla a umožňuje subjektivní a nerovný přístup zdravotních pojišťoven vůči poskytovatelům zdravotních služeb. S dodavateli zdravotnických prostředků uzavírala ČPZP velmi obecná ujednání. Ve smlouvách nebyl například podrobněji vymezen předmět dodávky, smlouvy neobsahovaly ceník jednotlivých zdravotnických prostředků a nebyly ani sjednány podrobnější podmínky týkající se jejich oprav a repasí. NKÚ rovněž zjistil, že ČPZP ze základního fondu opakovaně hradila také zdravotní výkony, které z hlediska požadavků na ně kladených nebyly do té doby MZd uznány a doplněny do vyhláškou vydávaného seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami.

Další kontrolní zjištění poukázala i na nedostatky spočívající v absenci právní úpravy pro případ slučování zdravotních pojišťoven, kdy nejsou stanovena kritéria pro posouzení, zda a kdy je takový postup z hlediska veřejného zdravotního pojištění účelný a kdy nikoliv. Rovněž chybí závazná právní úprava povinnosti sestavit účetní závěrku pro zdravotní pojišťovnu pokračující v činnosti, kdy tato závěrka dokládá stav hospodaření účetní jednotky před sloučením. Přitom se jedná o nezanedbatelné prostředky. Ve sledovaných letech, kdy došlo ke sloučení Hutnické zaměstnanecké pojišťovny, resp. ČPZP, se třemi dalšími zaměstnaneckými pojišťovnami, dosahovala výše aktiv ČPZP cca **5 mld. Kč**.

²⁷ KA č. 08/36 – *Prostředky vybírané na základě zákona Vojenskou zdravotní pojišťovnou České republiky*, KZ byl zveřejněn v částce 3/2009 *Věstníku NKÚ*; KA č. 09/29 – *Prostředky vybírané na základě zákona ve prospěch Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky*, KZ byl zveřejněn v částce 1/2011 *Věstníku NKÚ*.

2.4 Významné programy a akce

NKÚ věnuje systematickou pozornost významným programům a akcím. V roce 2014 provedl celkem sedm kontrolních akcí, ve kterých prověřil peněžní prostředky určené na dopravní infrastrukturu:

- opravy a údržbu pozemních komunikací (KA č. **13/27**);
- rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů a podporu multimodální nákladní přepravy (KA č. **14/03**)

a na další oblasti, ve kterých prověřil:

- obnovu a rozvoj materiálně technické základny regionálního zdravotnictví (KA č. **13/13**);
- vybrané programy Ministerstva obrany a jím zřízených organizací a prodej nepotřebné části nemovitého majetku (KA č. **13/30**);
- rozvoj cestovního ruchu (KA č. **13/32**);
- financování vybraných programů v působnosti MPSV (KA č. **14/05**);
- realizaci projektu obnovy rybníka Jordán v Táboře (KA č. **14/13**).

NKÚ se v rámci ukončených KA zabýval kritickými oblastmi politiky státu při realizaci významných, především investičních programů a akcí. Jednalo se zejména o dodržování pravidel a principů financování programů, o přípravu, způsob a výsledky realizace vybraných akcí, dodržování zákona při zadávání veřejných zakázek a účinnost opatření k nápravě nedostatků z předchozích KA. K důležitým oblastem patřila také problematika účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti vynakládání prostředků státu. V těchto oblastech se z dlouhodobého pohledu vyskytovaly nejzávažnější nedostatky.

2.4.1 Obnova a rozvoj dopravní infrastruktury

Obnova a rozvoj dopravní infrastruktury je v národním i nadnárodním měřítku bezesporu jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících rozvoj ČR a její konkurenceschopnost. NKÚ v minulých letech opakovaně upozorňoval zejména na absenci závazných koncepčních a strategických materiálů, které by představovaly nezpochybnitelný základ pro rozhodování o výběru, postupu přípravy a realizaci důležitých dopravních staveb. Tyto dlouhodobě platné strategie spolu se zajištěním stabilního financování a funkčním a profesionálním řídicím a kontrolním aparátem odpovědných orgánů, jehož řádná funkce by nebyla narušována četnými personálními změnami, by měly vytvářet nezbytné podmínky pro realizaci jen takových staveb, které budou řešit společenské potřeby a přinášet potřebnou hodnotu za peníze.

V roce 2013 byly zaznamenány některé pozitivní trendy, které reagovaly i na opakující se nálezy a doporučení NKÚ z minulých let. Usnesením vlády ze dne 13. listopadu 2013 č. 850 byly schváleny dopravní sektorové strategie, které by měly přispět ke zlepšení stavu v oblasti dopravní infrastruktury. Jejich komplexní hodnocení NKÚ zcela jistě provede v delším časovém horizontu na základě výsledků dalších kontrolních akcí. Při kontrole modernizace vodních cest však NKÚ již zjistil, že pro tuto oblast není strategie dostatečná, neboť zejména neřeší celou vodní cestu.

MODERNIZACE VODNÍCH CEST A PŘÍSTAVŮ

- Výsledky kontrolní akce č. **14/03** ukázaly, že dopravní strategie z roku 2013 ve stávající podobě nejsou dostatečným podkladem pro stanovení dalšího postupu přípravy a realizace projektu v oblasti rozvoje a modernizace vodních cest a multimodální dopravy. Koncepční materiál zabývající se rozvojem celé labské vodní cesty zatím MD dopracovává. Kontrolou byly zjištěny nejasnosti především v oblasti zařazování investičních projektů a jejich návaznosti, krytí finančních

potřeb zdrojů financování a rozhodování o postupu přípravy a realizace projektů. Nedostatkem byla rovněž neexistence systému monitoringu umožňujícího objektivní vyhodnocování dosaženého pokroku. Např. realizace projektu *Plavební stupeň Děčín*, která je v koncepčních materiálech MD uváděná jako nejpotřebnější stavba na vodních cestách z pohledu dopravních potřeb ČR, je předpokládána až v období let 2018–2021, tedy po vybudování dalších („závislých“) staveb. Dva projekty s klíčovým významem pro splavnění labské vodní cesty *Plavební stupeň Děčín* a *Plavební stupeň Přelouč II* byly v dopravních strategiích zařazeny do dvou samostatných clusterů bez řešení jejich vzájemné návaznosti. Jak NKÚ dále vyhodnotil, podíl vodní dopravy na celkové nákladní dopravě zůstává zanedbatelný a v posledních pěti letech dosáhl nejvýše 0,4 % objemu přepraveného zboží v tunách.

Jedním ze zásadních problémů v oblasti dopravní infrastruktury je rovněž nezajištění stabilního financování. To se projevuje nejen v prodlužování a prodražování nově zahajovaných staveb, ale i v nákladech na opravy a údržbu těch stávajících. Vlivem nedostatku prostředků se hrozivý stav kvality pozemních komunikací nadále zhoršuje. Kromě narůstající výše nákladů na budoucí odstraňování následných vážných závad a nevhodnosti takového počínání je zde třeba především spatřovat negativní vliv na hospodářství i na spokojenost a kvalitu života občanů. Nedostatečné financování dopravních staveb není však jediným nepříznivým faktorem. Další významné nedostatky tkví ve způsobu, jakým se s existujícími zdroji hospodaří. Značné rezervy NKÚ identifikoval v účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti jednotlivých kontrolovaných akcí výstavby i údržby. Jednalo se o vážné chyby v přípravě a realizaci akcí a zadávání veřejných zakázek. K tomu lze uvést:

OPRAVY A ÚDRŽBA SILNIC A DÁLNIC

- NKÚ v KA č. **13/27** zjistil, že finanční prostředky vynaložené v letech 2010 až 2013 na opravy a údržbu silnic byly o třetinu nižší oproti potřebám a nestačily k tomu, aby v dlouhodobém časovém horizontu zamezily zhoršování stavu dálnic a především silnic I. třídy a mostů. Kromě nedostatečného rozpočtu byl deficit prostředků způsoben i nedostatky v činnosti ŘSD, které byly zjištěny u 42 % prověřovaných akcí. Jednalo se např. o prodlužování termínů přípravy a realizace akcí, zahajování stavební realizace v nevhodných termínech z pohledu klimatických podmínek, netransparentní úhrady provedených prací apod.

Zásadní nedostatky našel NKÚ také u více než třetiny kontrolovaných zadávacích řízení. Např. z prověřených zakázek v celkové hodnotě **4,5 mld. Kč**, které zadalo ŘSD, bylo nedodržení zákona o veřejných zakázkách zjištěno u zakázek v celkovém objemu **1,1 mld. Kč**. ŘSD různými způsoby omezovalo počty zájemců o veřejné zakázky v procesu jejich zadávání, čímž porušovalo zákon o veřejných zakázkách. Jednalo se například o zadávání zakázek v jednacím řízení bez uveřejnění v objemu **811 mil. Kč**, přestože nebyly splněny zákonné podmínky, které využití takového řízení umožňují. Nebo se také jednalo o případy, kdy ŘSD mohlo zakázky zadávat po částech a dosáhnout tak příznivějších cen. Např. u jedné zakázky, kterou zadalo jako jednu velkou zakázku za **420 mil. Kč**, NKÚ vyčíslil možnou úsporu kolem **38 mil. Kč**. Na možný potenciál pro dosažení úspor v oblasti oprav a údržby silnic I. třídy a dálnic ukázal i vysoký, až dvojnásobný rozptyl jednotkových cen údržbových prací mezi smlouvami uzavřenými na zimní a letní údržbu. NKÚ musel závěrem konstatovat, že oproti předchozí kontrolní akci č. **08/27²⁸** nedošlo k významné změně v oblasti včasného odstraňování zjištěných závad na silnicích I. třídy a dálnicích a že dokonce došlo ke zhoršení zadávání veřejných zakázek souvisejících s opravami a údržbou těchto komunikací.

ŘSD na základě této kontrolní akce již přijalo opatření týkající se zejména sestavení plánu oprav a údržby vozovek a mostů pro stavební sezonu 2015 a způsobu zadávání veřejných zakázek, kdy bude posuzovat možnost zadání veřejných zakázek po částech v případech, kdy je to vhodné z hlediska předmětu veřejné zakázky a efektivnosti. Kromě toho ŘSD provede v rámci řídicí kontroly podrobnou analýzu nálezů NKÚ týkajících se zvyšování nákladů v důsledku odsouvání oprav.

MODERNIZACE VODNÍCH CEST A PŘÍSTAVŮ

- V KA č. **14/03** bylo zjištěno, že MD u projektu *Rekonstrukce železničního mostu Kolín* souhlasilo s navýšením celkových investičních nákladů projektu z původních **800 mil. Kč** na **1,2 mld. Kč**, tj. o 50 % více. Nestanovilo žádné ukazatele, které by umožňovaly sledování a hodnocení výsledků a dopadů realizace projektu. Přestože byl projekt deklarován jako projekt rozvoje vodních cest, ve skutečnosti řešil především rekonstrukci a modernizaci železniční infrastruktury. Podobně v případě projektu *Dokončení vltavské vodní cesty v úseku České Budějovice – Hluboká nad Vltavou* schválilo MD v prosinci 2008 více než trojnásobné navýšení celkových investičních nákladů až na **880 mil. Kč**, aniž by se výrazněji změnil rozsah a obsah projektu, který schválilo v srpnu 2007. Pro své rozhodování si MD nevyžádalo dostatečné doklady, a nemělo tedy možnost zabývat se skutečnými příčinami navýšení ani možnost ověřit správnost postupu ŘVC z hlediska zásad účelnosti a hospodárnosti. V obou případech ŘVC, které projekty realizovalo, svým postupem zapříčinilo podstatné zhodnocení cizího majetku bez náležitého majetkoprávního vypořádání pro stát.

Oblast výstavby dopravní infrastruktury by mělo pozitivním způsobem ovlivnit přijetí zákona o liniových dopravních stavbách, jehož věcný záměr MD zpracovalo a kde se několikrát odvolalo na zjištění NKÚ z předchozích kontrol. Tento zákon by měl zásadním způsobem pozitivně ovlivnit především stabilitu financování výstavby dopravní infrastruktury, zefektivnit povolovací proces a snížit nákladovost. Do konce roku 2014 vláda tento materiál neprojednala.

2.4.2 Financování významných programů reprodukce majetku a politik v dalších oblastech

Dlouhodobým problémem, který negativně ovlivňuje efektivitu výdajů na významné programy a akce státu, je porušování základních principů a pravidel financování programů. NKÚ opakovaně ukazuje, jak škodlivý vliv má v mnoha případech absence závazných koncepcí, nedefinování strategických potřeb a vyhodnotitelných cílů a efektů, kterých má být dosaženo. Rovněž zásadní změny parametrů programů, nefunkční koordinace a neúčinné systémy kontroly vynakládaných prostředků jsou příčinou neúčelnosti, nehospodárnosti, neefektivnosti i ztrát významných prostředků státu. Stav programového financování, kdy stát v řadě případů selhává a není schopen naplňovat tyto základní podmínky, je pro NKÚ hlavním důvodem pro zařazování dalších kontrol v této oblasti. NKÚ důrazně apeluje na odpovědnost příslušných orgánů za dodržování pravidel a zvýšení účinnosti financování programů reprodukce majetku.

Řada uvedených nedostatků byla zjištěna také v roce 2014. V oblasti financování programů reprodukce majetku byly zkontrolovány činnosti MZd, MPSV a MO jakožto správců vybraných programů, a to zejména při financování výstavby, rekonstrukcí nebo nákupů budov. U těchto ústředních orgánů byly zjištěny závažné nedostatky v definici strategických potřeb, zásadní změny programů nebo rozdílné přístupy při zpracování dokumentace programů, především v oblasti stanovení cílů a hodnocení přínosů, kterých má být realizací dosaženo. Zatímco MO z dlouhodobého hlediska dokumentace programů zlepšilo, MPSV zopakovalo nedostatky zjištěné již v kontrolní akci č. 09/02²⁹. Z kontrolních akcí vyplynula zejména tato zjištění:

²⁹ KA č. 09/02 – Peněžní prostředky určené na financování vybraných programů v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, KZ byl zveřejněn v částce 4/2009 Věstníku NKÚ.

PROSTŘEDKY URČENÉ REGIONÁLNÍM ZDRAVOTNICKÝM ZAŘÍZENÍM

- Závažné rozpory s principy účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, nedostatky v koncepčním řízení a v kontrole konstatoval NKÚ např. v rámci KA č. **13/13**. V programu MZd určeném na podporu regionálního zdravotnictví schváleném v roce 2004 s celkovým rozpočtem **2,5 mld. Kč** docházelo k zásadním změnám, které postupně navýšily celkový rozpočet o 52 % na **3,9 mld. Kč** a prodloužily dobu realizace z původních čtyř až na 13 let (do roku 2016). Tato situace nastávala především z důvodu doplňování akcí, které byly zařazovány do kapitoly *Všeobecná pokladní správa* formou pozměňovacích návrhů přijatých PS PČR při schvalování státního rozpočtu. MZd nemělo zpracován žádný koncepční materiál týkající se oblasti regionálního zdravotnictví. Změny, které v oblasti regionálního zdravotnictví proběhly po roce 2005, nezohlednilo v dokumentaci programu a po dobu jeho existence neprovedlo žádné dílčí vyhodnocení. MZd dotace poskytovalo v přímém rozporu s pravidly dokumentace programu. Dotace např. poskytlo neoprávněným příjemcům, a zhodnotilo tak jejich majetek, nebo je poskytlo na vybavení zdravotnických zařízení přesahující nejnужnější rozsah vybavenosti. Dotace poskytlo i v případech, kdy podpora překročila stanovenou 80% hranici podílu SR na celkových nákladech nebo kdy již měli žadatelé uzavřeny smlouvy s vybranými dodavateli nebo probíhala realizace stavby. NKÚ odhalil téměř u poloviny kontrolovaných akcí nedostatky v celkové výši **69 mil. Kč**.

INVESTICE A PRODEJ NEMOVITÉHO MAJETKU MO

- V KA č. **13/30** bylo zjištěno, že MO u programu zahájeného v roce 2009 stanovilo pouze obecné cíle bez kvantifikace dopadů, což vedlo v konečném důsledku k neúčelnému a nehospodárnému vynaložení prostředků při realizaci některých stavebních akcí. Dva nové programy zahájené v letech 2013–2014 po přijetí strategie nazvané *Bílá kniha o obraně* mají dokumentaci programů zpracovanou již lépe, zejména ve vztahu k cílům a parametrům. MO ale na plnou realizaci programů chybí **2,9 mld. Kč** a jejich realizace je tak kryta pouze z 20 %. Resort plánuje chybějící prostředky získat mimo jiné i prodejem nepotřebných nemovitostí. U kontrolovaného vzorku prodávaných nemovitostí však nebyl o koupi velký zájem. Šlo například o bytové domy, letiště, kasárna, rekreační chatu či vilu. Celková odhadní cena těchto nemovitostí (bez bytových domů) byla téměř **390 mil. Kč**. Ministerstvo za ně nakonec v několikakolových výběrových řízeních získalo pouze **218 mil. Kč**, tedy pouze 56 % odhadní ceny.

PROGRAMY MPSV V OBLASTI NEMOVITÉHO MAJETKU

- Významné systémové nedostatky byly zjištěny i při KA č. **14/05**, ve které NKÚ zkontroloval postup MPSV jako správce pěti programů s prostředky vynaloženými v letech 2009–2013 ve výši **3,6 mld. Kč**. Četnost a závažnost zjištěných nedostatků vedly NKÚ k závěru, že programy MPSV nebyly průkazným souborem věcných, časových a finančních podmínek pro realizaci akcí a pro objektivní hodnocení plnění cílů tak, jak stanovují základní právní předpisy³⁰. Účinnost systému financování programů snižovalo velké množství zásadních změn prováděných MPSV v průběhu jejich realizace. Tyto změny navíc nebyly podloženy odpovídajícími technicko-ekonomickými zdůvodněními cílů ani vyhodnoceními efektivnosti vložených prostředků. Zásadní problém představovala neexistence závazných koncepcí řešících potřeby pořízení a obnovy nemovitého majetku z dlouhodobého hlediska. Následkem toho byl v programech týkajících se

30 Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), a vyhláška č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

MPSV a Úřadu práce České republiky /ÚP/ pořizován i nepotřebný nebo kapacitně nevyhovující nemovitý majetek, případně bylo neúměrně zvyšováno riziko takového pořízení.

O tom, jak vážné negativní důsledky mají výše uvedené zásadní chyby, svědčí neúčelný a neekonomický postup při realizaci uvedených programů v případě řady konkrétních kontrolovaných akcí. Lze uvést následující příklady:

INVESTICE A PRODEJ NEMOVITÉHO MAJETKU MO

- V KA č. **13/30** NKÚ identifikoval zásadní nedostatky u některých akcí zaměřených na rekonstrukce ubytoven a realizaci energetických opatření, které byly realizovány v letech 2009 a 2010 prostřednictvím příspěvkové organizace Armádní servisní /AS-PO/, zřízené pro hospodaření s bytovým fondem, ubytovny a dalším určeným nemovitým a movitým majetkem státu. MO v počátku trvání programu ponechalo této organizaci značné kompetence pro výběr a realizaci akcí a podcenilo kontrolu. U tří kontrolovaných akcí (ubytovny v Táboře a v Chotusicích, bytový dům v Kozlově) byly v zadávacích řízeních vybrány obchodní společnosti bez dostatečné praxe, které navíc sloužily pouze jako zprostředkovatelé a vlastní realizaci akcí zajistily subdodavatelským způsobem. Akce nebyly realizovány hospodárně, jejich ukončení bylo opožděné a jedna akce nebyla dokončena vůbec. NKÚ vyhodnotil, že AS-PO použila u těchto akcí neekonomickou částku ve výši téměř **46 mil. Kč**. Nejvýraznějším případem nesprávného postupu jak při výběru akce, tak při samotné realizaci byla rekonstrukce ubytovny v Chotusicích za **17 mil. Kč**, která nebyla dokončena. Jak NKÚ zjistil na místě, ubytovna není využívána a pro MO je nepotřebná i do budoucna. Při této akci tak byly neúčelně vynaloženy prostředky státního rozpočtu ve výši **14 mil. Kč**.

V návaznosti na výsledky této KA byla po projednání vládou ČR ze strany MO přijata v oblasti programového financování příslušná opatření metodického charakteru. V souvislosti s organizačními změnami v resortu MO byla přijata nová struktura, která by měla v oblasti nemovité infrastruktury přinést zjednodušení průběhu procesů reprodukce majetku.

PROGRAMY MPSV V OBLASTI NEMOVITÉHO MAJETKU

- Četné závažné chyby v realizaci akcí NKÚ odhalil také v KA č. **14/05**. Zjistil např., že u objektu ÚP v Pardubicích byla v přípravě zvolena varianta novostavby, která byla o cca **130 mil. Kč** dražší než varianta rekonstrukce a dostavby stávající budovy. V souvislosti s výstavbou této budovy zastavil ÚP výstavbu budovy v Rokytně za **60 mil. Kč** a pro rozestavěnou budovu nedoložil další využití. V roce 2012 zase ÚP pořídil kapacitně nedostačující budovu v Karlových Varech pro 75 zaměstnanců, kde však v době kontroly pracovalo 107 zaměstnanců a dalších devět zůstalo v původní, nevyhovující budově. Značně rizikové z hlediska neodpovídajícího využití i plnění podmínek pro financování z *Integrovaného operačního programu* bylo v roce 2013 i pořízení budovy v Praze 7 za **329 mil. Kč**, když ÚP nedoložil věrohodné údaje o počtech zaměstnanců, kteří by měli v budově pracovat, ani že před nákupem provedl řádný výběr nemovitostí. Přitom MPSV v roce 2011 deklarovalo, že vznik ÚP nevyvolá potřebu pořízení nových budov.

NKÚ se v roce 2014 zaměřil také na naplňování politiky státu v oblasti cestovního ruchu, ve které byla podpora v kontrolovaném období poskytována z prostředků SR a EU prostřednictvím *Národního programu podpory cestovního ruchu, Integrovaného operačního programu /IOP/ a čtyř regionálních operačních programů*. Výsledky KA č. **13/32 se týkaly nedostatků v koordinaci a monitoringu poskytování podpory a hodnocení plnění účinnosti politiky. Z kontroly vyplynula mimo jiné tato zjištění:**

- MMR, které je ze zákona odpovědné za oblast cestovního ruchu, sice ve schválené koncepci cestovního ruchu na období let 2007–2013 stanovilo strategické cíle spočívající v posílení cestovního ruchu v národním hospodářství, ale nestanovilo jejich očekávanou míru naplnění. Ačkoliv MMR vykázalo, že od konce roku 2007 do června 2013 bylo na podporu cestovního ruchu vynaloženo nejméně **49 mld. Kč**, výkonnost cestovního ruchu stagnovala nebo klesala. NKÚ vyhodnotil, že systém poskytování a hodnocení podpory nezajišťoval, aby podpora cestovního ruchu byla průkazná a uceleně koordinována a monitorována a aby zaměření a výše podpory cestovního ruchu byly stanoveny na základě vyhodnocení přínosů již poskytnuté podpory v minulých letech. MMR k takovému monitorování a hodnocení ani nemělo dostatečné nástroje. Přínosy podpory pro rozvoj cestovního ruchu však nesledovali dostatečně ani sami kontrolovaní poskytovatelé podpory, tj. MMR u *Národního programu podpory cestovního ruchu* a IOP a čtyři regionální rady u regionálních operačních programů.

Chyb se MMR dopustilo při poskytování podpory z *Národního programu podpory cestovního ruchu*, když nestanovilo vypovídající ukazatele pro vyhodnocení plnění cílů programu a program hodnotilo pouze formálně. Hodnocení žádostí bylo vysoce subjektivní. Program měl zpřístupnit cestovní ruch znevýhodněným skupinám obyvatel (rodinám s dětmi, mládeži, seniorům, hendikepovaným osobám apod.), MMR ale nesledovalo, zda realizované projekty uvedenému cíli skutečně slouží, tj. zda výsledky programu skutečně naplňují zadaný cíl. MMR tímto způsobem např. podpořilo projekty v celkové výši **4,4 mil. Kč**, jejichž smyslem bylo vybudování půjčovny elektrokol, půjčovny vozítek Segway pro turisty nebo pořízení automobilu pro potřeby přepravy návštěvníků hotelu. MMR chybovalo také v rámci IOP, jehož je řídicím orgánem. Z celkových sedmi kontrolovaných projektů bylo šest nedostatečně připraveno, což u tří z nich vedlo k jejich předčasnému ukončení. Nebyla tak zajištěna dostatečná efektivnost vložených prostředků.

MMR v roce 2013 připravilo v souladu s Metodikou přípravy veřejných strategií novou Koncepti státní politiky cestovního ruchu 2014–2020, která byla usnesením č. 220 ze dne 27. března 2013 schválena vládou a obsahuje návrhy opatření a nových koordinačních mechanismů. Na základě výsledků kontroly NKÚ se MMR mj. zavázalo, že zkvalitní způsob vyhodnocování plnění koncepce za pomoci metodiky pro vyhodnocování návratnosti investic a společenských dopadů cestovního ruchu.

2.5 Finanční prostředky ze zahraničí

V průběhu roku 2014 NKÚ dokončil celkem osm kontrolních akcí, které byly prioritně zaměřeny na hospodaření s prostředky poskytnutými ČR ze zahraničí, a prověřil systém implementace těchto prostředků prostřednictvím vybraných programů³¹. Nejčastěji se jednalo o prostředky poskytnuté z rozpočtu EU. Ten z hlediska objemu představuje pro ČR nejdůležitější finanční zdroj, z něhož jsou financována opatření z oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti a z oblasti společné zemědělské, resp. rybářské politiky.

Na programy a projekty financované ze strukturálních fondů a *Fondu soudržnosti* se zaměřily kontroly peněžních prostředků určených na realizaci vybraných opatření operačních programů /OP/:

- *Podnikání a inovace* (KA č. **13/17**),
- *Životní prostředí* (KA č. **13/21**),
- *Praha – Konkurenceschopnost* (KA č. **14/09**),
- *Regionální operační program regionu soudržnosti Jihozápad* (KA č. **14/16**),
- *Výzkum a vývoj pro inovace* (KA č. **14/39**).

³¹ Při těchto kontrolních akcích NKÚ prověřil systém implementace prostředků EU v daném programu, ose či opatření, tzn. správnost jednotlivých transakcí včetně nastavení a spolehlivosti systému řízení a kontroly v rámci příslušného programu.

Podporám směřovaným do oblasti zemědělství a rybníkářství se věnovala kontrola vybraných opatření v rámci:

- *Programu rozvoje venkova* (KA č. **14/07**),
- operačního programu *Rybářství 2007–2013* (KA č. **13/28**).

Mimo rozpočet EU směřovala kontrola:

- *Programu švýcarsko-české spolupráce* zaměřeného na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie (KA č. **13/37**).

V dalších čtyřech kontrolních akcích (KA č. **13/32**, **14/03**, **14/06** a **14/13**) byly kontrolovány mimo jiné i projekty spolufinancované z prostředků EU v rámci vybraných regionálních operačních programů, *Integrovaného operačního programu*, OP *Doprava* a OP *Životní prostředí*. Významné poznatky z těchto kontrolních akcí jsou vzhledem k převažujícímu zaměření kontroly na významné investiční programy a projekty uvedeny zejména v příslušné části výroční zprávy (část 2.4). V rámci KA č. **14/03** byla navíc vyhodnocena také spolehlivost řídicího a kontrolního systému OP *Doprava*.

V souvislosti s výsledky vlastní kontrolní, monitorovací a analytické činnosti v oblasti peněžních prostředků poskytovaných ČR ze zahraničí, především prostředků z rozpočtu EU, NKÚ dlouhodobě upozorňuje na zásadní systémové nedostatky, které jsou příčinou zaostávání ČR v čerpání peněžních prostředků. NKÚ např. v *EU reportu 2014*³² uvedl, že z hlediska dosažené čisté pozice je ČR tzv. čistým příjemcem³³, přičemž čistá pozice ČR za roky 2004–2013 přesáhla hranici 13 mld. €. Zároveň však NKÚ musel konstatovat, že přes uvedenou skutečnost ČR v dosažené míře čerpání alokovaných prostředků ze strukturálních fondů a *Fondu soudržnosti* patřila mezi čtyři nejméně úspěšné státy EU.

V roce 2014 se také potvrdilo, že opatření, která měla zabránit nevratné ztrátě značné části prostředků vyčleněných v rozpočtu EU pro ČR, nebyla zcela účinná. Z monitorovací zprávy MMR za třetí čtvrtletí 2014 vyplývá, že za rok 2013 již došlo ke zrušení závazku u pěti OP ve výši cca 12 mld. Kč³⁴. Nesplnění povinného čerpání alokace podle pravidla n+2 bylo ze strany MMR potvrzeno i za rok 2014³⁵, a to ve výši dalších 9 mld. Kč. Česká republika tak z prostředků programového období 2007–2013 podle NKÚ ztratí desítky miliard korun, které mohly být využity k jejímu rozvoji.

Spolu s tlakem na řešení problému nevyužití značné části prostředků narůstá riziko realizace projektů, které nepovedou k racionálnímu využití prostředků EU v souladu s hlavními záměry a cíli programů. NKÚ opět upozorňuje, že nemůže jít o využití prostředků za každou cenu a že tlak na využití těchto prostředků by měl směřovat jen na ty projekty, kde bude zajištěno jejich účelné, hospodárné a efektivní využití, a to s ohledem na celou dobu jejich životního cyklu. Realizované projekty musí splňovat nejen podmínku udržitelnosti po stanovenou dobu, ale také zajištění udržitelných zdrojů financování z hlediska budoucích výdajů na provoz.

NKÚ opakovaně upozorňuje na příčiny nevyhovujícího stavu v čerpání podpory. Jsou dány zásadními systémovými chybami i individuálními selháními implementačních orgánů některých operačních programů. Mezi nejzávažnější příčiny, proč ČR zaostává za většinou členských států EU, patří komplikovanost systému implementace podpory, nekoncepčnost i změny zaměření jednotlivých opatření, chyby v nastavení podmínek a pravidel, opožděná realizace programů, nedostatečná připravenost a chyby v realizaci projektů, nízká kvalita řízení a kontroly programů, omezená nezávislost výkonu kontroly a v neposlední řadě i vysoká administrativní náročnost a časté personální změny na výkonných i řídicích pozicích. Nespolehlivost systémů řízení a kontroly, které nejsou schopny odhalovat porušování podmínek a předpisů, má za následek sankční opatření ze strany EK a další krácení již proplacených prostředků.

32 *EU report 2014, Zpráva o finančním řízení prostředků EU v ČR*, vydal NKÚ v červnu 2014.

33 Příjmy z rozpočtu EU převyšují odvod ČR do tohoto rozpočtu.

34 Podle *Čtvrtletní monitorovací zprávy o průběhu čerpání strukturálních fondů, Fondu soudržnosti v programovém období 2007–2013*, III. čtvrtletí 2014, MMR 31. října 2014, došlo za rok 2013 ke zrušení závazku ve výši 411,4 mil. EUR u OP *Životní prostředí*, OP *Vzdělávání pro konkurenceschopnost*, OP *Lidské zdroje a zaměstnanost* (pouze cíl 2), OP *Technická pomoc* a u *Integrovaného operačního programu* (pouze cíl 2).

35 Dle tiskové zprávy MMR ze dne 2. ledna 2015.

Na řadu systémových nedostatků, které měly významný vliv na celkové fungování programů z hlediska plnění jejich finančních a věcných cílů, NKÚ poukázal i v roce 2014, např.:

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE

- V KA č. **13/17**, při které byly prověřeny peněžní prostředky určené na realizaci OP *Podnikání a inovace /OPPI/*, NKÚ vyhodnotil systém řízení a kontroly jen jako částečně účinný. Zjistil zejména závažná pochybení v nastavení a samotném fungování kontrolního systému, když kontrolní systémy MPO a Agentury CzechInvest nezachytily pochybení u příjemců podpor, ať již z důvodu nedostatečné účinnosti těchto systémů, nebo kvůli individuálním selháním. Hlavní nedostatky při realizaci kontrolovaných projektů spočívaly v nedodržení pravidel pro výběr dodavatelů a nezpůsobilých výdajích při použití podpory na úhrady dodávek, které nebyly realizovány, nebo dodávek jiných zařízení, než bylo stanoveno. Část prostředků byla proplacena i na výdaje, které nemohly být uznány za způsobilé z důvodu jejich věcného nesouladu s podmínkami podpory, z důvodu neprokatelnosti či z důvodu nehospodárnosti, neefektivnosti a neúčelnosti. U sedmi ze vzorku 22 kontrolovaných projektů kvalifikoval NKÚ nedostatky v celkové výši **105 mil. Kč** jako porušení rozpočtové kázně, což představovalo 10 % z proplacených výdajů kontrolovaných projektů. Výhrady k řádnému fungování implementace OPPI má i Evropská komise. Vzhledem k tomu, že do doby ukončení kontroly NKÚ se pochybnosti Evropské komise nepodařilo vyřešit, NKÚ vyslovil důvodnou obavu, že se České republice nepodaří alokované prostředky tohoto programu plně vyčerpat.

PODPORA Z OPŽP NA ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD

- Při KA č. **13/21** se NKÚ zaměřil na jeden z nejrizikovějších operačních programů z hlediska čerpání peněžních prostředků, kterým je operační program *Životní prostředí /OPŽP/*, konkrétně na peněžní prostředky určené na čištění odpadních vod a činnosti MŽP jako řídicího orgánu a SFŽP jako zprostředkujícího subjektu. Závažné nedostatky NKÚ identifikoval zejména v nastavení systému hodnocení a výběru projektů. Do prosince 2011 monitorovací výbor OPŽP neposuzoval ani neschvaloval kritéria pro výběr projektů, a řídicí orgán tak schválil k financování projekty s podporou ve výši téměř **26 mld. Kč**, aniž by zajistil výběr projektů v souladu s předpisy EU. Zdlouhavé bylo také vyřizování žádostí o dotace, neboť celý proces trval průměrně 28 měsíců. V důsledku odhalených chyb Evropská komise pozastavila proplácení dotací z OPŽP a aplikovala plošnou 5% korekci všech výdajů proplacených příjemcům do srpna 2012. OPŽP byl v roce 2012 zařazen do skupiny rizikových programů a do režimu zesíleného řízení rizik. I přesto u OPŽP stále přetrvává riziko nenaplnění limitu čerpání prostředků. Dle údajů MMR měly být do konce roku 2013 vyčerpany výdaje ve výši 65 % alokovaných prostředků programu, avšak v rámci celého OPŽP bylo proplaceno pouze 44 % alokace. U OPŽP se jednalo o automatické zrušení závazku u významné části alokace, a to ve výši téměř **5,3 mld. Kč**.

POPULARIZACE VĚDY A VÝVOJE V RÁMCI OP VAVPI

- V rámci KA č. **14/39** zaměřené na peněžní prostředky operačního programu *Výzkum a vývoj pro inovace /OP VaVpl/* určené na financování prioritní osy 3 – *Komerčializace a popularizace výzkumu a vývoje* NKÚ mj. zjistil, že MŠMT jako řídicí orgán v průběhu implementace postupně výrazně měnilo výši prostředků ve prospěch oblasti podpory určené na propagaci a popularizaci výsledků výzkumu a vývoje /VaV/ na úkor oblasti určené na komerčializaci výsledků VaV. MŠMT schválilo k financování projekty s podporou ve výši **5,6 mld. Kč**, z toho na projekty zaměřené na komerčializaci výsledků VaV podporu pouze ve výši **1,4 mld. Kč**. MŠMT také nekladlo důraz na výběr projektů, které podporují témata, jež jsou zásadní pro úspěšnou implementaci projektů,

kteřé byly financovány v rámci nejvýznamnějších dvou prioritních os OP VaVpl. Pouze u jedné z vyhlášených výzev byly synergie předmětem výběrových kritérií. Nedostatečná podpora projektů synergických s projekty podpořenými v prioritních osách 1 a 2 OP VaVpl a nižší míra financování oblasti podpory zaměřené na komercializaci výsledků VaV přináší riziko, že prioritní osa 3 nebude dostatečnou podporou pro naplnění globálního cíle OP VaVpl. MŠMT téměř polovinu prostředků poskytlo na výstavbu center popularizace vědy a vývoje. Jak NKÚ dále vyhodnotil, u těchto center z dlouhodobého hlediska existuje riziko, že jejich provoz bez dalších dotací, finančních příspěvků a věcných darů k pokrytí předpokládané ztráty nebude finančně zajištěn.

Jak vyplynulo z výsledků kontrolních akcí NKÚ ukončených v roce 2014, charakter zjišťovaných chyb a jejich četnost se oproti minulým letům dlouhodobě nemění. Na straně některých řídicích a zprostředkujících orgánů stále existovaly značné nedostatky v nastavení a úrovni provádění řízení a kontroly a v systémech hodnocení a výběru projektů. Byly tak podporovány i projekty, jejichž financováním byly porušovány principy účelného, hospodárného a efektivního vynakládání prostředků, tj. zásady řádného finančního řízení. Jako významné jsou také hodnoceny chyby v nastavení cílů a indikátorů pro měření pokroku a výsledků, a to z důvodu jejich nekonkrétnosti, neměřitelnosti a nulové vypovídací schopnosti. V důsledku toho v některých případech není možno vyhodnotit přínos, jaký měly realizované projekty ve vztahu ke strategickým cílům programů, ani zda byly prostředky programů v konečném důsledku vynaloženy účelně, hospodárně a efektivně. K tomu lze uvést několik příkladů:

OP RYBÁŘSTVÍ 2007–2013

- V KA č. **13/28** NKÚ prověřil podporu poskytovanou prostřednictvím operačního programu *Rybářství 2007–2013 /OPR/* a zjistil, že MZe jakožto řídicí orgán OPR v rozporu se zásadami řádného finančního řízení nerozpracovalo celkový obecný cíl programu na konkrétní cíle na úrovni prioritních os a jednotlivých opatření, což způsobuje velmi obtížné vyhodnocení tohoto cíle. MZe nezajistilo spolehlivý systém monitorování věcného pokroku při realizaci programu, sledovalo jej nevhodnými monitorovacími indikátory, případně nezavedlo indikátor vůbec. Podle NKÚ lze u dvou ze tří celkových cílů OPR předpokládat, že nebudou dosaženy ani do konce roku 2015, přestože se pravděpodobně podaří vyčerpat celou alokaci kontrolovaných prioritních os OPR ve výši cca **1 mld. Kč**. Závažných pochybení se MZe dopouštělo také ve výběru projektů a při jejich kontrole. Stanovilo taková hodnotící kritéria, která žádným způsobem nezohledňovala kvalitu, hospodárnost a efektivnost projektů. MZe např. ve 25 případech poskytlo dotace v celkové výši **3,5 mil. Kč** na projekty, které při bodování nezískaly žádný bod. Ačkoliv obdobné nedostatky zjistil NKÚ již v rámci kontrolní akce č. **09/12**³⁶ u operačního programu *Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství*, jehož prostřednictvím bylo podporováno české rybářství v programovém období 2004–2006, nepřijalo MZe odpovídající nápravná opatření.

MODERNIZACE VODNÍCH CEST A PŘÍSTAVŮ

- K závažným závěrům týkajícím se celkové neúčinnosti řídicího a kontrolního systému dospěl NKÚ v KA č. **14/03** při kontrole systému implementace operačního programu *Doprava /OPD/* v oblasti podpory vodních cest a přístavů a multimodální dopravy (viz také část 2.4.1). Pro dosažení globálního cíle OPD stanovilo MD v programovém dokumentu nekonkrétní a obtížně měřitelné specifické cíle a nepřičadilo jim žádné odpovídající indikátory, které by umožňovaly měření míry dosažení těchto cílů. Kontroly projektů a jejich výdajů z hlediska způsobilosti

³⁶ KA č. 09/12 – Podpora rybářství v České republice podle operačních programů v letech 2004–2008, KZ byl zveřejněn v částce 1/2010 Věstníku NKÚ.

financování neprováděly MD ani SFDI důsledně. Týkalo se to zejména hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti výdajů a vyhodnocování skutečných přínosů a efektů podpořených projektů v oblasti vodní dopravy. V důsledku chybné implementace OPD v této oblasti již EK uplatnila korekci výdajů a existuje riziko, že v dalším programovém období nebudou tyto dopravní stavby z fondů EU dále financovány.

PODPORA REGIONÁLNÍCH ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ Z ROP JZ

- Významné nedostatky zjistil NKÚ i v KA č. **14/16**, zaměřené na peněžní prostředky určené na rozvoj a obnovu regionálních zdravotnických zařízení v rámci jedné prioritní osy *Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihozápad /ROP JZ/*. NKÚ vyhodnotil, že indikátory oblasti podpory cílené na rozvoj zdravotní péče, které Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad /RR JZ/ stanovila, neměly žádnou vypovídací schopnost ve vztahu ke sledování naplňování ROP JZ, k hodnocení projektů, stanovení optimálních rozpočtů ani k vyhodnocení nákladovosti či efektivity vynaložených investic. RR JZ náklady na výstavbu objektů ani náklady na pořízování techniky pro zdravotnické účely neporovnávala a nevyhodnocovala. U kontrolovaných projektů byly stanoveny indikátory výsledku jako „počet pořízeného zdravotnického vybavení“, resp. „počet zdravotnických zařízení – přístrojové vybavení“, a „plocha nově vybudovaných objektů – zdravotnictví“. Pro hodnocení projektů včetně stanovení jejich optimálních rozpočtů RR JZ stanovila tzv. jednotkové ceny indikátorů. To, že nastavené cenové hodnoty těchto indikátorů naprosto neodpovídají realitě, zjistil NKÚ porovnáním cen stanovených podle jednotkových cen indikátorů a cen, za které bylo zdravotnické vybavení skutečně pořízeno. Např. jedna z nemocnic v rámci kontrolovaného projektu pořídila vybavení za **22 mil. Kč**, ale optimální hodnota rozpočtu na toto vybavení stanovená podle indikátoru byla **260 mil. Kč**, tj. o 1 082 % vyšší. NKÚ rovněž porovnal pořizovací ceny typově obdobných přístrojů pořízených jednotlivými příjemci a zjistil, že v cenách techniky byly značné rozdíly. Např. typově obdobný anesteziologický přístroj včetně ventilátoru a monitorovací jednotky byl jednou nemocnicí nakoupen za **758 tis. Kč**, zatímco jinou za **1 163 tis. Kč**, tj. o 53 % vyšší cenu.

Na straně příjemců peněžních prostředků jsou nejčastěji porušována pravidla pro výběr dodavatelů zakázek. Jde zejména o porušování zákona o veřejných zakázkách při nedodržování zásad transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Další skupinu chyb tvoří uplatňování nezpůsobilých výdajů a nedodržení účelnosti a hospodárnosti realizace některých projektů. Jedná se například o výdaje za dodávky a služby, které byly dodány v nedostatečném rozsahu nebo kvalitě, případně nebyly dodány vůbec. Chyby se vyskytují nejčastěji tam, kde řídicí a zprostředkující orgány nevykonávají řádnou kontrolu. Nedostatečná funkčnost systému řízení a kontroly a zvýšený výskyt nedostatků byly zjištěny také v případech, kdy ministerstva v pozici příjemce prostředků byla současně i v roli poskytovatele podpory. V roce 2014 bylo zjištěno zejména:

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE

- V KA č. **13/17** NKÚ při kontrole konkrétních projektů realizovaných v rámci OPPI odhalil u příjemců podpor nedostatky především v oblasti výběrových řízení a nezpůsobilých výdajů. Nejčastěji se jednalo o nedodržení pravidel pro výběr dodavatelů, která souvisela s porušením lhůt, nedodržením požadavků na transparentnost hodnocení, chybnými postupy při posuzování kvalifikačních předpokladů či nerealizováním výběrového řízení. Např. jeden z příjemců, jemuž byly proplaceny výdaje ve výši **50 mil. Kč**, v rámci zadání zakázky nevypracoval zadávací

dokumentaci v řádném rozsahu a v rozporu se zákonem nevyločil uchazeče o zakázku, kteří nespĺňovali v požadovaném rozsahu základní kvalifikační předpoklady. Nezpůsobilé výdaje spočívaly v použití podpory na úhrady dodávek, které nebyly realizovány, nebo dodávek jiných zařízení, než bylo stanoveno. Část prostředků byla proplacena i na výdaje, které nemohly být uznány za způsobilé z důvodu jejich věcného nesouladu s podmínkami podpory, z důvodu neprokazatelnosti či z důvodu nehospodárnosti, neefektivnosti a neúčelnosti. Např. jeden z příjemců podpory u projektu s proplacenou dotací ve výši **41 mil. Kč** požádal o proplacení výdajů za nákup pozemků, které s daným projektem vůbec nesouvisely.

OP RYBÁŘSTVÍ 2007–2013

- V rámci KA č. **13/28**, jejímž předmětem byly prostředky OPR, odhalil NKÚ závažné chyby u projektu *Ryba domácí*, v němž bylo MZe zároveň v pozici příjemce i poskytovatele podpory. Celkové proplacené výdaje projektu, jehož cílem bylo zvýšení spotřeby sladkovodních ryb, dosáhly částky téměř **150 mil. Kč**, přičemž z dostupných informačních zdrojů nebylo možno vyhodnotit, zda byly cíle projektu splněny. Podle Českého statistického úřadu však spotřeba ryb v ČR od roku 2009 klesá. Projekt realizovalo MZe prostřednictvím jediného dodavatele, jemuž neoprávněně proplatilo nezpůsobilé výdaje v celkové výši **1,8 mil. Kč** za činnosti bez jakéhokoliv prokazatelného plnění, což NKÚ vyhodnotil jako porušení rozpočtové kázně. MZe například zaplatilo dodavateli za péči o značku **1,5 mil. Kč**, a to pouze na základě písemného prohlášení, že tuto službu vykonal. MZe také akceptovalo a proplatilo nezpůsobilé výdaje ve výši **277 tis. Kč**, které byly nad rámec smlouvy. Financovalo též infolinku, která byla určena pro krizovou komunikaci v případě poplašných zpráv o závadném rybím mase. Linku ale téměř nikdo nevyužíval. NKÚ zjistil, že při rozpočtení nákladů na její provoz činila průměrná cena jednoho hovoru v roce 2008 téměř **9 tis. Kč**.

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

- Při KA č. **14/07** se NKÚ zaměřil na peněžní prostředky určené na realizaci tzv. technické pomoci v rámci *Programu rozvoje venkova /PRV/*, která měla za cíl mj. zvýšit informovanost veřejnosti a zlepšit řízení a kontrolu programu. NKÚ vyhodnotil, že MZe jako řídicí orgán vydalo pravidla, která měla nepříznivý dopad na administraci a realizaci projektů i na vyhodnocování účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti vynaložených prostředků. V pravidlech platných pouze pro dva příjemce, kterými byly MZe a SZIF, např. MZe neupravilo problematiku personálního a majetkového propojení při zadávání veřejných zakázek, takže existovalo riziko střetu zájmů. Pravidla neupravovala korekční a sankční systém a nestanovila ani způsob dokladování způsobilých výdajů, takže postačovalo pouze čestné prohlášení a rozpis položek. MZe i SZIF tím vůči sobě jako příjemcům dotace postupovaly výrazně příznivějším způsobem než k jiným příjemcům v ostatních osách PRV. MZe i SZIF jako příjemci dotací při zadávání zakázek opakovaně porušovaly zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace a uplatňovaly nezpůsobilé výdaje. Nedostatky byly zjištěny u 16 % projektů v celkovém objemu téměř **8 mil. Kč**. MZe např. neúčelně pořídilo propagační předměty v celkové částce **1 mil. Kč**. U projektu, jehož předmětem byly konzultační služby za **600 tis. Kč**, nebylo MZe schopno vůbec prokázat, na co byly peněžní prostředky použity. Příkladem může být i dotace ve výši přesahující **1,2 mil. Kč**, kterou SZIF proplatil, přestože MZe podalo žádost o úhradu nákladů s více než dvouletým zpožděním po stanovené lhůtě.

OP PRAHA – KONKURENCESCHOPNOST

- Také v KA č. **14/09**, při níž byl kontrolován operační program *Praha – Konkurenceschopnost /OPPK/*, zjistil NKÚ nedostatky v nastavení a účinnosti řídicího a kontrolního systému a v oblasti neúčelného vynakládání prostředků OPPK. Významná byla pochybení příjemců dotací při realizaci kontrolovaných projektů. Např. u jednoho projektu s názvem *Revitalizace nevhodně využívaných ploch v Praze 11*, který byl určen na rekultivaci a rekonstrukci dětských hřišť a dalších ploch, NKÚ odhalil neprokázaný objem stavebních prací a z toho plynoucí nezpůsobilé výdaje v celkové výši **10 mil. Kč**. Tuto částku příjemce neoprávněně nárokoval z prostředků OPPK. NKÚ například zjistil, že dodavatel prací fakturoval devětkrát více vybouraného materiálu, než skutečně uložil na skládku. U dalšího projektu s názvem *Automatický systém poskytování informací a výstražných bezpečnostních hlášení pro potřeby Hlavního města Prahy* s dotací ve výši **8,6 mil. Kč** byl zjištěn nedostatek v naplňování účelu projektu. NKÚ spočítal, že náklady na jednoho uživatele činily téměř **21 tis. Kč**, když o využití tohoto systému projevil zájem jen 444 občanů, institucí a firem, tj. pouze 5–10 % plánovaného počtu uživatelů.

Jedinou kontrolní akcí v oblasti finančních prostředků poskytnutých ze zahraničí mimo rozpočet EU byla KA č. 13/37, při které NKÚ prověřil peněžní prostředky určené na realizaci Programu švýcarsko-české spolupráce. Tato kontrolní akce byla koordinována se švýcarským Federálním kontrolním úřadem (Swiss Federal Audit Office). NKÚ zjistil systémové nedostatky v oblasti administrace programu a jeho kontroly, hodnocení žádostí a nastavení závazných indikátorů projektů.

- NKÚ vyhodnotil, že nastavení systému nepřispívá k efektivní a bezproblémové administraci programu. Na národní úrovni se to týkalo zejména složité víceúrovňové organizační struktury zahrnující zprostředkující subjekty, což mj. zvyšuje i časovou a personální náročnost. Zavedení této struktury přitom nebylo z titulu dohody se švýcarskou stranou povinné. Spolu s dvoukolovým způsobem hodnocení projektů a nutností překladů dokumentů to mělo podstatný vliv na dlouhou dobu schvalování projektů, která v některém případě trvala až tři roky.

Systémové nedostatky zjistil NKÚ také u kontrolovaných projektů. V hodnocení projektových žádostí *Fondu partnerství* (jeden z fondů programu) MF jako zprostředkovatel nevymezilo dostatečným způsobem postup hodnotitelů při přidělování bodů a nebyly stanoveny závazné indikátory, jejichž prostřednictvím by bylo možné posuzovat míru přínosu projektů. U čtyř z pěti kontrolovaných projektů tohoto fondu byla zjištěna selhání kontrol MF před platbou a následně vyplacení neoprávněných výdajů ve výši **524 tis. Kč**. U *Fondu na přípravu projektů* MF zase nenastavilo objektivní a měřitelný způsob vyhodnocování potřebnosti a přiměřenosti výše dotace. MV jako zprostředkující subjekt chybovalo u všech 11 kontrolovaných individuálních projektů, když u nich v rozporu s právními předpisy nestanovilo indikátory a u některých z nich ani cíl nebo parametry akce. Vzniklo tak riziko, že MV nebude schopno ověřit, zda a jak byly u dotčených projektů splněny stanovené podmínky.

Na základě výsledků této kontrolní akce navrholo MF úpravu metodických postupů *Fondu partnerství* tak, aby byly plně v souladu s právními předpisy. NKÚ doporučil MF, aby zvážilo, zda se tato úprava netýká také dalších finančních nástrojů (např. finančních mechanismů EHP a Norska 2009–2014), a nemělo by se tedy jednat o systémovější úpravu procedur obecněji pro všechny typy poskytovaných dotací.

Z analýzy kontrolních zjištění posledních let vyplývá, že se trvale opakují významné a četné chyby ve výběru vhodných projektů k financování, při monitorování postupu realizace projektů a dosahování deklarovaných cílů, v kontrolní a auditní činnosti, při výběru dodavatelů a uplatňování a proplácení nezpůsobilých výdajů. Dokládá to nepříznivou skutečnost, že v uvedených oblastech odpovědné orgány dosud nebyly schopny realizovat účinná opatření k zajištění efektivní a bezproblémové administrace prostředků poskytnutých z rozpočtu EU. Adekvátní opatření jsou přitom požadována nejen na základě nedostatků a doporučení uvedených v kontrolních závěrech NKÚ, ale také na základě nálezů kontrolních a výkonných orgánů EU, jakými jsou Evropský účetní dvůr nebo Evropská komise. NKÚ proto soustavně sleduje a vyhodnocuje, jak vláda ČR a odpovědné orgány reagují na zjištěné nedostatky přijetím příslušných opatření k nápravě nedostatků. Kontrola účinnosti opatření bude předmětem následných KA. V roce 2014 byla přijata řada opatření k nedostatkům a doporučením z ukončených KA. Uvést lze následující příklady:

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE PODPORA Z OPŽP NA ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD

- Na základě výsledků KA č. **13/17** vláda ČR uložila ministru průmyslu a obchodu zajistit nápravu chyb detekovaných NKÚ v souladu s platnými právními předpisy ČR a v souladu s opatřeními přijatými na základě kontrolního závěru z kontrolní akce. Odpovídající opatření přijalo také MŽP k výsledkům KA č. **13/21**.

Důležitá byla také reakce kontrolního výboru PS PČR, který vzal na vědomí *EU report 2014* a přijal usnesení, kterým požádal předsedu vlády, aby kontrolnímu výboru předložil informaci o přijatých opatřeních k odstranění nedostatků uvedených v této publikaci.

2.6 Kontrola závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu a dalších údajů pro monitorování a řízení veřejných financí

Cílem kontrolní činnosti NKÚ v oblasti závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu bylo prověřit, zda při sestavování závěrečných účtů kapitol postupovaly kontrolované osoby v souladu s právními předpisy a zda údaje účetních závěrek /ÚZ/ a finančních výkazů předkládané jako podklad pro závěrečné účty byly spolehlivé. V roce 2014 byly dokončeny následující čtyři kontrolní akce typu finanční audit:

ZÁVĚREČNÉ ÚČTY KONTROLOVANÝCH MINISTERSTEV

- KA č. **13/19** – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo pro místní rozvoj za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva pro místní rozvoj za rok 2012;
- KA č. **13/29** – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo obrany za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva obrany za rok 2012;
- KA č. **13/38** – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo zemědělství za rok 2013, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva zemědělství za rok 2013;
- KA č. **13/39** – Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo dopravy za rok 2013, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva dopravy za rok 2013.

V kontrolních akcích typu finanční audit byly u kontrolovaných osob za uvedená období prověřovány údaje z jejich účetních závěrek, dle kterých činila celková výše aktiv netto **226 mld. Kč**, celková výše nákladů **144 mld. Kč** a celková výše výnosů **62 mld. Kč**. Dále byly u kontrolovaných osob prověřovány údaje výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu, dle kterých byly příjmy v celkové výši **95 mld. Kč** a výdaje v celkové výši **145 mld. Kč**.

V oblasti dodržování právních předpisů při sestavování závěrečných účtů NKÚ považuje za systémově závažnou skutečnost, že v souladu s obecně závaznými právními předpisy nejsou od roku 2012 sumáře účetních závěrek za kapitolu státního rozpočtu povinnou přílohou závěrečného účtu. Tím jsou uživatelé připraveni o důležitý zdroj informací o hospodaření kapitol státního rozpočtu jako celku.

Hlavní pozornost je při kontrolách typu finanční audit věnována vedení účetnictví. NKÚ zkoumal, zda kontrolované osoby vedou účetnictví takovým způsobem, aby na jeho základě sestavená účetní závěrka podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví. V uvedených kontrolách však NKÚ opět zjistil významné nedostatky právě při naplňování těchto základních požadavků:

ZÁVĚREČNÝ ÚČET MMR ZA ROK 2012
ZÁVĚREČNÝ ÚČET MD ZA ROK 2013

ZÁVĚREČNÝ ÚČET MO ZA ROK 2012
ZÁVĚREČNÝ ÚČET MZE ZA ROK 2013

- Prověřované účetní jednotky nevedly správné účetnictví, když např. MMR zúčtovalo zálohy na transfery u prostředků spolufinancovaných ze zahraničí ve výši téměř **15 mld. Kč** na základě dokladů, které neprokazovaly skutečnosti, o kterých bylo účtováno; účtovalo nesprávně o zástavních právech z titulu poskytnutých investičních dotací, čímž zkreslilo zůstatky podrozvahových účtů o **9,5 mld. Kč** (KA č. **13/19**). Dalším příkladem je MO, které nesprávně účtovalo o předpisu platby na program NATO ve výši **87 mil. Kč** jako o nákladu roku 2012, přestože se jednalo o zálohu na rok 2013; výplaty dávek sociálního zabezpečení ve výši **6,8 mld. Kč** účtovalo na nesprávný nákladový účet (KA č. **13/29**). Dále MD, které např. vykazalo podrozvahové závazky ve výši téměř **11 mld. Kč** na nesprávných podrozvahových účtech (KA č. **13/39**).
- Kontrolované subjekty nevedly úplné účetnictví, když např. MMR neúčtovalo o dlouhodobých poskytnutých zálohách v rámci *Integrovaného operačního programu* ve výši **610 mil. Kč**; neúčtovalo na podrozvahové účty o dlouhodobých podmíněných pohledávkách ve výši **144 mil. Kč** a dlouhodobých podmíněných závazcích ve výši **189 mil. Kč** vyplývajících z uzavřených smluv (KA č. **13/19**). Dále např. MO vykazalo v účetní závěrce pozemky ve výši **14 mil. Kč**, ke kterým nemělo příslušnost hospodařit; na podrozvahových účtech zase nevykazalo výši splátek za pronajatý majetek dle splátkového kalendáře ve výši **1,7 mld. Kč** (KA č. **13/29**).
- Kontrolovaná osoba MD při inventarizaci opakovaně nedohledala majetek (zejména charakteru výpočetní techniky) za rok 2013 ve výši **8,5 mil. Kč** (KA č. **13/39**).
- NKÚ upozornil na nevhodně nastavené postupy pro aplikování některých účetních metod, např. MD si stanovilo hranici významnosti pro tvorbu rezerv ve výši přesahující **1,8 mld. Kč**. Tuto hranici považuje NKÚ za neadekvátní a nepřiměřeně vysokou (KA č. **13/39**).
- Nesprávnosti zjistil NKÚ také ve výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu, když např. MMR zatřídilo chybným rozpočtovým paragrafem výdaje na transfery spolufinancované z EU a poskytované formou dotací ve výši téměř **17 mld. Kč** (KA č. **13/19**). MZe chybnou rozpočtovou položkou zatřídilo výdaje na pořízení služeb vztahujících se k informačním systémům ve výši přesahující **61 mil. Kč** (KA č. **13/38**) nebo MD chybnou rozpočtovou položkou zatřídilo výdaje na zajištění dopravní obslužnosti ve výši **3,9 mld. Kč** (KA č. **13/39**).

NKÚ v rámci kontrol účetnictví zjistil i další skutečnosti a upozornil na nestandardní postupy, které u MMR a MZe vedly k porušení rozpočtové kázně nebo které významně ovlivnily nejen ekonomické údaje MD, ale i celkové údaje o hospodaření státního rozpočtu:

ZÁVĚREČNÝ ÚČET MMR ZA ROK 2012

- V případě MMR a MZe hodnotil NKÚ některé zjištěné nedostatky jako porušení rozpočtové kázně. Například MMR pod tzv. záštitou ministra poskytlo peněžní prostředky ve výši **3,2 mil. Kč** způsobem, který zákony ČR organizačním složkám státu neumožňují (KA č. **13/19**).

ZÁVĚREČNÝ ÚČET MD ZA ROK 2013

- NKÚ dále upozornil na nestandardní účel a termín poskytnutí dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury od MD. K jejímu poskytnutí došlo na žádost MF a měla sloužit k „*optimalizaci finančních operací státního rozpočtu a řízení likvidity státu*“. SFDI dotaci ve výši **5 mld. Kč**, kterou obdržel 31. 12. 2012, nemohl v roce 2012 využít, a proto ji v rámci finančního vypořádání v roce 2013 vrátil MD. Operace provedené v souvislosti s touto tranší a její vratkou ovlivnily ekonomické údaje MD i celkové údaje o hospodaření státního rozpočtu (KA č. **13/39**).

Možnost NKÚ vyjádřit se ke spolehlivosti údajů účetních závěrek prověřovaných v roce 2014 byla, stejně jako v letech předchozích, limitována stavem právních předpisů pro účetnictví.

V souvislosti se spolehlivostí zveřejňovaných údajů NKÚ upozorňuje na rozdíly mezi údaji účetních závěrek a údaji, které jsou prezentovány Ministerstvem financí v informačním portálu MONITOR³⁷. Účetní jednotky v souladu s obecně závaznými právními předpisy zasílají účetní záznamy do CSÚIS³⁸, které jsou z něj k určitému datu převzaty ke zveřejnění na informačním portálu MONITOR. NKÚ upozorňuje na riziko, že v tomto informačním portálu nemusejí být za organizační složky státu prezentovány k 31. 12. 2013 údaje shodné s údaji v jejich sestavených účetních závěrkách. V případě MD se údaje o podmíněných závazcích prezentované ve výkazu příloha k 31. 12. 2013 v systému MONITOR lišily od údajů ze sestavené ÚZ MD o více než 470 mil. Kč. Dále bylo zjištěno, že údaje MZe, které toto ministerstvo následně opravilo a znovu předalo do CSÚIS, již nebyly převzaty do informačního portálu MONITOR. MF na webových stránkách systému MONITOR uvádí, že tento informační portál zajišťuje zveřejňování účetních závěrek OSS, čímž vyvolává dojem, že prezentované údaje jsou údaji ze sestavených ÚZ OSS.

V roce 2014 byla také ukončena jedna kontrolní akce zaměřená na kontrolu údajů v oblasti výběru pojistného na důchodové pojištění, výplaty dávek důchodového pojištění a prověření správy prostředků soustředěných na zvláštním účtu rezervy pro důchodovou reformu. Jednalo se o KA č. 14/08 – *Prostředky státu v oblasti důchodového pojištění*. Kontrola byla provedena u MPSV (České správy sociálního zabezpečení /ČSSZ/), MF (GŘC), MV a MO za období let 2009 až 2013 (komplexní ověřování systému výběru pojistného na důchodové pojištění a vzniku nároku na důchod a jeho výpočet u MPSV, resp. ČSSZ, bylo provedeno v předchozích kontrolních akcích NKÚ³⁹).

³⁷ MONITOR – specializovaný informační portál Ministerstva financí, který umožňuje veřejnosti volný přístup k rozpočtovým a účetním informacím ze všech úrovní státní správy a samosprávy. Prezentované informace pocházejí ze systému státní pokladny (IISSP – *Integrovaný informační systém Státní pokladny*) a jsou pravidelně aktualizovány. Aktualizace dat probíhá jednou za čtvrtletí z *Centrálního systému účetních informací státu* a jednou za měsíc z *Rozpočtového informačního systému*. MONITOR dále zajišťuje zveřejňování účetních závěrek organizačních složek státu podle § 21a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

³⁸ *Centrální systém účetních informací státu*.

³⁹ KA č. 09/30 – *Výdaje vyplacené Českou správou sociálního zabezpečení v kapitole státního rozpočtu Ministerstvo práce a sociálních věcí na dávky důchodového pojištění za rok 2009*, KZ byl zveřejněn v částce 2/2010 *Věstníku NKÚ*; KA č. 10/19 – *Roční účetní a finanční výkazy České správy sociálního zabezpečení za rok 2010*, KZ byl zveřejněn v částce 3/2011 *Věstníku NKÚ*; KA č. 11/26 – *Účetní závěrka a finanční výkazy České správy sociálního zabezpečení za rok 2011*, KZ byl zveřejněn v částce 3/2012 *Věstníku NKÚ*.

PROSTŘEDKY DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ

- V rámci KA č. **14/08** NKÚ ověřil správnost příjmů z pojistného na důchodové pojištění u výše uvedených subjektů a neshledal nesrovnalosti s významnějším dopadem na prověřovanou oblast. Na vzorku dále ověřil u MO a MV, že příjemcům dávek důchodového pojištění byla předepsána správná výše důchodů.

V roce 1995 byl zřízen ve státních finančních aktivech zvláštní účet, nyní tzv. *Zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu /ZÚRDR/*, pro soustředování přebytků systému důchodového pojištění státu. Přebytku (tj. kladného rozdílu mezi příjmy a výdaji v oblasti důchodového pojištění) bylo naposledy dosaženo v roce 2008. Tyto prostředky byly na dávky důchodového pojištění použity pouze dvakrát, a to v roce 2001 a 2006. MF s prostředky soustředěnými na ZÚRDR nakládalo v kontrolovaném období v souladu s právními předpisy. Stav peněžních prostředků ZÚRDR k 31. 12. 2013 činil téměř **23 mld. Kč**. V kontrolovaném období také došlo k vysokému nárůstu výdajů na dávky důchodového pojištění oproti příjmům z pojistného, v roce 2013 činil schodek přes **50 mld. Kč**.

Ve prospěch ZÚRDR byla mimo jiné převáděna část dividend z majetkových účastí státu v regionálních elektroenergetických distribučních společnostech ve správě MPSV a MPO. NKÚ spatřuje nedostatky v právní úpravě majetkových účastí, která neuvádí, jak účtovat o výnosech z dividend v případě, kdy držitel akcií a příjemce dividend nejsou tatáž OSS.

2.6.1 Podpora dobré účetní praxe

Účetnictví a výkaznictví veřejného sektoru prochází v posledních letech reformou, která začala 1. ledna 2010. Po celé toto období dochází v této oblasti k dalším změnám, zpřesněním a doplněním právních i jiných předpisů. Opakují se situace, kdy jsou novelizovaná znění předpisů vydávána v krátkém časovém předstihu před počátkem své účinnosti, což způsobuje vybraným účetním jednotkám problémy s jejich správnou a včasnou aplikací. I přes neustálé změny zůstávají dosud některé oblasti účetnictví organizačních složek státu při aplikaci účetní regulace zatíženy nejasnostmi. Jedná se zejména o případy týkající se:

- peněžních prostředků státního rozpočtu určených na předfinancování výdajů, které mají být následně kryty prostředky z rozpočtu EU (KA č. **13/19, 13/38, 13/39**);
- oceňování a vykazování majetkových účastí státu v obchodních společnostech (KA č. **13/38**);
- naplňování některých částí přehledu o změnách vlastního kapitálu (KA č. **13/19, 13/38, 13/39**).

V praxi pak dochází k situacím, kdy jsou účetní jednotky nuceny přistoupit k účetním postupům na základě svých vlastních výkladů a aplikací regulatorních předpisů. NKÚ proto doporučuje, aby pro standardní a typické účetní případy byly stanoveny postupy účtování a způsoby jejich vykazování. Pro ostatní případy by měl být vodítkem v českém účetnictví zatím neexistující koncepční rámec, který by formuloval východiska pro konstrukci účetního výkaznictví, vymezil klíčové pojmy, jejich definice a další skutečnosti. Tento koncepční rámec by značně přispěl k zajištění správného vedení účetnictví a tím i k spolehlivosti a srovnatelnosti vykazovaných údajů.

V současné době lze koncepční rámec odvozovat pouze nepřímou, a to z řady ustanovení různých účetních předpisů. Přitom koncepční rámec by měl kromě definic a klíčových pojmů deklarovat, jaký je účel a cíl účetního výkaznictví, jak tohoto cíle dosáhnout a kdo jsou uživatelé účetní závěrky. Vzhledem k absenci koncepčního rámce je proto žádoucí, aby právní a jiné předpisy týkající se oblasti účetnictví a výkaznictví obsahovaly poměrně detailní postupy, které by stanovovaly, jak zachycovat a vykazovat jednotlivé účetní případy.

NKÚ rovněž upozorňuje na vykazování skutečností, o nichž je účtováno na podrozvahových účtech, na kterých jsou od roku 2010 vykazovány zejména skutečnosti tzv. podmíněného charakteru (KA č. 13/39). Zjištěné problémy obecně signalizují riziko nekonzistence údajů v rámci účetních jednotek postupujících podle vyhlášky č. 410/2009 Sb.⁴⁰, z čehož vyplývá zejména riziko nesrovnatelnosti a obtížné použitelnosti údajů vykázaných na podrozvahových účtech. Čím vyšší bude externí potřeba používat údaje vykázané na podrozvahových účtech, tím více bude nutné tuto oblast upravovat a řídit tak, aby údaje byly srozumitelné a srovnatelné.

2.7 Stanoviska k návrhu státního závěrečného účtu a ke zprávě o průběžném plnění státního rozpočtu

NKÚ v roce 2014 předložil Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR *Stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2013 a Stanovisko ke Zprávě o plnění státního rozpočtu ČR za 1. pololetí 2014*⁴¹. NKÚ při formulování těchto stanovisek vycházel mj. z kontrolních závěrů a dalších poznatků ze své kontrolní a analytické činnosti.

NKÚ ve *Stanovisku k návrhu státního závěrečného účtu ČR za rok 2013* upozornil na chybějící metodiku pro vyhodnocování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti výdajů SR a na skutečnost, že vyhodnocování prováděné v závěrečných účtech kapitol SR nelze použít k porovnání úrovně hospodaření organizačních složek státu ani pro řízení veřejných výdajů. V souvislosti s oblastí daňových příjmů NKÚ uvedl, že řada přijatých opatření k předcházení daňovým únikům a k zefektivnění vymáhání se ve snížení stavu daňových nedoplatků ani ve zvýšení procenta vymožených nedoplatků dosud neprojevala.

Také správa odvodů za porušení rozpočtové kázně je poznamenána vysokou administrativní náročností, jež zatěžuje nejen státní správu, ale i samotné příjemce dotací. Tuto správu tedy nelze hodnotit jako hospodárnou a efektivní. Negativní hodnocení se týkalo nízkého plnění rozpočtu výdajů v rámci programového financování, což souvisí se závažnými problémy v této oblasti (prodlužování lhůt výstavby, růst nákladů staveb, chybějící kvalitní posouzení investičních záměrů i propočet ekonomické efektivnosti). NKÚ upozornil, že k poklesu čerpání kapitálových výdajů v absolutní výši i jako podílu na celkových výdajích státního rozpočtu dochází od roku 2010. S tím souvisí i neustále rostoucí stav nároků z nespotřebovaných výdajů minulých let, což představuje riziko pro plnění státního rozpočtu v dalších letech.

Dalším významným rizikem je možnost automatického zániku části závazku spolufinancování z rozpočtu EU a následné zvýšení nároků na dofinancování projektů s možným výrazným dopadem na SR i v následujících letech. V souvislosti s konstatováním v návrhu státního závěrečného účtu, že ke zvolnění růstových tendencí dluhu by mohlo přispět pouze další zmírnění růstu deficitů veřejných rozpočtů, NKÚ uvedl, že pro trvale udržitelný fiskální vývoj bude rozhodující, jaká úsporná a prorůstová opatření budou v této oblasti přijata. Kritice podrobil NKÚ také skutečnost, že se opakovaně vyskytují nedostatky v podkladech sloužících k sestavení závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu, a to jak v oblasti účetnictví, tak v oblasti finančního výkaznictví.

Ve *Stanovisku ke Zprávě o plnění státního rozpočtu ČR za 1. pololetí 2014* NKÚ opět upozornil na narůstající výši nároků z nespotřebovaných výdajů (mezi počátkem roku 2010 a roku 2014 se nároky zvýšily o 56,8 mld. Kč). NKÚ v této souvislosti uvedl, že pokud by při zapojení nároků do výdajů běžného roku současně nedošlo k úspoře výdajů rozpočtovaných na běžný rok v podobné výši nebo k navýšení příjmů státního rozpočtu, bylo by ohroženo plnění státního rozpočtu jako celku, a tedy i dodržení stanoveného podílu schodku na hrubém domácím produktu.

Za problematické označil NKÚ také rozpočtování příjmů z privatizačního účtu ke kompenzaci deficitu důchodového systému, a to vzhledem k omezené výši privatizačních zdrojů a vysokým

⁴⁰ Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky.

⁴¹ Tato stanoviska předkládá NKÚ v souladu s ustanovením § 5 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu.

potřebám budoucích úhrad z těchto zdrojů. NKÚ upozornil na nízkou efektivitu systému výběru daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, na další růst nedoplatků na DPH a na nedostatečné podmínky pro efektivní a účelný výkon správy odvodů z loterií a jiných podobných her i pro výkon státního dozoru v této oblasti.

2.8 Projednávání kontrolních závěrů v Parlamentu ČR a vládě ČR a dopady kontrolní činnosti NKÚ

2.8.1 Projednávání kontrolních závěrů v Parlamentu ČR a vládě ČR

V procesu prosazování výsledků kontrolní činnosti má nezastupitelnou roli projednávání výstupů NKÚ v Parlamentu ČR a vládě ČR. NKÚ těmto orgánům poskytuje pro výkon jejich zákonodárné a výkonné moci objektivní a nezávislé informace o hospodaření státu. Spolupráci s těmito orgány NKÚ proto považuje za klíčovou i z hlediska zlepšení stavu hospodaření státu a současně i z hlediska dopadů práce NKÚ.

Každý kontrolní závěr je vždy po svém schválení zasílán předsedům obou komor parlamentu a předsedovi vlády. NKÚ těmto institucím zasílá rovněž svou výroční zprávu, stanovisko ke státnímu závěrečnému účtu a stanovisko k plnění státního rozpočtu.

Hlavním partnerem NKÚ v parlamentu je kontrolní výbor PS PČR. Tento výbor projednává kontrolní závěry NKÚ, jeho výroční zprávu, návrh rozpočtu kapitoly NKÚ, jeho závěrečný účet, stanovisko NKÚ k návrhu státního závěrečného účtu a další materiály. Kontrolní výbor v roce 2014 projednal 13 kontrolních závěrů NKÚ. Přehled kontrolních závěrů projednaných v roce 2014 kontrolním výborem a shrnutí přijatých usnesení jsou uvedeny v příloze č. 3 této výroční zprávy.

V uplynulém roce byly dva kontrolní závěry projednány také výborem pro obranu PS PČR⁴².

Vláda projednává všechny kontrolní závěry, a to za přítomnosti prezidenta NKÚ. Ke každému z nich přijímá usnesení. Ve více než osmdesáti procentech měla tato usnesení ukládací část, kdy vláda uložila příslušnému ministrovi přijmout a realizovat konkrétní opatření k nápravě. V roce 2014 vláda projednala 42 kontrolních závěrů. Přehled kontrolních závěrů projednaných vládou v roce 2014 a shrnutí uložených opatření jsou uvedeny v příloze č. 4 této výroční zprávy.

2.8.2 Dopady kontrolní činnosti NKÚ

Posláním NKÚ je poskytovat parlamentu, vládě a veřejnosti spolehlivé a objektivní informace o hospodaření s veřejnými prostředky a majetkem státu a přispívat ke správnému hospodaření s nimi. Práce NKÚ proto nemůže končit výsledky v podobě zjištěných nedostatků uvedených v kontrolních protokolech nebo vyhodnocených a zveřejněných v kontrolních závěrech. NKÚ svůj zájem zaměřuje i na to, zda jsou jeho nálezy dále adekvátně využity a jaké jsou jejich dopady na zlepšení hospodaření státu. V tomto směru aktivně podporuje prosazování dobré praxe.

⁴² Jednalo se o kontrolní závěr z KA č. 12/26 – *Majetek státu a peněžní prostředky poskytnuté státnímu podniku VOP CZ, s. p., dříve VOP-026 Šternberk, s. p.* (KZ byl zveřejněn v částce 3/2013 *Věstníku NKÚ*) a kontrolní závěr z KA č. 12/33 – *Peněžní prostředky určené na pořízení vybrané výzbroje a techniky pro pozemní a specializované síly Armády České republiky* (KZ byl zveřejněn v částce 4/2013 *Věstníku NKÚ*).

K přímým účinkům kontrol lze obecně přičítat jejich vliv na odstraňování zjištěných nedostatků a na zlepšování fungování vnitřních řídicích a kontrolních systémů konkrétních kontrolovaných osob. To lze doložit četnými opatřeními, která jsou přijímána na základě zjištěných nedostatků souvisejících např. s nedodržováním právních předpisů a pravidel nebo s nedodržováním zásad účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti. Účinky výsledků kontrol jsou také nepřímé. K nim lze zcela jistě řadit vliv na posilování odpovědnosti kontrolovaných osob a vymahatelnosti práva a tlak na ekonomické chování při hospodaření s veřejnými prostředky.

Nepochybným přínosem je proto i preventivní působení kontroly v okruhu potenciálních kontrolovaných osob v rámci působnosti NKÚ. Je také zřejmé, že dosah kontroly a její působení jsou jedněmi z příčin, proč stát jako vlastník a hospodář je z dlouhodobého hlediska efektivnější a transparentnější tam, kde je pod veřejnou kontrolou, než v oblastech, kde tomu tak není. Jak např. uvádí Bezpečnostní informační služba ve své výroční zprávě za rok 2013, stát dokáže u státních podniků prosazovat své zájmy efektivněji než v akciových společnostech, kde jsou možnosti kontroly ze strany NKÚ a veřejnosprávní kontroly limitované. Strategickým cílem NKÚ přitom stále zůstává rozšíření kontrolní působnosti NKÚ na kontrolu veškerých veřejných prostředků tak, aby v tomto směru Česká republika rozšířila řady vyspělých demokracií, které svěřují výkon nezávislé kontroly právě institucím zastávajícím pozici nezávislého externího auditora.

K zajištění co nejvyšší efektivnosti kontrolní činnosti volí NKÚ v jejím zaměření především systémový a rizikově orientovaný přístup. K přínosům kontrol lze proto zařadit četná systémová zjištění i doporučení, která NKÚ formuluje s cílem napomoci řešení největších problémů a zavádění dobré praxe v hospodaření státu. V uplynulém roce NKÚ v rámci 40 kontrolních akcí formuloval i 43 doporučení systémového charakteru, a to např. v oblasti nastavení řídicích a kontrolních systémů, koncepcí, pravidel, vyhodnocování cílů intervencí atp.

Zvláště úspěšná byla v roce 2014 spolupráce s vládou ČR. Novela jednacího řádu vlády umožnila NKÚ aktivnější zapojení do procesu projednávání stanovisek ústředních orgánů státní správy ke kontrolním závěrům a přijímání opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Prezidentovi NKÚ zároveň zaručila možnost účastnit se jednání vlády při projednávání kontrolních závěrů a vyjádřit své stanovisko k navrhovaným opatřením k nápravě. Tyto změny posílily vymahatelnost opatření vyplývajících z výsledků kontrolní činnosti NKÚ. Stačí zde uvést jen jeden údaj – k 86 % kontrolních závěrů, které byly v roce 2014 projednány, uložila vláda příslušným ministrům realizovat opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Velmi důležitá byla také spolupráce s kontrolním výborem PS PČR, který v řadě případů žádal příslušné orgány o nápravu, případně o předložení dalších informací k přijatým opatřením. NKÚ považuje skutečnost, že výsledkům jeho práce je přikládána rostoucí pozornost, za pozitivní příslib i do budoucna.

NKÚ oceňuje, že vláda a kontrolované osoby přijímají opatření v tak velké míře. Je to první a nutná podmínka pro odstranění nevyhovujícího stavu. Mnohem důležitější je však období, které nastane po ukončení kontrolní akce a po přijetí příslušných opatření. NKÚ na základě své kontrolní a monitorovací činnosti dále sleduje a vyhodnocuje, zda realizovaná opatření opravdu vedou k nápravě stavu věcí. Mnohdy se jedná o systémová řešení, a proto je jejich skutečná účinnost zřejmá až v delším časovém období, v některých případech až po provedení následné kontroly. NKÚ zvláště kladně hodnotí řadu pozitivních změn i záměry, které na výsledky jeho práce navázaly. Je to důležitý signál, že NKÚ přispívá k nápravě negativních jevů v hospodaření státu. Rozsah výroční zprávy umožňuje uvedení jen některých příkladů (více k některým dalším příkladům také části 2.1 až 2.5):

- Významný dopad z dlouhodobějšího hlediska měla KA č. **12/04**⁴³, která odhalila porušování zákona o veřejných zakázkách při zadávání zakázek v oblasti ICT v resortu MZe. V souvislosti

⁴³ KA č. 12/04 – Hospodaření s majetkem a s peněžními prostředky státu při realizaci projektů v oblasti informačních a komunikačních technologií na Ministerstvu zemědělství, KZ byl zveřejněn v čísle 1/2013 Věstníku NKÚ.

s touto KA podal NKÚ oznámení o porušení rozpočtové kázně a správce daně následně vyměřil odvod přesahující půl miliardy korun. Ve vztahu k hospodárnosti MZe informovalo, že vypsáním nové zakázky na služby ICT v otevřené soutěži bylo dosaženo čtvrtinové ceny a předpokládané úspory nákladů ve výši **300 mil. Kč** ročně.

- Při KA č. **12/09**⁴⁴ NKÚ zkontroloval peněžní prostředky vynaložené v souvislosti s budováním informačního systému Státní pokladny a mj. konstatoval, že MF při uzavírání smluvních dodatků k provozu Státní pokladny porušilo zákon o veřejných zakázkách. V návaznosti na výsledky této KA podal NKÚ oznámení správci daně pro porušení rozpočtové kázně, přičemž resort na základě provedené daňové kontroly obdržel platební výměr za porušení rozpočtové kázně ve výši **227 mil. Kč**.
- Na základě kontrol hospodaření státních podniků NKÚ navrhl mj. úpravu pravidel hospodaření státních podniků, postupu při sloučení, splynutí či rozdělení státního podniku, zvyšování a snižování kmenového jmění a stanovení povinnosti vést v účetnictví odděleně určený majetek. V souvislosti s tím Legislativní rada vlády ČR v roce 2014 připravila novelu zákona o státním podniku.
- Nedostatky a doporučení NKÚ z KA č. **13/35** zohlednilo MF při zpracování návrhů nových zákonů upravujících problematiku provozování hazardních her a jejich zdanění v ČR. NKÚ rovněž zaznamenal, že MF připravuje technické řešení centrálního monitorovacího systému, který bude využíván pro dálkový, nepřetržitý a zabezpečený výkon státního dozoru a pro správu odvodů.

Ne vždy však může NKÚ konstatovat, že výsledky kontrolní činnosti měly pozitivní dopad. Výsledky kontrolních akcí nasvědčují, že mnoho nedostatků se dlouhodobě opakuje nebo se dokonce v některých případech problémy prohlubují v důsledku nesprávné činnosti odpovědných osob. Ukazuje se, že největším problémem nejsou stávající pravidla, ale benevolentní přístup k jejich porušování. Absenci funkčních kontrolních a řídicích systémů i nevyvozování odpovědnosti konkrétních osob dokládají mnohé příklady uvedené v předchozích částech této výroční zprávy. Opakující se nedostatky lze doložit těmito příklady:

- V KA č. **09/12**⁴⁵ zaměřené na podporu českého rybářství spolufinancovanou z prostředků EU prostřednictvím operačních programů zjistil NKÚ závažné chyby v systému poskytování dotací z OP *Rybářství 2007–2013*. MZe nezajistilo systém výběru projektů v souladu se zásadami řádného finančního řízení. Ministerstvo však nepřijalo odpovídající nápravná opatření, což NKÚ konstatoval i v rámci KA č. **13/28**. K realizaci nebyly vybírány projekty, které by maximálně přispěly k naplnění stanovených cílů při minimálním vynaložení finančních prostředků.
- Rovněž v KA č. **13/27**, která se zabývala problematikou oprav a údržby pozemních komunikací, musel NKÚ konstatovat, že oproti předchozí kontrolní akci č. **08/27**⁴⁶ nedošlo k významné změně v oblasti včasného odstraňování zjištěných závad na silnicích I. třídy a dálnicích. Z pohledu hospodárnosti nedošlo k uspokojivému posunu v zajišťování zimní a letní údržby na silnicích I. třídy. Dokonce došlo ke zhoršení v oblasti zadávání veřejných zakázek souvisejících s opravami a údržbou silnic I. třídy a dálnic.

NKÚ by nebyl moderním, efektivním a výkonným úřadem, kdyby trvale neusiloval o zlepšování svého fungování na poli prosazování výsledků své práce a způsobů, jak lépe naplňovat své poslání. Výsledky kontrolní činnosti proto nekončí jen jejich zveřejněním na webu nebo zasláním vládě a parlamentu. NKÚ se snaží dobrou praxi dále aktivně prosazovat v rámci svých dalších činností. Patří sem např. prezentace výsledků a doporučení z kontrol odborné i široké veřejnosti

44 KA č. 12/09 – Peněžní prostředky vynaložené v souvislosti s budováním informačního systému Státní pokladny, KZ byl zveřejněn v částce 1/2013 Věstníku NKÚ.

45 KA č. 09/12 – Podpora rybářství v České republice podle operačních programů v letech 2004–2008, KZ byl zveřejněn v částce 1/2010 Věstníku NKÚ.

46 KA č. 08/27 – Finanční prostředky určené na akce oprav a údržby pozemních komunikací, KZ byl zveřejněn v částce 2/2009 Věstníku NKÚ.

na různých konferencích a seminářích, z nichž některé také organizuje, legislativní doporučení uplatňovaná v rámci připomínkových řízení k návrhům právních předpisů i další aktivity v oblasti publicity výsledků kontroly.

- V roce 2014 NKÚ uspořádal již druhý ročník konference *Veřejné zakázky – hodnota za peníze*. Hlavní pozornost soustředil na efektivitu veřejného zadávání a s tím spojené aspekty elektronizace či centralizace postupů zadavatelů veřejných zakázek, identifikaci slabých míst v systému veřejných nákupů a sdílení dobré praxe. NKÚ prezentoval své poznatky z KA č. **12/29**⁴⁷ a **13/24**, které potvrdily, že prosazování systémů centralizovaného a elektronického zadávání je krok správným směrem. NKÚ však také upozornil na celou řadu faktorů, které negativně ovlivňují snahu o zefektivnění veřejných nákupů, a tedy i využití potenciálu těchto projektů.
- Další akcí bylo uspořádání mezinárodního semináře *Kontrola příjmů státního rozpočtu*. Na programu byl mimo jiné i boj proti daňovým únikům a podvodům. Poznatky NKÚ byly prezentovány např. z oblasti efektivní správy a výběru daňových příjmů a vymáhání pohledávek. Mezinárodní charakter daňových příjmů i rostoucí objem intrakomunitárních transakcí v zemích EU poskytly vhodnou příležitost pro výměnu informací, dobré praxe i pro identifikaci možností provádění paralelních kontrol mezi nejvyššími kontrolními institucemi.

K nezpochybnitelným přínosům práce NKÚ přispívají i další faktory. Patří sem plnění oznamovací povinnosti NKÚ vůči finančním orgánům v případech, kdy kontrolní zjištění mají vztah k daňovým povinnostem kontrolovaných osob. NKÚ v neposlední řadě plnil také oznamovací povinnost vůči orgánům činným v trestním řízení v případech, kdy byly zjištěny skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. O tom viz následující části výroční zprávy.

2.9 Součinnost s orgány činnými v trestním řízení

V roce 2014 podal NKÚ podle ustanovení § 8 odst. 1 trestního řádu na základě zjištění z kontrolních akcí devět oznámení nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin.

Na základě nedostatků zjištěných kontrolní akcí č. **13/10** bylo podáno oznámení, jehož předmětem byl vznik škody na majetku státu v důsledku promlčení pohledávky, která nebyla včas uplatněna a vymáhána u soudu.

OP PODNIKÁNÍ A INOVACE

Další oznamované skutečnosti byly zjištěny kontrolní akcí č. **13/17** a týkaly se čtyř kontrolovaných osob. Jednalo se o případy výběru dodavatele diskriminačním a netransparentním způsobem, kdy došlo ke zvýhodnění uchazeče oproti jiným uchazečům. Kontrolou byly rovněž zjištěny případy vyhotovení a předložení nepravdivých dokladů za účelem získání finančních prostředků z rozpočtu Evropské unie a ze státního rozpočtu.

PŘÍJMY Z LOTERIÍ

Dále byly oznámeny skutečnosti zjištěné kontrolní akcí č. **13/35**, které souvisely s uzavřením nevýhodných smluv o poskytování poradenských a konzultačních služeb s externími subjekty namísto využití činnosti zaměstnanců vlastních odborných organizačních útvarů. V dalších zjištěných případech byly výstupem činnosti externích subjektů obecně známé informace získané z veřejně dostupných zdrojů nebo přímo od objednatele, popřípadě nebylo možné z předložených dokumentů ověřit rozsah ani kvalitu plnění poskytnutých služeb.

⁴⁷ KA č. 12/29 – Peněžní prostředky vynakládané na nákup vybraných komodit v resortu Ministerstva vnitra v návaznosti na projekt centrálního nákupu, KZ byl zveřejněn v částce 4/2013 Věstníku NKÚ.

HOSPODAŘENÍ V RESORTU MD

Kontrolní akci č. **13/33** bylo zjištěno, že znalec při zpracování znaleckých posudků stavu motorových vozidel vycházel z nesprávného stavu věci a zamlčel podstatné okolnosti mající vliv na další nakládání s vozidly.

MODERNIZACE VODNÍCH CEST A PŘÍSTAVŮ

Případy, kdy došlo k nehospodárným výdajům veřejných prostředků v důsledku zhodnocení majetku třetích osob v rámci tzv. vyvolaných investic, byly zjištěny kontrolní akci č. **14/03**.

HOSPODAŘENÍ MK

Další oznámení bylo podáno na základě skutečností zjištěných kontrolní akci č. **14/01**, kdy bylo odhaleno nedůsledné využívání právních prostředků při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka, neuplatnění práva na náhradu škody, snižování výnosů z pronájmu majetku státu, nehospodárné vynaložení finančních prostředků a nechránění majetku před neoprávněnými zásahy.

NKÚ ve svých podáních konstatoval, že shora uvedeným jednáním mohlo dojít k naplnění skutkové podstaty trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku, porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti, pletich při veřejné soutěži a veřejné dražbě, poškození finančních zájmů Evropské unie, dotačního podvodu, úvěrového podvodu, křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku.

Orgány činné v trestním řízení si v roce 2014 vyžádaly součinnost NKÚ celkem v 16 případech. Na základě těchto žádostí poskytl NKÚ kontrolní materiály z 23 kontrolních akcí a prezident NKÚ zbavil podle § 23 zákona o NKÚ z důvodu důležitého státního zájmu 19 zaměstnanců povinnosti mlčenlivosti.

III. Finanční zhodnocení kontrolní činnosti

1. Souhrnné finanční zhodnocení kontrolních akcí

Souhrnné finanční zhodnocení kontrolní činnosti je každoročně sledováno zejména prostřednictvím ukazatele celkového objemu zkontrolovaných finančních prostředků, majetku a závazků. Tento ukazatel je především informativní údaj, který vypovídá o celkovém rozsahu zkontrolovaných položek příjmů a výdajů státního rozpočtu, majetku státu a závazků, finančních prostředků poskytnutých ČR ze zahraničí a ostatních finančních prostředků (např. prostředků vybíraných na základě zákona ve prospěch právnických osob). Je významně ovlivňován zejména počtem kontrolních akcí, jejich předmětem a cíli, ale také délkou kontrolovaného období.

V kontrolních akcích, jejichž kontrolní závěry byly schváleny v roce 2014, byly zkontrolovány finanční prostředky a majetek v celkovém objemu 156 mld. Kč.

Do celkového objemu nejsou zahrnuty údaje z kontrolních akcí, které byly zaměřeny na kontroly závěrečných účtů kapitol státního rozpočtu (viz část 2.6 této výroční zprávy). Dále nejsou započítány finanční prostředky posuzované pouze na úrovni systému např. při kontrole strategických a jejich správců nebo zprostředkujících subjektů. V kontrolách ukončených v roce 2014 činila hodnota prostředků posuzovaných na úrovni systému celkem **201 mld. Kč**.

Zkontrolovaný objem finančních prostředků, majetku a závazků byl významně ovlivněn především objemem finančních prostředků a majetku zkontrolovaných v rámci kontrol v oblasti důchodového pojištění, příjmů státního rozpočtu souvisejících s provozováním loterií a prostředků vybíraných na základě zákona ve prospěch České průmyslové zdravotní pojišťovny.

2. Plnění oznamovací povinnosti podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád

Na základě zjištěných skutečností oznamuje NKÚ příslušným správcům daně zjištěné nedostatky uvedené v kontrolních protokolech, které mají vztah k daňovým povinnostem kontrolovaných osob. Konkrétní kontrolní zjištění mohou být využita příslušnými správci daní k zahájení řízení, které může vést k rozhodnutí o nařízení odvodu za porušení rozpočtové kázně.

V roce 2014 bylo v rámci oznamovací povinnosti příslušným správcům daně odesláno celkem 58 oznámení, která souvisela s výdajovou stránkou státního či územních rozpočtů, a celková částka finančních prostředků v těchto oznámeních činila 1 129 mil. Kč. Nejvyšší souhrnná částka ve výši 565 mil. Kč byla oznámena na základě výsledků kontrolní akce týkající se komunikačních kampaní na podporu zemědělských produktů a potravin na tuzemském trhu (KA č. 13/36).

IV. Zhodnocení ostatní činnosti

1. Stanoviska k návrhům právních předpisů

V meziresortním připomínkovém řízení podle *Legislativních pravidel vlády* se NKÚ vyjadřoval k návrhům právních předpisů, které souvisely s jeho působností nebo se jej týkaly jako organizační složky státu. V roce 2014 obdržel NKÚ k posouzení celkem 179 návrhů legislativních změn. Konkrétní připomínky, vycházející především z poznatků z kontrolní činnosti, uplatnil NKÚ k 73 návrhům.

Návrhy některých právních předpisů rozeslaných v roce 2014 do vnějšího připomínkového řízení reagovaly na kontrolní zjištění NKÚ.

Ministerstvo financí předložilo v červenci 2014 návrh zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů. Důvodem předložení navržené legislativní změny byl úkol uložený usnesením vlády na základě kontrolního závěru Nejvyššího kontrolního úřadu z kontrolní akce č. 11/11 – *Peněžní prostředky poskytnuté České exportní bance, a.s., ze státního rozpočtu a hospodaření této společnosti s prostředky, za které ručí stát; výkon akcionářských práv státu v České exportní bance, a.s.* Úkol spočíval v povinnosti předložit návrh novely tohoto zákona tak, aby bylo zamezeno obcházení účelu zákona a aby jím bylo Ministerstvu financí umožněno provádět kontrolu úvěrů poskytovaných v rámci podpořeného financování vývozu.

Ve vztahu k závěrům kontrolní akce č. 13/18 – *Peněžní prostředky poskytnuté Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s., a České exportní bance, a.s., ze státního rozpočtu, záruky státu za závazky z pojištění vývozních úvěrových rizik a výkon akcionářských práv státu u Exportní garanční a pojišťovací společnosti, a.s.* byla Ministerstvem financí navržena úprava prováděcí vyhlášky č. 278/1998 Sb. k zákonu č. 58/1995 Sb. směřující ke konkretizaci povinných údajů předkládaných exportní pojišťovnou při požadavku na dotace ze státního rozpočtu a při uvolňování schválených dotací.

V říjnu 2014 rozeslalo Ministerstvo financí do připomínkového řízení návrh nového zákona o provozování hazardních her. Návrh reaguje mj. na zjištění NKÚ z kontrolní akce č. 13/35 – *Příjmy státního rozpočtu související s provozováním loterií a jiných podobných her*, kde NKÚ konstatuje, že nevyhovující právní úprava a technické standardy Ministerstva financí pro provozování loterií na internetu jsou jednou z příčin výpadků příjmů veřejných rozpočtů; nedostatky byly zjištěny i v oblasti státního dozoru nad loteriemi, který je neúčinný a neefektivní.

Ministerstvo dopravy předložilo v srpnu 2014 návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 484/2006 Sb., o výši časových poplatků, sazeb mýtného, slevy na mýtném a o postupu při uplatnění slevy na mýtném, ve znění pozdějších předpisů, v němž reaguje mj. na kritiku NKÚ v kontrolním závěru z kontrolní akce č. 12/12 – *Příjmy z výkonových poplatků (mýtného) a příjmy z časového zpoplatnění pozemních komunikací (časových kuponů), včetně souvisejících výdajů.*

Na nedostatky v koncepční oblasti, které byly zjištěny kontrolami NKÚ a které způsobují např. nestabilitu v oblasti plánování a určování preferenčních dopravních projektů, reaguje věcný záměr zákona o liniových dopravních stavbách předložený Ministerstvem dopravy.

Pozornost NKÚ v rámci meziresortního připomínkového řízení k návrhům právních předpisů byla v roce 2014 dále věnována zejména návrhu tzv. technické novely zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu a legislativním návrhům v gesci Ministerstva financí, dále návrhu ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti a zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, návrhu zákona o vnitřním řízení a kontrole ve veřejné správě, jakož i návrhům novel zákonů o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a návrhu novely zákona o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích.

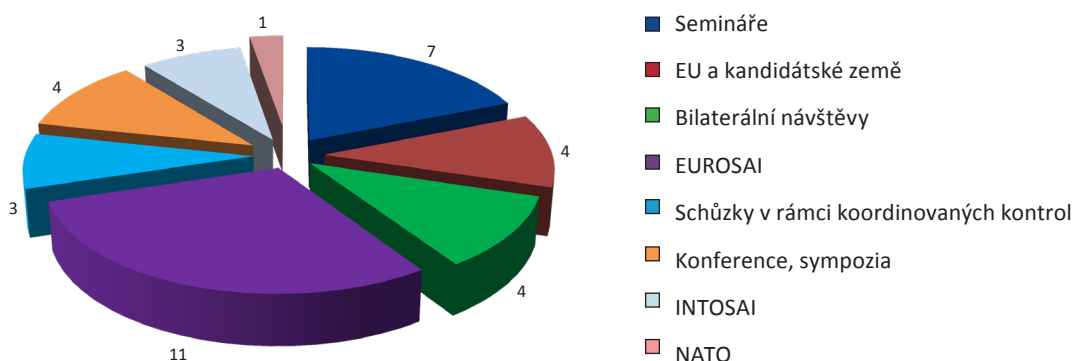
2. Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce NKÚ byla v roce 2014 věnována zejména aktivitám v rámci Evropské organizace nejvyšších kontrolních institucí (EUROSAI) a činnostem SAI států Evropské unie. Na bilaterální úrovni NKÚ spolupracoval především s nejvyššími kontrolními institucemi Slovenska a Německa. Koordinované kontroly probíhaly v součinnosti se SAI Polska a Švýcarska.

Valné shromáždění OSN schválilo na svém 69. zasedání významný dokument z hlediska mezinárodní i domácí spolupráce NKÚ. Jedná se o rezoluci OSN s názvem *Propagace a podpora efektivnosti, zodpovědnosti, účelnosti a transparentnosti veřejné správy posilováním nejvyšších kontrolních institucí (A/C.2/69/L.25/Rev.1)*. NKÚ o přijetí uvedené rezoluce informoval hlavní představitele země v čele s prezidentem republiky a požádal je o podporu nezbytnou k implementaci jejích zásad na národní úrovni a rovněž o podporu v úsilí o zajištění organizační, funkční a finanční nezávislosti řádné externí kontroly ve veřejné správě.

Zástupci úřadu se účastnili celkem 37 akcí v zahraničí. Největší podíl tvořily aktivity EUROSAI a účast na odborných seminářích, což koresponduje se skutečností, že NKÚ vede pracovní skupinu EUROSAI pro sdílení zkušeností. Mezi nejčastější témata jednání a seminářů patřily účetní standardy, boj proti korupci a podvodům, daňová problematika a kontrola prostředků Evropské unie. Strukturu zahraničních cest zástupců NKÚ znázorňuje graf č. 2.

Graf č. 2: Počet a zaměření zahraničních cest zástupců NKÚ za rok 2014

Velmi důležitou akcí roku 2014 byl IX. kongres EUROSAI, který se v červnu konal v nizozemském Haagu. Hlavním tématem kongresu byly inovace a motto znělo: „Kdy jste naposledy udělali něco poprvé?“ Organizátoři vsadili na velké množství interaktivních setkání a workshopů s tématy jako jsou etika, otevřená data, nová média, integrita, nové auditní postupy a inovativní přístupy pro budování kapacit, inovace v externí i interní komunikaci SAI, rizika korupce, měření výkonnosti SAI či příručky dobré praxe. NKÚ se rovněž podílel na vedení workshopu, jehož cílem bylo ukázat na příkladech z praxe jednotlivých SAI inovativní přístupy k externí komunikaci. Zástupci NKÚ zde prezentovali výsledky a výstupy semináře na téma komunikace, public relations a využití nových médií (SAIs Communication Challenges), který se konal na začátku června v Praze. NKÚ se aktivně účastnil též zasedání Řídící rady EUROSAI.

Fotografie z kongresu EUROSAI

Další významnou událostí bylo setkání představitelů nejvyšších kontrolních institucí zemí V4+2, které se uskutečnilo v září v Rakousku a mělo na programu projednání témat spojených se vzájemnou spoluprací zemí V4+2, s plánováním kontrolní činnosti a implementací mezinárodních účetních standardů pro veřejný sektor jako prostředku k zajištění transparentnosti a srovnatelnosti výkonnosti jednotlivých národních ekonomik. Projednávaly se také možnosti spolupráce SAI a Evropského účetního dvora a v neposlední řadě proběhla diskuze o plánování kontrolní činnosti s ohledem na nároky kladené na výkon kontroly a o možnostech využití moderních technologií pro sběr a analýzu dat za účelem usnadnění přípravy kontrolních akcí.

Schůzka V4+2

V září se konal seminář pořádaný italskou SAI při příležitosti předsednictví Itálie v Radě EU zaměřený na prevenci a boj proti podvodům, korupci a nesrovnalostem v EU.

Pravidelné každoroční zasedání Kontaktního výboru vedoucích představitelů SAI Evropské unie a Evropského účetního dvora se konalo v Lucemburku v sídle Evropského účetního dvora. Hlavními tématy byla prezentace příkladů dobré praxe při kontrolách prostředků EU a sdílení zkušeností v této

oblasti. Jednou ze stálých priorit výboru je hledání efektivních způsobů pro předávání informací týkajících se postavení a působení SAI v EU. Letošní schůzka měla na programu zejména projednání možností a nových forem spolupráce mezi SAI a Evropským účetním dvorem. Zástupci výboru také zkoumali možnosti zlepšení kontrolní činnosti v oblastech, které mají přímou souvislost s opatřeními přijatými v důsledku zhoršené ekonomické situace v EU, jako například možnosti kontrolovat národní politiky ve vztahu ke strategii *Evropa 2020*, opatření přijatá s ohledem na jednotný bankovní dohled v EU a zavádění jednotných účetních standardů pro potřeby EU, tzv. EPSAS.

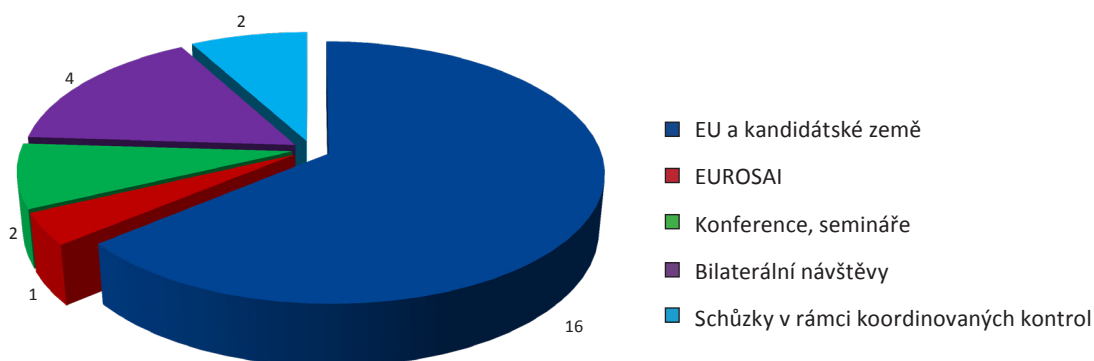

Zasedání Kontaktního výboru

V listopadu navštívili vedoucí představitelé NKÚ slovenskou nejvyšší kontrolní instituci, aby zde projednali možnosti vzájemné spolupráce a prodiskutovali např. nastavení priorit při plánování kontrolní činnosti, snižování administrativní náročnosti či možnosti zveřejňování kontrolních protokolů. Zároveň zde proběhlo jednání pracovní skupiny EUROSAI pro sdílení znalostí, které NKÚ předseda a jehož hostitelem byl NKÚ Slovenské republiky.

V roce 2014 pořádal NKÚ v České republice celkem 25 mezinárodních akcí. Strukturu mezinárodních akcí znázorňuje graf č. 3.

Graf č. 3: Počet a zaměření mezinárodních akcí pořádaných NKÚ v roce 2014

Významný počet představovaly akce v rámci zemí Evropské unie včetně auditních misí Evropského účetního dvora a dále bilaterální spolupráce.

V červnu pořádal NKÚ seminář zaměřený na komunikaci, public relations a využití nových médií. Akce se zúčastnili zástupci z deseti evropských nejvyšších kontrolních institucí včetně Evropského účetního dvora, kteří ve svých úřadech působí jako tiskoví mluvčí, vedou odbory komunikace či se podílejí na

tvorbě obsahu webových stránek svých úřadů. Účastníci tak měli jedinečnou možnost prodiskutovat např. zkušenosti spojené s tvorbou a zveřejňováním kontrolních závěrů, s externí i interní komunikací, s tvorbou tiskových zpráv, využitím sociálních sítí v komunikaci jednotlivých SAI atd.

Seminář na téma komunikace

V září proběhla na NKÚ konference *Veřejné zakázky – hodnota za peníze* zaměřená na elektronizaci veřejných zakázek, které se zúčastnili zástupci ústředních orgánů státní správy, státních podniků, akademické sféry a neziskového sektoru. Kromě domácích zástupců na konferenci vystoupili také představitelé NKÚ Slovenské republiky a norský zástupce agentury pro elektronizaci veřejné správy.

V říjnu zorganizoval NKÚ seminář EUROSAI nazvaný *Kontrola příjmů státního rozpočtu* se zaměřením na výměnu zkušeností, problémy a nejlepší praxi. Akce se zúčastnilo 66 účastníků z 22 zemí a Evropského účetního dvora. Odborný program byl zaměřen na kontrolu systému boje proti daňovým únikům a podvodům na daních, kontrolu státního závěrečného účtu, sdílení nejlepší kontrolní praxe a na nejproblematičtější oblasti, se kterými jsou nejvyšší kontrolní instituce při kontrole konfrontovány.

Seminář ke kontrole příjmů státního rozpočtu

V roce 2014 proběhlo již tradičně setkání s velvyslanci zemí EU v ČR, zástupcem Ministerstva zahraničních věcí a vedoucím Zastoupení Evropské komise v ČR.

V prosinci navštívil NKÚ člen Evropského účetního dvora za Českou republiku, který seznámil zástupce NKÚ s *Výroční zprávou EÚD o plnění rozpočtu EU za rok 2013* a dále zazněla prezentace věnovaná pochybením ve veřejných zakázkách včetně případových studií EÚD.

Mezi další uskutečněné akce patřilo 10 auditních misí Evropského účetního dvora, kterých se v úloze pozorovatele účastnil zástupce NKÚ. Kromě součinnosti při auditních misích NKÚ zprostředkoval či přímo poskytl Evropskému účetnímu dvoru informace na základě pěti dotazníkových žádostí.

Se SAI Polska byla v roce 2014 podpisem společné zprávy ukončena koordinovaná kontrola prostředků určených na financování projektů realizovaných v rámci *Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013*. Se SAI Švýcarska probíhala koordinovaná kontrola *Programu švýcarsko-české spolupráce*, zaměřeného na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie. S NKÚ Slovenské republiky připravujeme kontrolu daňové problematiky.

3. Činnosti NKÚ ve vztahu k veřejnosti

3.1 Publikační činnost

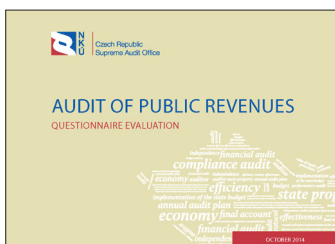
Věstník NKÚ (ročník XXII.) byl publikován ve čtyřech částkách, vždy na konci kalendářního čtvrtletí. V jednotlivých částkách byly zveřejňovány schválené kontrolní závěry, výroční zpráva za rok 2013, dodatky a změny plánu kontrolní činnosti a plán kontrolní činnosti na rok 2015. Výstupy z jednotlivých kontrolních akcí byly také pravidelně zveřejňovány na webových stránkách NKÚ.

Koncem června 2014 vydal NKÚ publikaci **EU report 2014 – Zpráva o finančním řízení prostředků Evropské unie v ČR**. Primárním záměrem periodicky vydávané zprávy (jednalo se již o sedmé vydání) je podat komplexní informace o kontrolních zjištěních NKÚ týkajících se příjmů a výdajů rozpočtu Evropské unie v ČR a zasadit je do širší problematiky finančních vztahů v rámci Evropské unie. Údaje a informace uvedené ve zprávě se týkají především kalendářního roku 2013, resp. roku 2012 v případech, kdy aktuálnější data nebyla ještě oficiálně dostupná. **EU report 2014** je založen především na zjištěních uvedených ve schválených kontrolních závěrech NKÚ publikovaných v roce 2013 v jednotlivých částkách *Věstníku NKÚ*. Zároveň pracuje i s číselnými údaji a komentáři získanými od příslušných útvarů Ministerstva financí a Ministerstva pro místní rozvoj či informacemi z výroční zprávy Evropského účetního dvora za rok

2012 nebo s údaji z finanční zprávy Evropské komise k rozpočtu EU za rok 2012. [EU report 2014](#) je určen nejen institucím odpovědným za finanční řízení prostředků rozpočtu Evropské unie, ale i dalším zájemcům z řad odborné veřejnosti v ČR i v zahraničí.

V březnu 2014 byla vydána společná zpráva o paralelní kontrole provedené českým Nejvyšším kontrolním úřadem a Nejvyšší kontrolní komorou Polska s názvem **Koordinovaná kontrola prostředků určených na financování projektů realizovaných v rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007–2013**.

V průběhu přípravy mezinárodního semináře na téma kontroly veřejných příjmů provedlo oddělení příjmů státního rozpočtu na toto téma dotazníkové šetření mezi členy EUROSAI. Šetření se zúčastnilo 20 zemí, jejichž odpovědi byly podkladem pro zpracování publikace obsahující vyhodnocení činnosti jednotlivých nejvyšších kontrolních institucí v oblasti kontroly veřejných příjmů. Publikace prezentovala cenné informace o nejlepší praxi v kontrole veřejných příjmů prováděné nejvyššími kontrolními institucemi jednotlivých zemí EU, jako například informace o organizačním zajištění kontroly veřejných příjmů, postupech a metodách v kontrolní činnosti a dále příklady úspěšných kontrolních akcí a údaje o jejich výstupních dokumentech a zveřejnění. Tuto publikaci vydal NKÚ v říjnu 2014 v anglickém jazyce.

NKÚ v roce 2014 publikoval také *Stanovisko k návrhu státního závěrečného účtu České republiky za rok 2013* a *Stanovisko ke Zprávě o plnění státního rozpočtu České republiky za 1. pololetí 2014*.

3.2 Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

V roce 2014 NKÚ obdržel 20 písemných žádostí o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

Na 12 žádostí NKÚ poskytl požadované informace v plném rozsahu (např. informace o vozovém parku, ICT managementu, etickém kodexu a plnění povinností ze zákona o střetu zájmů). Na jednu žádost NKÚ poskytl většinu požadovaných informací, avšak část této žádosti, v níž byly požadovány informace týkající se výlučně vnitřních pokynů NKÚ bez vztahu k vnějším subjektům (informace o hodnocení rizikivosti informačních systémů NKÚ), odmítl a vydal rozhodnutí o odmítnutí části žádosti. Jedna žádost byla vyřízena poskytnutím informací, které se týkaly působnosti NKÚ, a část této žádosti, v níž byly požadovány informace o povinnostech orgánů obce, byla z důvodu nepříslušnosti odložena. Šest žadatelů podalo NKÚ žádost o informace z průběhu kontrolních akcí. V těchto šesti případech NKÚ vydal rozhodnutí o odmítnutí žádosti s odkazem na § 11 odst. 4 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., podle kterého se informace o přípravě, průběhu a projednávání výsledků kontrol NKÚ neposkytují.

V roce 2014 nebyly proti vydaným rozhodnutím o odmítnutí žádosti uplatněny opravné prostředky a na postup NKÚ při vyřizování žádostí o informace nebyla podána žádná stížnost podle § 16a zákona č. 106/1999 Sb. Všechny žádosti o informace byly vyřízeny v zákonných lhůtách.

3.3 Podání občanů

V roce 2014 zaevidoval odbor komunikace NKÚ celkem 504 písemných podání (podnětů ke kontrole, žádostí, stížností, dotazů) občanů i právnických osob. Podání, která obsahují poznatky z oblastí spadajících do působnosti NKÚ, jsou pro NKÚ významným informačním zdrojem a jsou využívána při přípravě podnětů pro plán kontrolní činnosti nebo přímo v rámci věcně odpovídajících již probíhajících kontrol. V roce 2014 bylo takových podnětů 168, tj. 33 % z celkového počtu evidovaných podání. Ve vztahu k zaměření kontrolní činnosti byly pro NKÚ nejzajímavější podněty

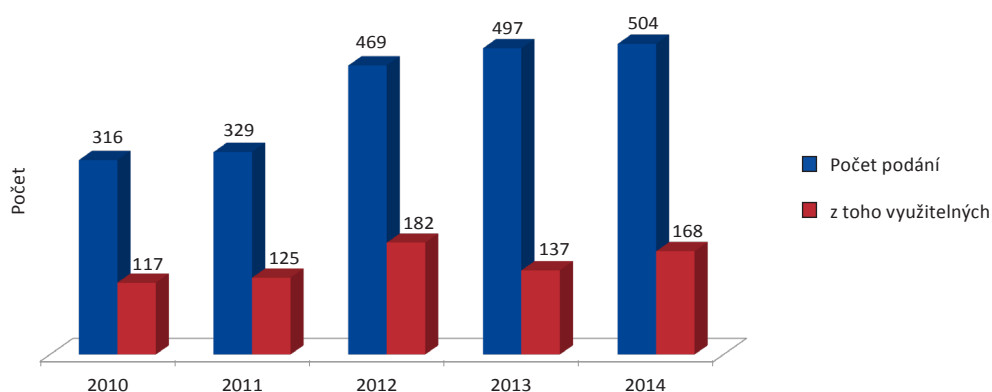
týkající se zadávání státních zakázek v oblasti informačních technologií, investic do ochrany životního prostředí, financování výstavby pozemních komunikací a poskytování a užití dotací z evropských fondů a z národních zdrojů na podporu regionálního rozvoje, průmyslu a výzkumu.

Možnost využití informací z vnějších podnětů je samozřejmě limitována rozsahem působnosti NKÚ. Pokud by kompetence NKÚ byly rozšířeny na kontrolu všech veřejných prostředků, jen podání zaměřená v roce 2014 na hospodaření územních samosprávných celků by zvýšila podíl využitelných vnějších podnětů o 12 %.

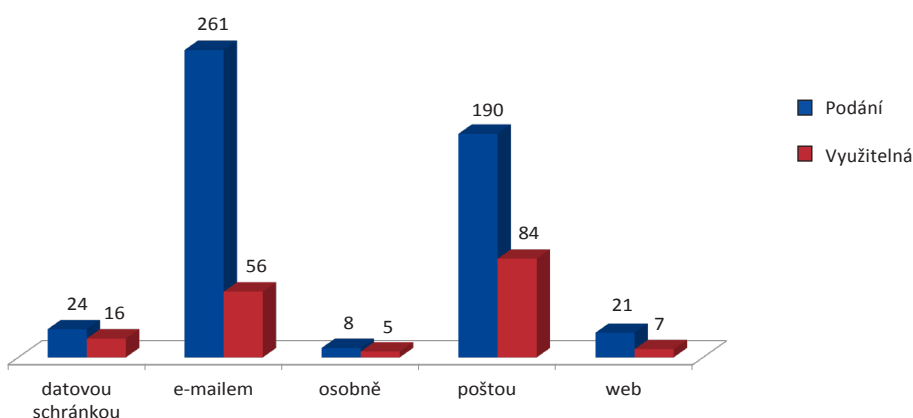
Ve snaze o otevírání dalších komunikačních kanálů s veřejností zprovoznil NKÚ v červenci na svých webových stránkách nové rubriky „Aktuální kontroly“ a „Napište nám“, které umožňují posílat NKÚ podněty a informace vztahující se k právě realizovaným i k dalším plánovaným kontrolám. Informace lze zadat do jednoduchého webového formuláře, k němuž je možné připojit různé související dokumenty. Podání lze podat i anonymně. V případě, že se pisatel podepíše, obdrží odpověď s informací, jak bylo s jeho podáním naloženo.

Graf č. 4: Přehled celkového počtu podání a jejich využitelnosti pro kontrolní činnost za roky 2010 až 2014

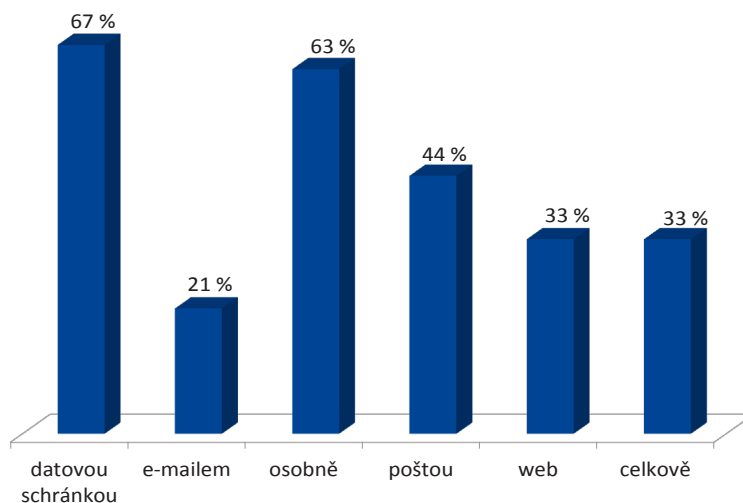

Graf č. 5: Přehled počtu podání podle způsobu doručení za rok 2014

Graf č. 6: Přehled využitelnosti podání podle způsobu doručení za rok 2014

(v %)

4. Hospodaření s rozpočtovými prostředky kapitoly NKÚ v roce 2014

4.1 Plnění závazných ukazatelů kapitoly NKÚ

Rozpočet kapitoly 381 – *Nejvyšší kontrolní úřad* byl schválen zákonem č. 475/2013 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2014 a o změně zákona č. 504/2012 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2013, ve znění zákona č. 258/2013 Sb.

Tabulka č. 2: Přehled o plnění stanovených závazných ukazatelů v roce 2014

(v tis. Kč)

Ukazatel	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Skutečnost	Plnění v %
Souhrnné ukazatele:				
Příjmy celkem	339,00		1 247,68	368,05
Výdaje celkem	500 393,18	500 393,18	435 440,95	87,02
Specifické ukazatele:				
Příjmy	339,00		1 247,68	368,05
Výdaje na zabezpečení plnění úkolů NKÚ	500 393,18	500 393,18	435 440,95	87,02
Průřezové ukazatele:				
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	243 412,80	244 714,07	241 839,56	98,83
Povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem	82 760,99	83 203,42	81 871,42	98,40
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	2 230,74	2 243,75	2 243,35	99,98
Platy zaměstnanců v pracovním poměru	223 074,00	224 375,27	224 334,95	99,98
Výdaje vedené v informačním systému programového financování EDS/SMVS celkem	59 496,00	59 496,00	31 481,43	52,91

Příjmy

Příjmy činily 1 247,68 tis. Kč, tj. 368,05 % oproti schválenému rozpočtu i rozpočtu po změnách.

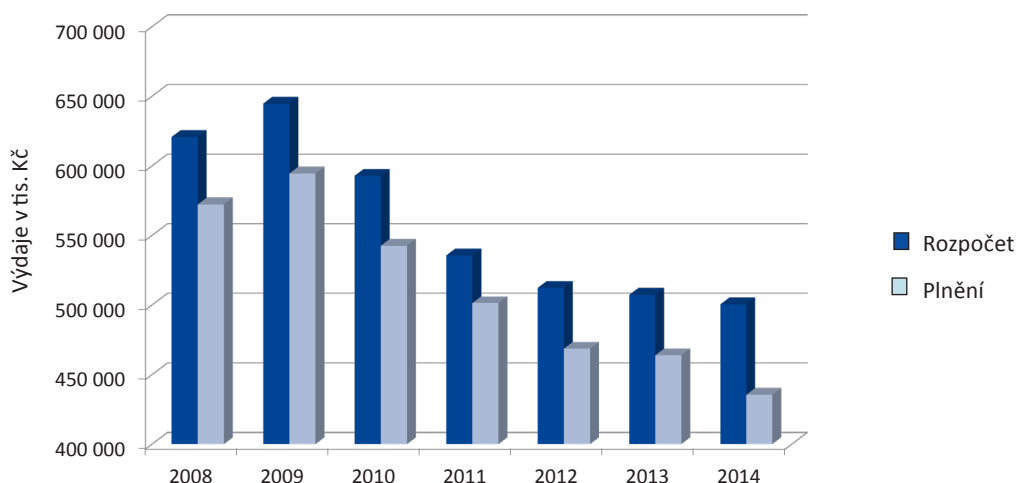
Výdaje

Celkové výdaje byly čerpány v částce 435 440,95 tis. Kč, tj. 87,02 % schváleného rozpočtu a rozpočtu po změnách. Nejvyšší podíl zaujímají výdaje na platy a s nimi související výdaje 323 710,98 tis. Kč (74,34 %).

Všechny závazné ukazatele rozpočtové kapitoly NKÚ byly v roce 2014 dodrženy.

Přehled výdajů kapitoly 381 – *Nejvyšší kontrolní úřad* za roky 2008 až 2014 znázorňuje graf č. 7. Od roku 2008 do roku 2014 klesl meziročně schválený rozpočet o 120 411,82 tis. Kč.

Graf č. 7: Přehled výdajů kapitoly 381 – Nejvyšší kontrolní úřad dle rozpočtu po změnách a plnění rozpočtu za roky 2008 až 2014

4.2 Nároky z nespotřebovaných výdajů

K 31. 12. 2014 byl stav nároků z nespotřebovaných výdajů celkem 201 296,79 tis. Kč. V roce 2014 nebyly nároky zapojeny do rozpočtu.

4.3 Výdaje na financování programů reprodukce majetku

Rozpočtové prostředky byly vynaloženy na zabezpečení programu 18101 – *Rozvoj a obnova materiálně technické základny Nejvyššího kontrolního úřadu od roku 2011*, a to na informační a komunikační technologie a reprodukci majetku. Bylo vyčerpáno celkem 31 481,43 tis. Kč.

4.4 Informace o vnějších kontrolách v NKÚ

V roce 2014 se v NKÚ neuskutečnila žádná vnější kontrola.

4.5 Povinný audit

Roční účetní závěrka NKÚ byla ve smyslu ustanovení § 33 odst. 3 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, v platném znění, ověřena auditorem. Podle výroku auditora „účetní závěrka a finanční výkaz podávají věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv organizace Nejvyšší kontrolní úřad k 31. 12. 2014 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření a příjmů a výdajů za období od 1. 1. 2014 do 31. 12. 2014, v souladu s českými účetními předpisy“.

5. Interní audit

Základní právní a regulatorní normy, které upravují činnost odboru interního auditu, jsou zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., a *Mezinárodní rámec profesní praxe interního auditu*.

Roční plán interního auditu na rok 2014 byl schválen prezidentem Nejvyššího kontrolního úřadu dne 9. 1. 2014. Hlavním podkladem pro jeho vypracování byla souhrnná analýza rizik Nejvyššího kontrolního úřadu, včetně rizik identifikovaných při výkonu interního auditu, a audit universe⁴⁸. Dále roční plán vycházel ze střednědobého plánu interního auditu na období let 2013 až 2015.

Odbor interního auditu na základě schváleného ročního plánu realizoval celkem šest auditů.

Interní audity byly zaměřeny na prověření:

- kvality činnosti interního auditu Nejvyššího kontrolního úřadu formou sebehodnocení,
- nákladů souvisejících s mezinárodními aktivitami Nejvyššího kontrolního úřadu,
- efektivity využívání informačních systémů,
- spisové služby,
- fungování a účinnosti vnitřního kontrolního systému Nejvyššího kontrolního úřadu,
- čerpání finančních prostředků z vybraných rozpočtových položek.

Výsledky auditů ukončených v roce 2014 byly projednány s vedoucími zaměstnanci auditovaných útvarů. Ke všem nedostatkům zjištěným při výkonu auditu byla přijata adretná, konkrétní a termínovaná opatření. Plnění přijatých opatření je pravidelně odborem interního auditu sledováno a vyhodnocováno.

Při výkonu interních auditů nebyla identifikována žádná závažná zjištění ve smyslu ustanovení § 22 odst. 6 zákona o finanční kontrole.

Odbor interního auditu rovněž během celého roku zajišťoval konzultační činnost, metodickou činnost a organizoval vzdělávání interních auditorů.

5.1 Externí hodnocení interního auditu NKÚ

V roce 2014 na základě dohody mezi prezidentem Nejvyššího kontrolního úřadu a předsedou kontrolního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky byl ustaven expertní hodnotící tým za účelem zajištění odborné způsobilosti a nezávislosti provedení externího hodnocení kvality interního auditu Nejvyššího kontrolního úřadu. Externí hodnotící tým byl složen ze členů kontrolního výboru, který byl ustaven usnesením kontrolního výboru č. 78, a odborně kompetentního subjektu Českého institutu interních auditorů. Externí hodnocení kvality interního auditu Nejvyššího kontrolního úřadu bylo provedeno v termínu od 4. 12. 2014 do 31. 12. 2014. Výsledkem hodnocení je závěr, že činnost odboru interního auditu je v souladu s *Mezinárodními standardy pro profesní praxi interního auditu*.

6. Personální zajištění činnosti NKÚ

V roce 2014 pracovalo na NKÚ 466 zaměstnanců⁴⁹, z toho 333 zaměstnanců v kontrolní sekci, tj. 71,46 % z celkového průměrného evidenčního počtu zaměstnanců NKÚ v roce 2014. V průběhu roku 2014 bylo nově přijato 31 zaměstnanců a dalších 11 nastoupilo do zaměstnání po ukončení rodičovské dovolené. Pracovní poměr ukončilo 44 zaměstnanců, z toho tři z důvodu odchodu do

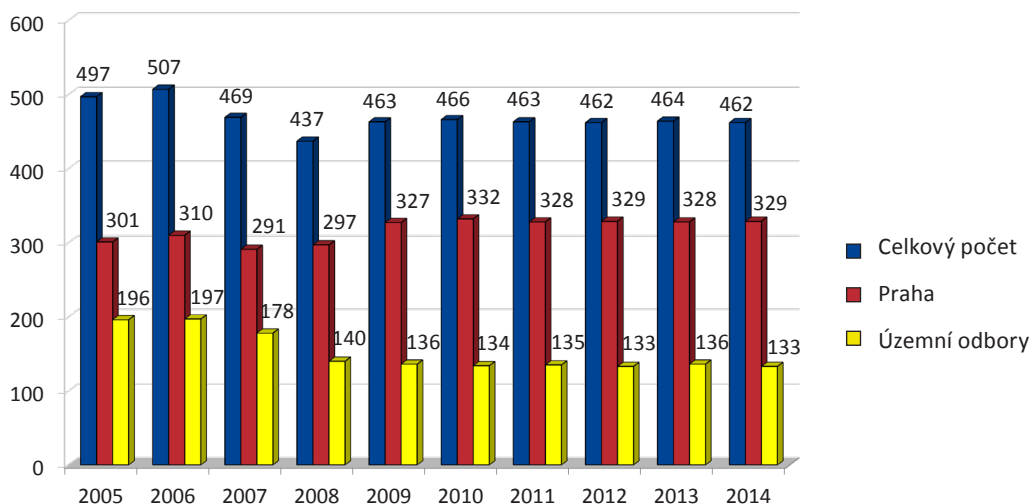
⁴⁸ V souladu s mezinárodním standardem pro profesní praxi interního auditu se auditem universe rozumí seznam všech možných interních auditů, které by v NKÚ mohly být provedeny.

⁴⁹ Průměrný evidenční stav zaměstnanců za rok 2014.

starobního důchodu a tři ze zdravotních důvodů. Ve čtyřech případech skončil pracovní poměr zaměstnanců u NKÚ v důsledku organizačních změn. Míra fluktuace v roce 2014 činila 8,15 %.

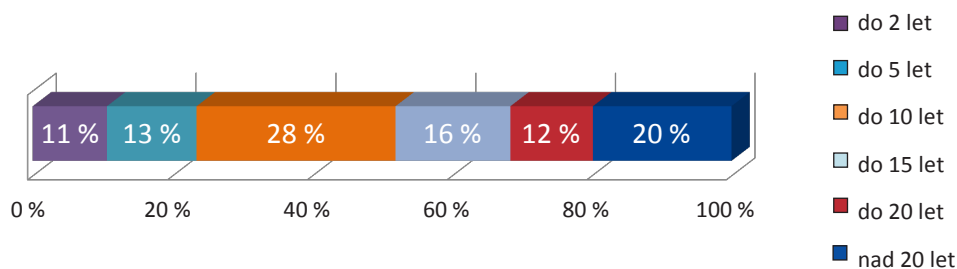
Průměrný přepočtený počet zaměstnanců NKÚ za rok 2014 byl 462 zaměstnanců, průměrný přepočtený počet zaměstnanců v kontrolní sekci za rok 2014 byl 330 zaměstnanců. Graf č. 8 ukazuje vývoj průměrného přepočteného počtu zaměstnanců NKÚ a zaměstnanců pražských a územních odborů za období let 2005 až 2014.

Graf č. 8: Vývoj průměrného přepočteného počtu zaměstnanců NKÚ za období let 2005–2014

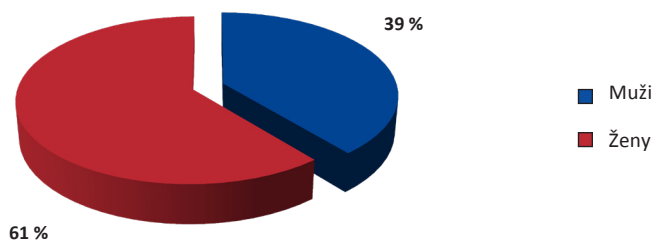
Průměrná doba trvání pracovního poměru zaměstnanců u NKÚ dosáhla k 31. 12. 2014 délky 10 let. K uvedenému datu bylo v pracovním poměru u NKÚ 10,61 % z celkového počtu zaměstnanců méně než dva roky, hranici 20 let trvání pracovního poměru u NKÚ překročilo 19,84 % z celkového počtu zaměstnanců. Graf č. 9 znázorňuje dobu trvání pracovního poměru zaměstnanců u NKÚ k 31. 12. 2014.

Graf č. 9: Přehled délky trvání pracovního poměru zaměstnanců u NKÚ k 31. 12. 2014 (v %)

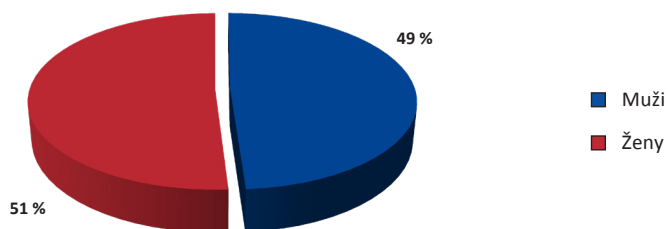
NKÚ svým zaměstnancům nabízí rovné pracovní podmínky a příležitosti. Graf č. 10 znázorňuje poměrné zastoupení mužů a žen zaměstnaných v NKÚ v roce 2014.

Graf č. 10: Poměrné zastoupení mužů a žen zaměstnaných v NKÚ v roce 2014 (v %)

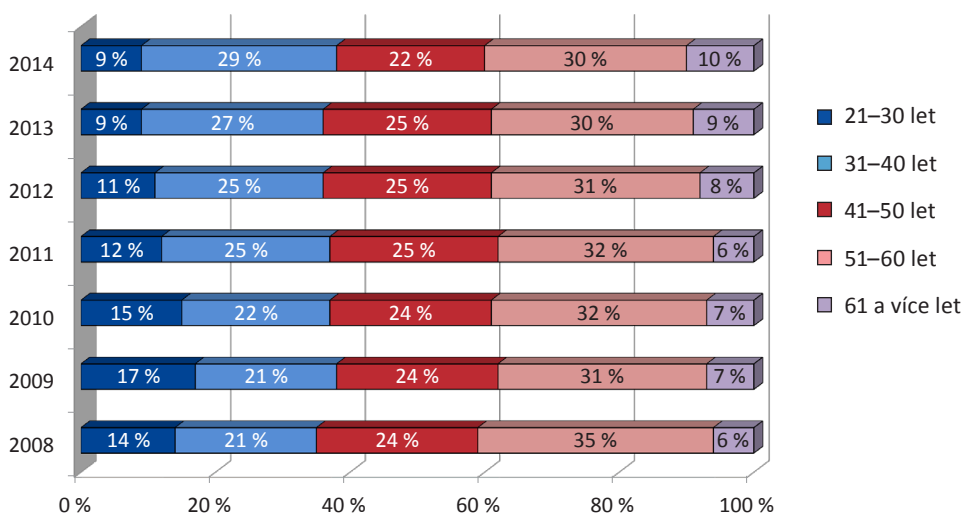
Graf č. 11 znázorňuje poměrné zastoupení mužů a žen ve vedoucích funkcích NKÚ ke dni 31. 12. 2014.

Graf č. 11: Zastoupení mužů a žen ve vedoucích funkcích NKÚ, stav k 31. 12. 2014 (v %)

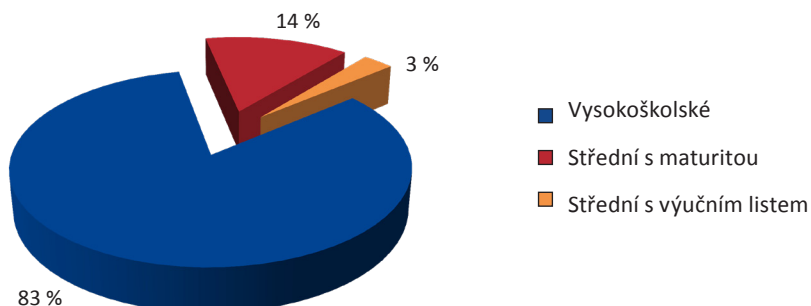
Průměrný věk zaměstnanců NKÚ v roce 2014 byl 47 let. Věkovou strukturu zaměstnanců NKÚ k 31. 12. 2014, včetně srovnání s lety 2008 až 2013, znázorňuje graf č. 12.

Graf č. 12: Přehled věkové struktury zaměstnanců NKÚ za období 2008–2014 (porovnání stavu k 31. 12. daného období)

K 31. 12. 2014 pracovalo na NKÚ 83 % vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Přehled vzdělanostní struktury zaměstnanců NKÚ k 31. 12. 2014 ukazuje graf č. 13.

Graf č. 13: Kvalifikační struktura zaměstnanců NKÚ podle dosaženého vzdělání k 31. 12. 2014

Pracovněprávní, mzdové a jiné nároky zaměstnanců NKÚ byly uspokojovány v souladu s platnou kolektivní smlouvou.

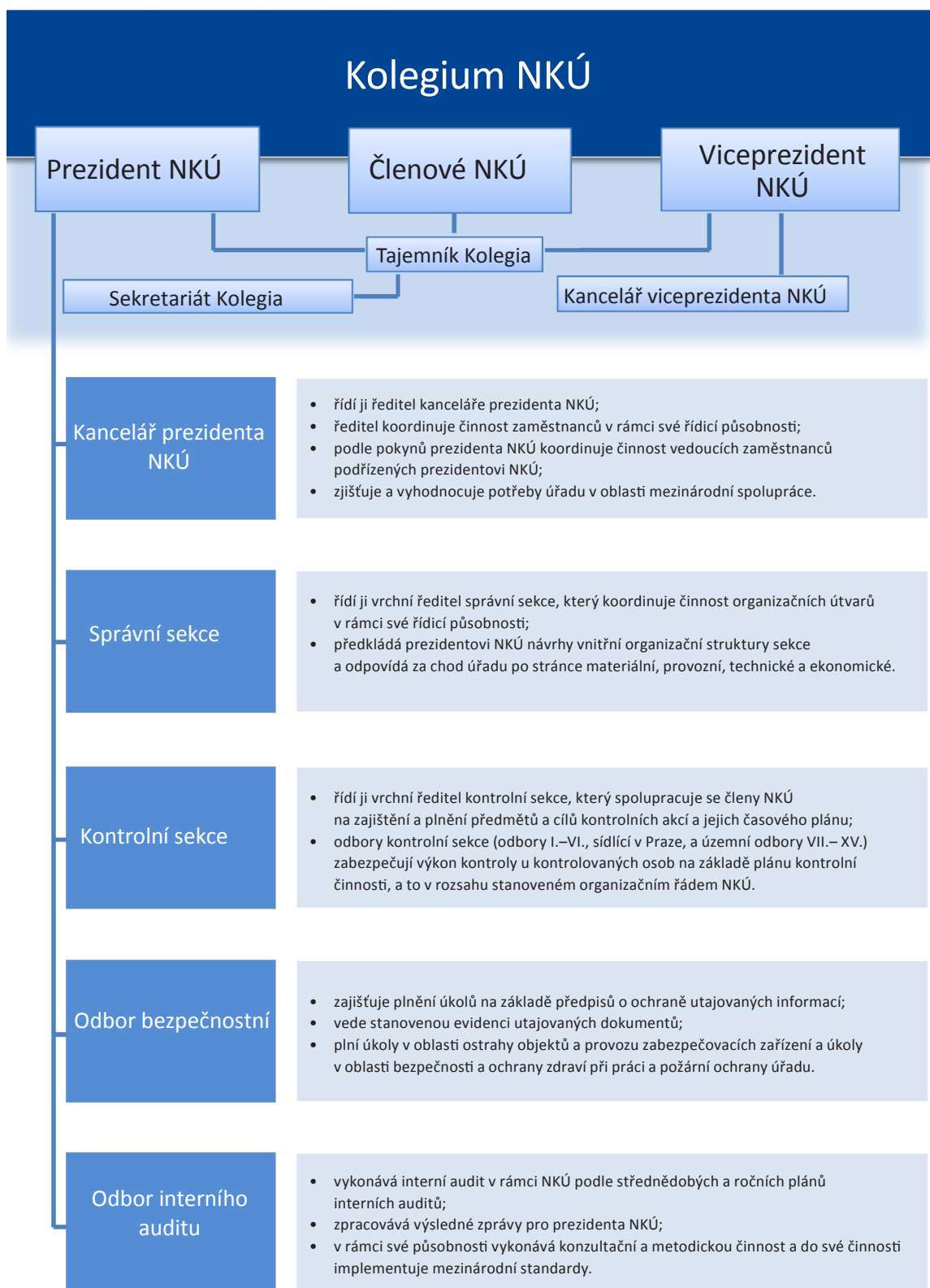
Vzdělávání a rozvoj

Vzdělávací a rozvojová činnost na NKÚ byla v roce 2014 zaměřena na prohlubování a zvyšování odborné kvalifikace zaměstnanců.

NKÚ má fungující systém vstupního i odborného vzdělávání. Tento systém je upravován a rozvíjen v souladu s potřebami NKÚ i s potřebami zaměstnanců.

Cílem systematického vzdělávání je připravit zaměstnance NKÚ na požadovaný stav kompetencí daného pracovního místa a na případnou změnu těchto kompetencí.

7. Organizační schéma NKÚ

Podrobná organizační struktura je dostupná na webových stránkách NKÚ.

Závěr

Uplynulý rok otevřel další etapu rozvoje NKÚ jako moderního, dynamického a efektivního úřadu. NKÚ čelil novým výzvám a úkolům, jejichž společným jmenovatelem byl ještě intenzivnější tlak na zlepšení hospodaření státu. Základními cíli NKÚ, které vetknul i do své nové strategie na období 2014 až 2017, je přispívat ke zlepšování stavu veřejných financí a hospodaření s majetkem státu, zvýšit efektivnost kontrolní činnosti a být příkladem ve vlastním hospodaření s přidělenými prostředky.

Pro naplnění uvedených cílů přijal NKÚ řadu konkrétních opatření a některé z nich již v uplynulém roce realizoval. Jednalo se např. o posílení analytické činnosti, čehož NKÚ dosáhl prostřednictvím organizačních změn schválených v závěru roku 2014. Stěžejním opatřením je vznik nových útvarů, které významně posílí audit výkonnosti a kontrolu informačních systémů. V souvislosti s úsporami a zefektivněním provozu úřad řešil i snížení počtu zaměstnanců. Významné jsou i úspory plynoucí ze snížení nájmu prostor, kde NKÚ sídlí. Svou činnost mimo jiné zahájila pracovní skupina pro detekci rizik neohospodárnosti ve veřejném sektoru. Všechna zmíněná opatření sledují další zefektivnění chodu úřadu a lepší zacílení kontrol prostřednictvím identifikovaných rizik neohospodárnosti při nakládání s veřejnými prostředky a majetkem státu.

Zásadním požadavkem zůstávalo v roce 2014 rozšíření kontrolní působnosti NKÚ na kontrolu veškerých veřejných prostředků. NKÚ aktivně podporoval záměr, aby se Česká republika zařadila mezi vyspělé demokracie, které svěřují výkon nezávislé kontroly všech veřejných prostředků právě institucím zastávajícím pozici nezávislého externího auditora. Podmínky pro efektivnější a transparentnější hospodaření s veřejnými prostředky a majetkem mohou být zajištěny z dlouhodobějšího hlediska pouze tam, kde jsou tyto prostředky v co nejširším rozsahu pod veřejnou kontrolou. NKÚ je její nezbytnou součástí.

Výsledky kontrolní činnosti NKÚ v roce 2014 lze shrnout v rámci několika klíčových ukazatelů:

- **Bylo ukončeno 40 kontrolních akcí.**
- **Kontroly byly provedeny u 269 kontrolovaných osob.**
- **V rámci výsledků kontrolních akcí bylo formulováno 43 doporučení systémového charakteru.**
- **Příslušným správcům daně bylo zasláno 58 oznámení v úhrnné částce 1 129 mil. Kč o skutečnostech, které NKÚ kvalifikoval jako porušení rozpočtové kázně.**
- **Orgánům činným v trestním řízení bylo zasláno celkem 9 trestních oznámení týkajících se podezření ze spáchání trestného činu.**
- **V 16 případech byla poskytnuta součinnost orgánům činným v trestním řízení.**
- **Vláda ČR projednala 42 kontrolních závěrů.**
- **Vláda ČR přijala nápravná opatření k 86 % projednaných kontrolních závěrů.**
- **Kontrolní výbor PS PČR projednal 13 kontrolních závěrů a dva kontrolní závěry byly projednány výborem pro obranu PS PČR.**

Výše uvedené údaje jsou však jen jedním z možných úhlů pohledu na to, jak NKÚ v roce 2014 plnil své poslání. O tom, že tento rok byl z hlediska výkonnosti a efektů práce NKÚ úspěšný, svědčí nejen vysoký počet ukončených kontrolních akcí, mimořádná výše peněžních prostředků uvedených v oznámeních příslušným správcům daně pro porušení rozpočtové kázně či počet trestních oznámení. Tím stěžejním výsledkem jsou zjištění vyhodnocená v jednotlivých kontrolních akcích. NKÚ i v roce 2014 zaměřoval svou kontrolní činnost na nejrizikovější oblasti hospodaření státu. Odhalil závažné nedostatky a ukázal nejen na příčiny neuspokojivého stavu, ale i na možný potenciál ke zlepšení.

NKÚ v roce 2014 musel konstatovat, že úspěšnost výběru příjmů státu ovlivňovaly některé faktory neefektivity a nefunkčnosti správy a vymáhání příjmů. Ty vedly i k nehospodárným výdajům a ztrátě významné části příjmů. Mezi nejzávažnější zjištěné nedostatky v oblasti příjmů státního rozpočtu lze zařadit zejména neefektivitu systému správy odvodů z loterií a nefunkční státní dozor. V důsledku absence právní úpravy v oblasti internetového provozování loterií přicházel stát ročně minimálně o 600 mil. Kč. Nedostatky, které NKÚ v oblasti loterií vyhodnotil, MF zohlednilo v návrzích nových zákonů upravujících problematiku provozování hazardních her a jejich zdanění v ČR.

Mezi zjištěními v oblasti dotační politiky státu dominovaly nekonceptnost, poskytování podpor bez ohledu na zásady účelnosti, hospodárnosti a efektivnosti a chyby v řízení a kontrole při poskytování podpory. Patří sem např. poskytování provozní podpory výroby energie z obnovitelných zdrojů, zejména fotovoltaickým elektrárnám, za cenu neúměrného zatížení spotřebitelů a celé ekonomiky, kdy je třeba do roku 2030 počítat s celkovými náklady ve výši překračující bilion korun.

NKÚ také pokračoval v prověřování klíčových projektů, jejichž cílem bylo zefektivnění fungování státu a celková modernizace veřejné správy, a to včetně zlepšení její výkonnosti. Přes pozitivní přínosy, které některé projekty přinášely, průřezová zjištění NKÚ doložila nedosažení předpokládaného potenciálu zefektivnění a úspor i nedostatky ve spolehlivosti údajů obsažených v řadě informačních systémů. Příkladem může být informační systém *Centrální registr administrativních budov*, jehož hlavní cíle nebyly do doby ukončení kontroly naplněny, a vynaložení finančních prostředků státu na systém tak nebylo možno považovat za hospodárné a efektivní. Příkladem nenaplnění plánovaných úspor může být zavedení e-tržišť v rámci národní infrastruktury pro elektronické zadávání veřejných zakázek. V rámci tohoto projektu bylo dosaženo pouze 27 % z plánovaného cíle.

V rámci kontrol hospodaření odhalil NKÚ opět řadu případů neúčelného a nehospodárného nakládání s peněžními prostředky a majetkem státu. Jednalo se např. o výdaje na nákup materiálu a služeb, přičemž jako jedna z nejrizikovějších nadále přetrvávala oblast právních, poradenských a konzultačních služeb. Kontrolní zjištění prokázala, že některé kontrolované osoby vynakládaly milionové částky za činnosti, které by měly vykonávat jejich odborné útvary, nebo platily za projekty, jejichž výstupy pak nerealizovaly.

V oblasti vybraných nákladů z činnosti identifikoval NKÚ další významné rezervy pro dosažení úspor. Jde například o značné rozdíly ve výši nájmu, které státní instituce platily nebo za které naopak pronajímaly státní budovy, nevýhodné nájmy osobních automobilů nebo náklady na dohody s vlastními zaměstnanci na práce, které odpovídaly jejich pracovní náplni. Některé státní organizace plýtvaly státními prostředky, když neúčelně pořizovaly movitý i nemovitý majetek, aniž by jej využívaly. O potenciálu úspor svědčí např. vyhodnocení nedostatků v resortu dopravy, když NKÚ tyto možné úspory vyčíslil v kontrolovaném období ve výši minimálně 88 mil. Kč. Řada z kontrolovaných osob využila tato zjištění NKÚ k nápravě. Například Ředitelství vodních cest prověřilo a ukončilo vztahy s řadou externích dodavatelů, což ve svém důsledku vedlo k výrazným úsporám ve výši téměř pětiny rozpočtu této organizace.

Jednou z nejrizikovějších oblastí hospodaření státu nadále zůstávaly veřejné zakázky, a to i přes veškeré snahy státu dosahovat elektronizací zadávání veřejných zakázek vyšší transparentnosti a vyšší hodnoty za peníze. I v roce 2014 NKÚ zjistil, že některé kontrolované osoby zadávaly veřejné zakázky nesprávně buď formou jednacího řízení bez uveřejnění, nebo s využitím výjimky ze zákona přímo konkrétnímu dodavateli. Další zjištění NKÚ se nejčastěji týkala neoprávněného dělení veřejných zakázek či nesprávného zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a nevyužití možnosti dosáhnout nižší ceny zakázky v konkurenčním prostředí. V oblasti ICT kontrolované osoby zadávaly zakázky postupy vedoucími k dlouhodobé závislosti na jednom dodavateli.

Závažným a dlouhodobým problémem s negativním vlivem na účelnost, hospodárnost a efektivnost výdajů státu bylo rovněž porušování základních principů a pravidel financování významných investičních programů a akcí. NKÚ důrazně apeluje na to, aby příslušné orgány naplňovaly svou odpovědnost za dodržování pravidel a zvýšení účinnosti financování programů reprodukce majetku. NKÚ na mnoha případech ukázal, jak škodlivý vliv měla absence závazných koncepcí, definice strategických potřeb a neexistence vyhodnotitelných cílů, kterých mělo být dosaženo. Zásadní změny parametrů programů, nefunkční koordinace a neúčinné systémy kontroly vynakládaných prostředků vedou k neúčelnosti, nehospodárnosti, neefektivnosti a ve svém důsledku pak ke ztrátě významných prostředků státu. Příkladem mohou být programy týkající se MPSV a ÚP, jejichž prostřednictvím byl pořizován i nepotřebný nebo kapacitně nevyhovující nemovitý majetek, popřípadě se neúměrně zvyšovalo riziko takového pořízení.

Zvýšenou pozornost v uplynulém období NKÚ věnoval kontrole prostředků poskytnutých ČR ze zahraničí, zejména prostředků z rozpočtu EU. NKÚ opakovaně upozornil na neefektivní systém implementace evropských dotací a ztráty významného objemu peněžních prostředků. Potvrzuje to skutečnost, že ČR patřila, co se týče čerpání alokovaných prostředků ze strukturálních fondů a *Fondu soudržnosti*, mezi čtyři nejméně úspěšné státy EU (spolu s Rumunskem, Bulharskem a Maltou). V roce 2014 se zároveň potvrdilo, že opatření, která měla zabránit nevratné ztrátě značné části dotací vyčleněných z rozpočtu EU pro ČR, nebyla zcela účinná. ČR tak z prostředků programového období 2007–2013 přijde o desítky miliard korun, které mohly být využity k jejímu rozvoji.

Příčin, proč ČR zaostává za většinou členských států EU, je celá řada. Patří k nim zejména komplikovanost systému implementace podpory, nekonceptčnost i změny zaměření některých opatření a chyby v nastavení podmínek a pravidel. Dále je třeba uvést i nízkou kvalitu řízení a kontroly, omezenou nezávislost výkonu kontroly a v neposlední řadě i vysokou administrativní náročnost a časté personální změny na výkonných i řídicích pozicích. NKÚ důrazně upozorňuje, že je třeba přijmout adekvátní opatření, aby se obdobná situace neopakovala v novém programovém období 2014–2020.

V rámci prověřování vykazovaných údajů státu, které mají sloužit pro monitoring a řízení veřejných financí, NKÚ ve svých kontrolních závěrech opakovaně upozornil na nespolehlivost vykazovaných údajů. Možnost NKÚ vyjádřit se ke spolehlivosti některých údajů v řádu desítek miliard korun uvedených v účetních závěrkách, které byly prověřovány v roce 2014, byla stejně jako v letech předchozích limitována stavem právních předpisů pro účetnictví. V souvislosti se spolehlivostí zveřejňovaných údajů NKÚ upozornil také na rozdíly mezi údaji účetních závěrek a údaji, které jsou prezentovány Ministerstvem financí v informačním portálu MONITOR. Jen v kontrolovaných případech tyto rozdíly dosahovaly výše stovek milionů korun.

Výsledky kontrolní činnosti NKÚ potvrzují, že ve fungování státu jako hospodáře s veřejnými prostředky stále existují dlouhodobé systémové nedostatky obdobného charakteru jako v letech předešlých. Příslušné orgány a osoby totiž nerespektují základní principy a pravidla, zakotvené v jejich povinnostech – a to včetně jejich odpovědnosti za účelný, hospodárný a efektivní výkon svěřených činností. NKÚ zdůrazňuje, že efektivita fungování veřejné správy má zásadní vliv na ekonomiku státu, jeho konkurenceschopnost a postavení ve světě. Prosazování vyšší vymahatelnosti dodržování uvedených principů a pravidel spolu s podporou dobré praxe v hospodaření jsou proto pro NKÚ prvořadým zájmem. Systémové nedostatky a doporučení, které NKÚ vyhodnotil jako nezávislý kontrolní orgán, jsou důležitou zpětnou vazbou pro orgány vlády a parlamentu při rozhodování a zajištění nápravy.

NKÚ pozitivně hodnotí za uplynulý rok zejména spolupráci s vládou při projednávání výsledků kontrolních akcí. Tato spolupráce přinesla od roku 2014 posílení prosazování a vymahatelnosti opatření k nápravě nedostatků. O tom svědčí mj. skutečnost, že vláda v 86 % projednaných kontrolních závěrů přijala opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

Podstatnější je však kvalitativní změna ve způsobu projednání výsledků kontrolních akcí. NKÚ se mohl aktivněji zapojit do procesu projednávání stanovisek ústředních orgánů státní správy ke kontrolním závěrům a přijímání opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Prezidentovi NKÚ je zároveň zaručena možnost účastnit se jednání vlády při projednávání kontrolních závěrů a vyjádřit své stanovisko k navrhovaným nápravným opatřením. NKÚ bude pozorně sledovat, zda byla opatření realizovaná kontrolovanými osobami účinná a zda skutečně došlo k nápravě věcí. Ostatně i v roce 2014 NKÚ v rámci několika kontrolních akcí prověřil, jaké dopady měla v minulosti přijatá opatření k nápravě, a konstatoval, že v některých případech kontroly NKÚ a z nich plynoucí nápravná opatření skutečně vedly ke kýženému zlepšení stavu.

Výsledky činnosti NKÚ za rok 2014 dokládají, že na prahu další etapy rozvoje je NKÚ v dobré pozici – v pozici nezávislého kontrolora, který je schopen přinášet vysokou hodnotu pro společnost. Jedná se o plnění jeho hlavního poslání při výkonu nezávislé kontroly a podávání stanovisek ke státnímu závěrečnému účtu a plnění státního rozpočtu. Týká se to také výsledků jeho další činnosti na poli mezinárodní spolupráce, při spolupráci v rámci přípravy právních předpisů, v oblasti komunikace s veřejností, v rozvoji lidských zdrojů nebo v oblasti hospodaření se svěřenými prostředky. Výsledky jeho činnosti a opatření realizovaná v roce 2014 jsou zároveň zárukou, že bude přinášet potřebnou zpětnou vazbu a vysokou hodnotu za peníze i do budoucna.

Příloha č. 1 k výroční zprávě NKÚ za rok 2014

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2014							
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
14/01	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo kultury	01/14	09/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MK	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ
14/02	Peněžní prostředky vynakládané na přípravu, realizaci a provoz registru územní identifikace, adres a nemovitosti	01/14	10/14	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	ČÚZK	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ
14/03	Peněžní prostředky určené na rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů a na podporu multimodální nákladní přepravy	1/2014	9/2014	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ
14/04	Peněžní prostředky státu poskytované na vybrané programy ukazatele státního rozpočtu <i>Všeoobecná sportovní činnost</i>	1/2014	10/2014	Dotiční politika státu	MŠMT	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ
14/05	Peněžní prostředky určené na financování vybraných programů v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí	1/2014	10/2014	Významné investiční programy a akce	MPSV	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ
14/06	Peněžní prostředky určené na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů	2/2014	11/2014	Dotiční politika státu	MPO, MŽP	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ
14/07	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci osy V <i>Programu rozvoje venkova</i>	3/2014	10/2014	Finanční prostředky ze zahraničí	MZe	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ
14/08	Prostředky státu v oblasti důchodového pojištění	3/2014	11/2014	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MF, MO, MPSV, MV	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2014									
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje		
14/09	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci operačního programu Praha – Konkurenceschopnost	3/2014	12/2014	Finanční prostředky ze zahraničí	–	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ		
14/10	Peněžní prostředky státního rozpočtu určené na podporu kulturních aktivit z rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury	3/2014	11/2014	Dotiční politika státu	MK	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ		
14/11	Majetek, s nímž mají právo hospodařit vybrané státní podniky (správci povodí) v působnosti Ministerstva zemědělství	3/2014	1/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MZE	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ		
14/12	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu při realizaci projektů v oblasti informačních a komunikačních technologií v kapitole Ministerstvo životního prostředí	3/2014	11/2014	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MŽP	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ		
14/13	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci projektu <i>Obnova rybníka Jordán v Táboře</i>	3/2014	12/2014	Významné investiční programy a akce	MŽP	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ		
14/14	Peněžní prostředky státního rozpočtu zahrnuté do kapitoly státního rozpočtu <i>Všeobecná pokladní správa</i>	4/2014	1/2015	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ		
14/15	Peněžní prostředky vynakládané na projekty a opatření k podpoře a dosažení efektivní veřejné správy včetně realizace úspor výdajů	4/2014	2/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MD, MPO, MV, ÚV ČR	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ		
14/16	Peněžní prostředky určené v rámci <i>Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihozápad pro období 2007–2013</i> na rozvoj a obnovu regionálních zdravotnických zařízení	4/2014	12/2014	Finanční prostředky ze zahraničí	–	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ		
14/17	Správa daně z přidané hodnoty a dopady legislativních změn na příjmy státního rozpočtu	5/2014	3/2015	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ		

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2014							
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
14/18	Účetní závěrka a finanční výkazy Úřadu práce České republiky za rok 2013, které jsou předkládány jako podklad pro závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo práce a sociálních věcí</i>	5/2014	1/2015	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MPSV	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ
14/19	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstva životního prostředí</i> za rok 2013, účetní závěrka a finanční výkazy <i>Ministerstva životního prostředí</i> za rok 2013	5/2014	1/2015	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MŽP	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ
14/20	Peněžní prostředky státu vynakládané na výstavbu, provoz a využívání služeb datových center	6/2014	3/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MF, MV	Ing. Reisinger, MPA	Kolegium NKÚ
14/21	Peněžní prostředky určené na opravy a údržbu celostátních a regionálních drah	6/2014	3/2015	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ
14/22	Peněžní prostředky určené na infrastrukturu pro výuku na vysokých školách	7/2014	4/2015	Významné investiční programy a akce	MŠMT	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ
14/23	Peněžní prostředky určené na rozvoj a obnovu materiálně technické základny <i>Hasičského záchranného sboru ČR</i>	8/2014	4/2015	Významné investiční programy a akce	MV	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ
14/24	Peněžní prostředky <i>Evropské unie</i> a státního rozpočtu poskytnuté na úhradu výdajů národních projektů v rámci operačního programu <i>Vzdělávání pro konkurenceschopnost</i>	8/2014	4/2015	Finanční prostředky ze zahraničí	MPSV, MŠMT	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2014							
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
14/25	Účetnictví Ministerstva financí jakožto správce kapitál státního rozpočtu <i>Ministerstvo financí, Státní dluh, Operace státních finančních aktiv a Všeobecná pokladní správa</i>	8/2014	7/2015	Závěrečné účty kapitál SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MF	Ing. Reisingel, MPA	Kolegium NKÚ
14/26	Peněžní prostředky vynakládané na projekty <i>Programu rozvoje venkova</i>	9/2014	5/2015	Finanční prostředky ze zahraničí	MZe	Ing. Reisingel, MPA	Kolegium NKÚ
14/27	Peněžní prostředky <i>Fondu solidarity Evropské unie</i> poskytnuté ČR v souvislosti s katastrofálními povodněmi	9/2014	4/2015	Finanční prostředky ze zahraničí	MF	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ
14/28	Správa spotřebních daní z lihu a tabáku a příjmů z prodeje kontrolních pásek a tabákových nálepek, včetně hospodaření s těmito ceninami	9/2014	7/2015	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ
14/29	Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti a hospodaření s majetkem státu u vybraných příspěvkových organizací	10/2014	6/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MK, MŠMT	RNDr. Pýchová	Kolegium NKÚ
14/30	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušný hospodařit Státní fond dopravní infrastruktury	10/2014	6/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ
14/31	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými jsou příslušné hospodařit vybrané příspěvkové organizace Ministerstva pro místní rozvoj	10/2014	6/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MMR	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2014							
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
14/32	Peněžní prostředky určené na výstavbu trasy A pražského metra	10/2014	7/2015	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ
14/33	Prostředky vybírané na základě zákona ve prospěch Zdravotní pojišťovny ministerstva vnitra České republiky	10/2014	9/2015	Hospodaření s ostatními finančními prostředky	–	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ
14/34	Vznik Státního pozemkového úřadu na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně některých souvisejících zákonů, a jeho hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	10/2014	7/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MZe	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ
14/35	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými jsou příslušná hospodařit vybraná krajská ředitelství Policie ČR	11/2014	7/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MV	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ
14/36	Peněžní prostředky vynakládané na nákup služeb stravování, facility managementu a střežení objektů v resortu Ministerstva obrany	11/2014	7/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MO	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ
14/37	Peněžní prostředky státního rozpočtu, rozpočtu Evropské unie a jiné peněžní prostředky přijaté ze zahraničí	11/2014	7/2015	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MZe, MŠMT	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ
14/38	Účetní závěrka České správy sociálního zabezpečení za rok 2014 a údaje, které jsou Českou správou sociálního zabezpečení předkládány jako podklad pro hodnocení plnění státního rozpočtu	11/2014	7/2015	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MPSV	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ

Kontrolní akce zařazené do plánu kontrolní činnosti na rok 2014							
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Zahájení kontroly (měsíc/rok)	Předložení KZ ke schválení (měsíc/rok)	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracovává člen NKÚ	KZ schvaluje
14/39	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na financování projektů nadregionálních a regionálních center popularizace vědy a vývoje v rámci prioritní osy 3 – <i>Komerčializace a popularizace výzkumu a vývoje</i> operačního programu <i>Výzkum a vývoj pro inovace</i>	4/2014	12/2014	Finanční prostředky ze zahraničí	MŠMT	Ing. Hykšová	Kolegium NKÚ
14/40	Peněžní prostředky určené na úhradu nákladů pozemkových úprav	8/2014	5/2015	Dotiční politika státu	MZe	Ing. Hykšová	Kolegium NKÚ
14/41	Peněžní prostředky vynakládané Ministerstvem obrany na zajištění úkolů biologické ochrany	11/2014	8/2015	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MO	Ing. Kubiček	Kolegium NKÚ

Příloha č. 2 k výroční zprávě NKÚ za rok 2014

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2014							
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ částka/rok
13/07	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo životního prostředí	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MŽP	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ	13. 1. 2014	1/2014
13/13	Peněžní prostředky státu určené regionálním zdravotnickým zařízením	Významné investiční programy a akce	MZD	MVDr. Němeček	Kolegium NKÚ	10. 2. 2014	1/2014
13/16	Majetek, s nímž má právo hospodařit státní podnik Řízení letového provozu České republiky	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MD	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ	27. 1. 2014	1/2014
13/17	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci operačního programu <i>Podnikání a inovace</i>	Finanční prostředky ze zahraničí	MPO	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ	17. 3. 2014	2/2014
13/18	Peněžní prostředky poskytnuté Exportní garancí a pojišťovací společností, a.s., a České exportní bance, a.s., ze státního rozpočtu, záruky státu za závazky z pojištění vývozních úvěrových rizik a výkon akcionářských práv státu u Exportní garancí a pojišťovací společnosti, a.s.	Dotací politika státu	MF	Ing. Reisiegel, MPA	Kolegium NKÚ	17. 3. 2014	2/2014
13/19	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstvo pro místní rozvoj za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva pro místní rozvoj za rok 2012	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MMR	Ing. Reisiegel, MPA	Kolegium NKÚ	31. 3. 2014	2/2014
13/20	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými jsou příslušné hospodařit vybrané příspěvkové organizace Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MŠMT	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	27. 1. 2014	1/2014

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2014									
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ částka/rok		
13/21	Peněžní prostředky operačního programu Životní prostředí určené na čištění odpadních vod	Finanční prostředky ze zahraničí	MŽP	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ	31. 3. 2014	2/2014		
13/22	Prostředky vybírané na základě zákona ve prospěch České průmyslové zdravotní pojišťovny	Hospodaření s ostatními finančními prostředky	–	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ	26. 5. 2014	2/2014		
13/23	Peněžní prostředky státního rozpočtu určené k financování resortních sportovních center podporujících oblast tělovýchovy a sportu v České republice	Dotacíní politika státu	MO, MV, MŠMT	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ	10. 2. 2014	1/2014		
13/24	Peněžní prostředky vynakládané na projekt <i>Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek (NIZEP)</i> a nákup vybraných komodit prostřednictvím e-tržišť	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MMR	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ	31. 3. 2014	2/2014		
13/25	Peněžní prostředky státu vynakládané na sociální služby celostátního či nadregionálního charakteru	Dotacíní politika státu	MPSV	JUDr. Ing. Kalivoda	Kolegium NKÚ	17. 3. 2014	2/2014		
13/26	Správa peněžních plnění ukládaných správními úřady a předávaných k vymáhání celním orgánům (tzv. dělená správa)	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ	31. 3. 2014	2/2014		
13/27	Peněžní prostředky určené na akce oprav a údržby pozemních komunikací	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	28. 4. 2014	2/2014		
13/28	Podpora rybařství v České republice podle operačního programu <i>Rybařství 2007–2013</i>	Finanční prostředky ze zahraničí	MZe	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ	28. 4. 2014	2/2014		
13/29	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu <i>Ministerstvo obrany</i> za rok 2012, účetní závěrka a finanční výkazy <i>Ministerstva obrany</i> za rok 2012	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MO	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ	30. 6. 2014	3/2014		

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2014								
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ částka/rok	
13/30	Peněžní prostředky určené na vybrané programy Ministerstva obrany a jím zřízených organizací a prodej nepotřebné části nemovitého majetku	Významné investiční programy a akce	MO	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ	9. 6. 2014	3/2014	
13/31	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo zdravotnictví	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MZd	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	26. 5. 2014	2/2014	
13/32	Peněžní prostředky určené na rozvoj cestovního ruchu	Významné investiční programy a akce	MMR	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ	30. 6. 2014	3/2014	
13/33	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo dopravy a jeho vybrané organizační složky státu	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MD	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	30. 6. 2014	3/2014	
13/34	Peněžní prostředky vynakládané na úhradu nákladů z činnosti u vybraných organizačních složek státu	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MF, ČSÚ, ČTÚ	Ing. Vedral	Kolegium NKÚ	9. 6. 2014	2/2014	
13/35	Příjmy státního rozpočtu související s provozováním loterií a jiných podobných her	Příjmy státu a ostatní finanční operace	MF	Mgr. Profeldová	Kolegium NKÚ	28. 7. 2014	3/2014	
13/36	Peněžní prostředky vynakládané na služby, jejichž cílem je podpora zemědělských produktů a potravin na tuzemském trhu	Dotacioní politika státu	MZe	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ	30. 6. 2014	3/2014	
13/37	Peněžní prostředky určené na realizaci programu švýcarsko-české spolupráce na snížení hospodářských a sociálních rozdílů v rámci rozšířené Evropské unie	Finanční prostředky ze zahraničí	MF, MŽP	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ	8. 9. 2014	3/2014	

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2014							
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ částka/rok
13/38	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstva zemědělství za rok 2013, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva zemědělství za rok 2013	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MZe	Ing. Steidlová	Kolegium NKÚ	28. 7. 2014	3/2014
13/39	Závěrečný účet kapitoly státního rozpočtu Ministerstva dopravy za rok 2013, účetní závěrka a finanční výkazy Ministerstva dopravy za rok 2013	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MD	Ing. Reisineg, MPA	Kolegium NKÚ	8. 9. 2014	4/2014
13/40	Hospodaření s nemovitým majetkem a peněžními prostředky státu v souvislosti s užíváním nemovitého majetku vybranými organizačními složkami státu	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MF, MO, MMR, MPSV, MV, MŠMT	Ing. Brandt	Kolegium NKÚ	9. 6. 2014	2/2014
14/01	Majetek a peněžní prostředky státu, se kterými je příslušné hospodařit Ministerstvo kultury	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	MK	Ing. Macháček	Kolegium NKÚ	6. 10. 2014	4/2014
14/02	Peněžní prostředky vynakládané na přípravu, realizaci a provoz registru územní identifikace, adres a nemovitostí	Hospodaření s majetkem a peněžními prostředky státu	ČÚZK	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ	20. 10. 2014	4/2014
14/03	Peněžní prostředky určené na rozvoj a modernizaci vodních cest a přístavů a na podporu multimodální nákladní přepravy	Významné investiční programy a akce	MD	Ing. Sehoř	Kolegium NKÚ	6. 10. 2014	4/2014
14/04	Peněžní prostředky státu poskytované na vybrané programy ukazatele státního rozpočtu <i>Všeobecná sportovní činnost</i>	Dotacioní politika státu	MŠMT	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ	15. 12. 2014	1/2015

Přehled kontrolních akcí se schváleným kontrolním závěrem v průběhu roku 2014									
Číslo KA ⁵⁰	Předmět kontroly	Kontrolovaná oblast	Správce kapitoly	KZ vypracoval člen NKÚ	KZ schválil	Datum schválení KZ	Zveřejnění ve Věstníku NKÚ částka/rok		
14/05	Peněžní prostředky určené na financování vybraných programů v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí	Významné investiční programy a akce	MPSV	Ing. Adámek	Kolegium NKÚ	20. 10. 2014	4/2014		
14/06	Peněžní prostředky určené na podporu výroby energie z obnovitelných zdrojů	Dotační politika státu	MPO, MŽP	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ	10. 11. 2014	4/2014		
14/07	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci osy V Programu rozvoje venkova	Finanční prostředky ze zahraničí	MZe	Ing. Hrnčíř	Kolegium NKÚ	1. 12. 2014	4/2014		
14/08	Prostředky státu v oblasti důchodového pojištění	Závěrečné účty kapitol SR a další údaje pro monitorování a řízení veřejných financí	MF, MO, MPSV, MV	JUDr. Kadaňová	Kolegium NKÚ	15. 12. 2014	1/2015		
14/09	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci operačního programu Praha – Konkurenceschopnost	Finanční prostředky ze zahraničí	–	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ	1. 12. 2014	4/2014		
14/10	Peněžní prostředky státního rozpočtu určené na podporu kulturních aktivit z rozpočtové kapitoly Ministerstva kultury	Dotační politika státu	MIK	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ	1. 12. 2014	4/2014		
14/13	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na realizaci projektu Obnova rybníka Jordán v Táboře	Významné investiční programy a akce	MŽP	Ing. Kufa	Kolegium NKÚ	15. 12. 2014	1/2015		
14/16	Peněžní prostředky určené v rámci Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Jihozápad pro období 2007–2013 na rozvoj a obnovu regionálních zdravotnických zařízení	Finanční prostředky ze zahraničí	–	RNDr. Neuvirt	Kolegium NKÚ	15. 12. 2014	1/2015		
14/39	Peněžní prostředky Evropské unie a státního rozpočtu určené na financování projektů nadregionálních a regionálních center popularizace vědy a vývoje v rámci prioritní osy 3 – Komericializace a popularizace výzkumu a vývoje operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace	Finanční prostředky ze zahraničí	MŠMT	Ing. Hykšová	Kolegium NKÚ	15. 12. 2014	1/2015		

Příloha č. 3 k výroční zprávě NKÚ za rok 2014

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2014 projednán kontrolním výborem PS PČR						
Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA ⁵⁰	Materiál vlády čj.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru	
76	12. 11. 2014	12/16	606/13; 237/14	649/13	KV bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MŽP ke KZ 12/16 obsažené v části III materiálu vlády č.j. 606/13, c) informaci ministra životního prostředí o plnění opatření přijatých k odstranění nedostatků uvedených v KZ 12/16 čj. 237/14.	
74	12. 11. 2014	12/12	741/13	652/13	KV I. přerušuje projednávání tohoto bodu; II. žádá ministra dopravy, aby do 30. 11. 2014 předložil kontrolnímu výboru podrobnou zprávu o přípravě výběrového řízení na dodavatele systému výkonového zpoplatnění; III. podle § 39 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, žádá ministra dopravy o osobní účast na schůzi kontrolního výboru při projednávání přerušového bodu.	
73	12. 11. 2014	12/35	1123/13; 324/14	766/13	KV I. přerušuje projednávání tohoto bodu; II. žádá ministryni práce a sociálních věcí, aby do 31. 12. 2014 předložila kontrolnímu výboru: a) informaci o vyčíslení nákladů (včetně souvisejících nákladů) na přechod na centrální Úřad práce ČR, b) informaci o plnění přijatých nápravných opatření Ministerstvem práce a sociálních věcí; III. podle § 39 odst. 2 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, žádá ministryni práce a sociálních věcí o osobní účast na schůzi kontrolního výboru při projednávání přerušového bodu.	
70	9. 10. 2014	13/28	920/14	896/14	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MZe a Státního zemědělského intervenčního fondu ke KZ 13/28 obsažené v části IV materiálu vlády čj. 920/14, c) návrh usnesení vlády ke KZ č. 13/28 obsažený v části I materiálu vlády čj. 920/14; II. žádá ministra zemědělství, aby přijal opatření v následujícím programovém období při nastavování systému monitorování, což se týká především oblasti nastavení relevantních monitorovacích indikátorů.	
69	9. 10. 2014	13/32	1156/14	1022/14	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MMR ke KZ 13/32 obsažené v části III materiálu vlády čj. 1156/14, c) návrh usnesení vlády ke KZ 13/32 obsažený v části I materiálu vlády čj. 1156/14, d) stanovisko NKÚ ke stanovisku MMR ke KZ 13/32, e) připomínky MF ke stanovisku MMR ke KZ 13/32; II. žádá ministryni pro místní rozvoj, aby věnovala zvýšenou pozornost zlepšení systému vykazování peněžních prostředků určených na cestovní ruch.	
68	9. 10. 2014	13/30	1088/14	899/14	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MO ke KZ 13/30 obsažené v části IV materiálu vlády čj. 1088/14, c) stanovisko NKÚ ke stanovisku MO ke KZ 13/30.	
67	9. 10. 2014	13/27	917/14	897/14	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MD ke KZ 13/27 obsažené v části IV materiálu vlády čj. 917/14, c) návrh usnesení vlády ke KZ 13/27 obsažený v části I materiálu vlády čj. 917/14, d) stanovisko NKÚ ke stanovisku MD ke KZ 13/27, e) připomínky MF ke stanovisku MD ke KZ 13/27.	
65	9. 10. 2014	12/01	269/13	316/13	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ 12/01 obsažené v části III materiálu vlády čj. 269/13.	

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2014 projednán kontrolním výborem PS PČR						
Usnesení kontrolního výboru č.	Datum jednání	Číslo KA ⁵⁰	Materiál vlády čj.	Usnesení vlády (číslo/rok)	Shrnutí usnesení kontrolního výboru	
64	9. 10. 2014	12/12	741/13	652/13	KV I. přerušuje projednávání tohoto bodu; II. žádá ministra dopravy, aby do 9. 11. 2014 předložil kontrolnímu výboru: a) informaci o vybraném mýtném, o provozních nákladech, investičních nákladech a odvodech pro firmu Kapsch CarrierCom s.r.o. (dříve Kapsch s.r.o.), b) zprávu o výběrovém řízení na projektového manažera a o výběrovém řízení nezávislého technického inženýra, c) zprávu o přípravě výběrového řízení na dodavatele systému výkonového zpoplatnění.	
63	9. 10. 2014	12/18	1002/13; 1134/14	771/13	KV I. přerušuje projednávání tohoto bodu; II. žádá ministra dopravy, aby do 31. 12. 2014 předložil kontrolnímu výboru: a) zkrácenou verzi sektorové strategie a informaci o přípravě závazné koncepce dopravy, b) přehled konkrétních opatření ke zkvalitnění přípravy a realizace staveb, c) informaci o jednání s MMR z důvodu úpravy stavebního zákona, d) metodiku, podle které se v současnosti vypočítávají cenové normativy, stanovisko UOHS o výkladu, že nelze při realizaci staveb započítávat vícepráce a méněpráce dohromady, a příkaz generálního ředitele ŘSD ČR č. 16/2010 – <i>Postup při zadávání vícepráci u projektů realizovaných Ředitelstvem silnic a dálnic ČR</i> , e) směrnici generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic ČR č. 18/2013 – <i>Změny staveb</i> .	
51	29. 5. 2014	13/02	305/14	301/14	KV I. bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ 13/02 obsažené v části III materiálu vlády čj. 305/14, c) usnesení vlády č. 301 ze dne 28. dubna 2014; II. považuje KZ 13/02 za alarmující a podporuje závěr stanoviska MF, že na vymáhání daňových nedoplatků se musí neodkladně podílet specializované útvary, které byly zřízeny ve spolupráci MV a MF.	
48	29. 5. 2014	13/06	436/14	415/14	KV bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko AV ČR ke KZ 13/06 obsažené v části III materiálu vlády čj. 436/14; c) stanovisko NKÚ ze dne 18. března 2014 ke stanovisku AV ČR ke KZ 13/06 obsažené v části V materiálu vlády čj. 436/14.	
34	10. 4. 2014	12/27	1113/13	769/13	KV bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MZe ke KZ 12/27 obsažené v části IV materiálu vlády čj. 1113/13, c) stanovisko podniku Povodí Labe, státní podnik, ke KZ 12/27 obsažené v části IV materiálu vlády čj. 1113/13, d) stanovisko podniku Povodí Odry, státní podnik, ke KZ 12/27 obsažené v části IV materiálu vlády čj. 1113/13, e) stanovisko podniku Povodí Vltavy, státní podnik, ke KZ 12/27 obsažené v části IV materiálu vlády čj. 1113/13.	
27	10. 4. 2014	12/09	332/13	315/13	KV bere na vědomí: a) KZ, b) stanovisko MF ke KZ 12/09 obsažené v části IV materiálu vlády čj. 332/13.	

Příloha č. 4 k výroční zprávě NKÚ za rok 2014

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2014 projednán vládou ČR				
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Materiál vlády čj.	Číslo KA ⁵⁰	Vládou uložená opatření
1027/14	8. 12. 2014	1275/14	13/29	Vláda ukládá ministru obrany realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ obsažená v části IV materiálu vlády čj. 1275/14, splnění těchto opatření vyhodnotit a s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit vládu do 30. června 2015.
1026/14	8. 12. 2014	1236/14	13/22	Vláda ukládá ministru zdravotnictví realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části III materiálu vlády čj. 1236/14, a do 30. června 2015 informovat vládu o této realizaci.
1025/14	8. 12. 2014	629/14	13/25	Vláda ukládá ministryni práce a sociálních věcí realizovat opatření přijatá k nápravě a odstranění nedostatků uvedených v KZ a do 31. prosince 2014 informovat vládu o této realizaci.
1024/14	8. 12. 2014	1271/14	13/38	Vláda ukládá ministru zemědělství realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ obsaženému v části III materiálu vlády čj. 1271/14, a informovat do 31. prosince 2015 vládu o této realizaci.
1023/14	8. 12. 2014	1214/14	13/36	Vláda ukládá ministru zemědělství realizovat opatření uvedená ve stanoviscích ke KZ obsažených v částech IV/B.1, IV/B.2, IV/B.3 materiálu vlády čj. 1214/14 a informovat vládu do 31. prosince 2015 o této realizaci.
1022/14	8. 12. 2014	1156/14	13/32	Vláda ukládá ministryni pro místní rozvoj realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části III materiálu vlády čj. 1156/14.
1021/14	8. 12. 2014	771/14	13/24	Vláda ukládá ministryni pro místní rozvoj: 1. připravit a realizovat opatření reagující na doporučení NKÚ v KZ a realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části III materiálu vlády čj. 771/14; 2. informovat vládu do 31. března 2015 o realizaci opatření.
1020/14	8. 12. 2014	684/14	13/19	Vláda ukládá ministryni pro místní rozvoj realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části III materiálu vlády čj. 684/14.
1019/14	8. 12. 2014	1259/14	13/35	Vláda ukládá 1. místopředsedovi vlády pro ekonomiku a ministru financí zajistit realizaci opatření uvedených ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 1259/14.
1018/14	8. 12. 2014	1162/14	13/40	Neuloženo.
1017/14	8. 12. 2014	876/14	13/26	Vláda ukládá: 1. ministru zemědělství a vnitřní rozvoj realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ obsažená v části IV materiálu vlády čj. 876/14; 2. ministru zemědělství vyhodnotit splnění opatření ke KZ s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit vládu do 30. června 2015; 3. prvnímu místopředsedovi vlády pro ekonomiku a ministru financí realizovat opatření vedoucí k zamezení nedostatků v procesu vymáhání nedoplatků a v procesu realizace žádostí obcí o provedení exekuce podle správního řádu a dále zajistit lepší spolupráci orgánů Celní správy s ukadateli peněžitých plnění.
1016/14	8. 12. 2014	673/14	13/18	Neuloženo.
900/14	3. 11. 2014	1038/14	13/31	Vláda ukládá ministru zdravotnictví zajistit realizaci opatření uvedených ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 1038/14.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2014 projednán vládou ČR				
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Materiál vlády čj.	Číslo KA ⁵⁰	Vládou uložená opatření
899/14	3. 11. 2014	1088/14	13/30	Vláda ukládá ministru obrany realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ obsažená v části IV materiálu vlády čj. 1088/14, splnění těchto opatření vyhodnotit a o výsledku tohoto vyhodnocení informovat vládu do 30. dubna 2015.
898/14	3. 11. 2014	1061/14	13/34	Vláda ukládá předsedovi Rady Českého telekomunikačního úřadu, předsedkyni Českého statistického úřadu a generálnímu řediteli Generálního ředitelství cíl realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedených v KZ obsažená v části IV materiálu vlády čj. 1061/14.
897/14	3. 11. 2014	917/14	13/27	Vláda ukládá ministru dopravy přijmout a realizovat nápravná opatření obsažená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 917/14, a o výsledku splnění těchto opatření informovat vládu do 31. prosince 2015.
896/14	3. 11. 2014	920/14	13/28	Vláda ukládá ministru zemědělství a řediteli Státního zemědělského intervenčního fondu realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 920/14, a informovat vládu do 31. prosince 2015 o jejich plnění.
895/14	3. 11. 2014	906/14	13/21	Vláda ukládá ministru životního prostředí: 1. realizovat opatření a doporučení uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části III materiálu vlády čj. 906/14; 2. informovat vládu do 30. června 2015 o postupu plnění těchto opatření a doporučení.
894/14	3. 11. 2014	637/14	13/17	Neuloženo.
416/14	4. 6. 2014	560/14	13/09	Vláda ukládá ministru obrany realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 560/14, splnění těchto opatření vyhodnotit a s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit do 31. ledna 2015 vládu.
415/14	4. 6. 2014	436/14	13/06	Vláda ukládá předsedovi Akademie věd České republiky realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části III materiálu vlády čj. 436/14.
414/14	4. 6. 2014	507/14	13/13	Vláda ukládá ministru zdravotnictví realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části III materiálu vlády čj. 507/14.
413/14	4. 6. 2014	449/14	13/23	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření uvedená v části III materiálu vlády čj. 449/14.
412/14	4. 6. 2014	420/14	13/20	Vláda ukládá ministru školství, mládeže a tělovýchovy realizovat opatření uvedená v části IV materiálu vlády čj. 420/14.
411/14	4. 6. 2014	445/14	13/16	Vláda ukládá ministru dopravy realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 445/14.
410/14	4. 6. 2014	444/14	13/14	Vláda ukládá ministru dopravy realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 444/14.
307/14	28. 4. 2014	356/14	13/07	Vláda ukládá ministru životního prostředí: 1. realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části III materiálu vlády čj. 356/14; 2. informovat vládu do 31. prosince 2014 o postupu plnění těchto opatření.
306/14	28. 4. 2014	100/14	13/08	Vláda ukládá ministru zemědělství realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 100/14, a informovat vládu o plnění těchto opatření do 31. prosince 2015.
305/14	28. 4. 2014	359/14	13/04	Vláda ukládá ministryni pro místní rozvoj zohlednit výstupy z kontrolního závěru.

Přehled kontrolních akcí, jejichž schválený kontrolní závěr byl v roce 2014 projednán vládou ČR				
Usnesení vlády č.	Datum jednání	Materiál vlády čj.	Číslo KA ⁵⁰	Vládou uložená opatření
304/14	28. 4. 2014	291/14	13/12	Vláda ukládá ministru vnitra realizovat opatření v souladu se stanoviskem obsaženým v části IV materiálu vlády čj. 291/14, a to zejména směřem k optimalizaci výkonu funkcí správce a provozovatele základních registrů.
303/14	28. 4. 2014	363/14	13/11	Vláda ukládá ministru průmyslu a obchodu realizovat opatření přijatá k odstranění nedostatků uvedených v KZ.
302/14	28. 4. 2014	338/14	13/05	Neuloženo.
301/14	28. 4. 2014	305/14	13/02	Neuloženo.
300/14	28. 4. 2014	38/14	13/15	Vláda ukládá 1. místopředsedovi vlády pro ekonomiku a ministru financí průběžně pokračovat v započatých legislativních iniciativách dotýkajících se problematiky odvodů za porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, aby tak bylo dosaženo odpovídajícího stavu právní úpravy.
299/14	28. 4. 2014	379/14	13/10	Vláda ukládá 1. místopředsedovi vlády pro ekonomiku a ministru financí realizovat přijatá a navržená opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části II materiálu vlády čj. 379/14.
16/14	2. 1. 2014	1458/13	13/03	Vláda ukládá ministru zemědělství realizovat opatření uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 1458/13, a informovat vládu o této realizaci do 31. prosince 2014.
8/14	2. 1. 2014	1428/13	12/33	Vláda ukládá ministru obrany realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 1428/13, splnění těchto opatření vyhodnotit a s výsledkem tohoto vyhodnocení seznámit vládu do 30. listopadu 2014.
7/14	2. 1. 2014	1371/13	13/01	Vláda ukládá předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže realizovat opatření uvedená v části IV materiálu vlády čj. 1371/13 a informovat vládu o této realizaci do 30. června 2014.
6/14	2. 1. 2014	1358/13	12/29	Vláda ukládá místopředsedovi vlády a ministru vnitra realizovat opatření uvedená ve stanoviscích ke KZ, která jsou obsažena v částech IV/1 a IV/2 materiálu vlády čj. 1358/13, a informovat vládu do 31. prosince 2014 o plnění těchto opatření.
5/14	2. 1. 2014	1200/13	12/20	Vláda ukládá ministru životního prostředí připravit návrh věcného záměru zákonné úpravy problematiky likvidace a ukládání odpadů včetně nebezpečných odpadů a informovat vládu do 31. března 2014 o postupu plnění tohoto úkolu.
4/14	2. 1. 2014	1193/13	12/31	Vláda ukládá ministru dopravy realizovat opatření k odstranění nedostatků uvedená ve stanovisku ke KZ, které je obsaženo v části IV materiálu vlády čj. 1193/13, a informovat vládu o této realizaci do 30. listopadu 2014.
3/14	2. 1. 2014	1179/13	12/36	Neuloženo.

Příloha č. 5 k výroční zprávě NKÚ za rok 2014

Seznam použitých zkratk

AS-PO	Armádní Servisní, příspěvková organizace
AV ČR	Akademie věd České republiky
CRAB	Centrální registr administrativních budov
ČPZP	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
ČTÚ	Český telekomunikační úřad
ČÚZK	Český úřad zeměměřický a katastrální
DPH	Daň z přidané hodnoty
EDS/SMVS	<i>Evidenční dotační systém /správa majetku ve vlastnictví státu</i>
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s.
EHP	Evropský hospodářský prostor
EK	Evropská komise
EU	Evropská unie
EÚD	Evropský účetní dvůr
EUROSAI	Evropská organizace nejvyšších kontrolních institucí
FVE	Fotovoltaická elektrárna
GŘC	Generální ředitelství cel
ICT	Informační a komunikační technologie
INTOSAI	Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí
IOP	<i>Integrovaný operační program</i>
ISMS	Informační systém majetku státu
KA	Kontrolní akce
Kč	Česká koruna
KV	Kontrolní výbor PS PČR
KZ	Kontrolní závěr
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MK	Ministerstvo kultury
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MO	Ministerstvo obrany
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MV	Ministerstvo vnitra
MZd	Ministerstvo zdravotnictví

MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NATO	Organizace Severoatlantické smlouvy (<i>North Atlantic Treaty Organization</i>)
NIPEZ	Národní infrastruktura pro elektronické zadávání veřejných zakázek
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
OP	Operační program
OP VaVpl	Operační program <i>Výzkum a vývoj pro inovace</i>
OPD	Operační program <i>Doprava</i>
OPPI	Operační program <i>Podnikání a inovace</i>
OPPK	Operační program <i>Praha – Konkurenceschopnost</i>
OPR	Operační program <i>Rybářství 2007–2013</i>
OPŽP	Operační program <i>Životní prostředí</i>
OSN	Organizace spojených národů (United Nations)
OSS	Organizační složka státu
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PKČ	Plán kontrolní činnosti
PR	Public relations (vztahy s veřejností)
PRV	<i>Program rozvoje venkova</i>
PS PČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR
ROP JZ	<i>Regionální operační program regionu soudržnosti Jihozápad</i>
RR JZ	Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad
RSC	Resortní sportovní centra
RÚIAN	Registr územní identifikace, adres a nemovitostí
ŘSD	Ředitelství silnic a dálnic ČR
ŘVC	Ředitelství vodních cest
SAI	Nejvyšší kontrolní instituce
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SR	Státní rozpočet
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
ÚOHS	Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
ÚP	Úřad práce ČR, případně jeho krajské pobočky
ÚV	Úřad vlády ČR
ÚZ	Účetní závěrka
ÚZPLN	Úřad pro odborné zjišťování leteckých nehod
ÚZSVM	Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
V4+2	Země Visegrádské čtyřky, Rakousko a Slovinsko
VaV	Výzkum a vývoj
VF	Vinařský fond
VPS	<i>Všeobecná pokladní správa</i>
ZÚRDR	<i>Zvláštní účet rezervy pro důchodovou reformu</i>

**Vydal Nejvyšší kontrolní úřad
v roce 2015**

